

Vlaanderen
is open ruimte

ONDERNEMINGSPLAN 2024

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

**VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ**

VLM.be

INHOUD

	1
INLEIDING	5
REALISATIES 2023	6
OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU	6
<i>SOD 1 VLM realiseert een (klimaat-) robuuste open ruimte waarin landbouw, landschap, water, natuur,... duurzaam samen sporen</i>	6
<i>SOD 2 VLM maakt een opschaling van openruimterealisaties mogelijk</i>	11
<i>SOD 3 VLM versterkt via partnerschappen met landbouwers en andere grondgebruikers het multifunctioneel gebruik van de open ruimte</i>	13
<i>SOD 8 VLM draagt bij tot het omgevingsbeleid</i>	13
NATUUR & BIODIVERSITEIT	15
<i>SOD 4 VLM draagt bij aan toegankelijk groen, natuur en bos</i>	15
WATER & LUCHT	17
<i>SOD 5 VLM optimaliseert de maatregelen en instrumenten die de nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlaktewater, grondwater en lucht verder doen verminderen</i>	17
PLATTELANDSBELEID	23
<i>SOD 6 VLM reikt oplossingen aan voor de plattelandsuitdagingen</i>	23
TRANSVERSALE DOELSTELLINGEN	25
<i>SOD 7 VLM realiseert klimaatmaatregelen in de open ruimte en de eigen werking</i>	25
<i>SOD 9 VLM werkt data-gedreven en zet in op maximale digitale dienstverlening aan burgers en ondernemingen</i>	25
<i>SOD 10 VLM is een innovatieve, duurzame en waarden gedreven organisatie</i>	26
<i>Aanbevelingen Audit Vlaanderen</i>	28
<i>Opvolging personeelsbesparing</i>	28
<i>Welzijnsbeleid</i>	28
<i>Diversiteitsplan</i>	29
<i>Opvolging EU-richtlijnen</i>	29
ACCENTEN 2024	32

OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU	32
<i>SOD 1 VLM realiseert een (klimaat-) robuuste open ruimte waarin landbouw, landschap, water, natuur,... duurzaam samen sporen</i>	32
<i>SOD 2 VLM maakt een opschaling van openruimterealisaties mogelijk</i>	34
<i>SOD 3 VLM versterkt via partnerschappen met landbouwers en andere grondgebruikers het multifunctioneel gebruik van de open ruimte</i>	35
<i>SOD 8 VLM draagt bij tot het omgevingsbeleid</i>	35
NATUUR & BIODIVERSITEIT	37
<i>SOD 4 VLM draagt bij aan toegankelijk groen, natuur en bos</i>	37
WATER & LUCHT	38
<i>SOD 5 VLM optimaliseert de maatregelen en instrumenten die de nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlaktewater, grondwater en lucht verder doen verminderen</i>	38
PLATTELANDSBELEID	43
<i>SOD 6 VLM reikt oplossingen aan voor de plattelandsuitdagingen</i>	43
TRANSVERSALE DOELSTELLINGEN	45
<i>SOD 7 VLM realiseert klimaatmaatregelen in de open ruimte en de eigen werking</i>	45
<i>SOD 9 VLM werkt data-gedreven en zet in op maximale digitale dienstverlening aan burgers en ondernemingen</i>	45
<i>SOD 10 VLM is een innovatieve, duurzame en waarden gedreven organisatie</i>	46
<i>Aanbevelingen Audit Vlaanderen</i>	47
<i>Opvolging personeelsbesparing</i>	48
<i>HR- en welzijnsbeleid</i>	48
<i>Diversiteitsplan</i>	48
<i>Opvolging EU-richtlijnen</i>	48
MEERJARENPLANNING 2020-2024	51
<i>SOD 1 - VLM realiseert een (klimaat-) robuuste open ruimte waarin landbouw, landschap, water, natuur,... Duurzaam samen sporen</i>	51
<i>SOD 2 - VLM maakt een opschaling van open ruimte realisaties mogelijk</i>	53
<i>SOD 3 - VLM versterkt via partnerschappen met landbouwers en andere grondgebruikers het multifunctioneel gebruik van de open ruimte</i>	55

<i>SOD 8 VLM draagt bij tot het omgevingsbeleid</i>	56
<i>SOD 4 VLM draagt bij aan toegankelijk groen, natuur en bos</i>	56
<i>SOD 5 VLM optimaliseert de maatregelen en instrumenten die de nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlaktewater, grondwater en lucht verder doen verminderen</i>	58
<i>SOD 6 VLM reikt oplossingen aan voor de plattelandsuitdagingen</i>	63
<i>SOD 7 VLM realiseert klimaatmaatregelen in de open ruimte en de eigen werking</i>	65
<i>SOD 9 VLM werkt data-gedreven en zet in op maximale digitale dienstverlening aan burgers en ondernemingen</i>	67
<i>SOD 10 VLM is een innovatieve, duurzame en waarden gedreven organisatie</i>	69

INLEIDING

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) is een extern verzelfstandigd agentschap dat werd opgericht bij decreet van 21 december 1988, laatst grondig gewijzigd bij decreet van 7 mei 2004. De VLM maakt deel uit van het beleidsdomein Omgeving (OMG).

Op verschillende fronten breekt de VLM een lans voor de open ruimte en het platteland in Vlaanderen.

Als we slim investeren in de open ruimte en in het platteland, dan beschermen die ons tegen de gevolgen van klimaatverandering zoals wateroverlast en droogte. Dan kunnen landbouwers op een milieuvriendelijke manier voedsel produceren, vergroten de overlevingskansen van planten en dieren en is er ruimte voor ontmoeting en ontspanning.

Gebiedsgericht en geïntegreerd samenwerken aan een milieu- en natuurvriendelijke landbouw, een klimaatrobuuste open ruimte en een leefbaar en dynamisch platteland vormt de basis van onze werking.

Dankzij onze expertise kunnen we complexe opdrachten aan om de omgevingskwaliteit te verbeteren. Door verder in te zetten op digitalisering maken we werk van een toegankelijke en transparante overheid voor de burgers, bedrijven en organisaties. Intern willen we een voorbeeld zijn van een doelmatige organisatie die erin slaagt om haar medewerkers te waarderen en te motiveren.

In 2020 bezorgde de VLM haar meerjarenplan (2020-2024) aan de minister. Daarin werden de beleidsdoelstellingen vertaald in strategische en operationele doelstellingen.

Dit ondernemingsplan blik in een eerste deel terug op de belangrijkste realisaties in 2023. In het tweede deel kijken we vooruit naar de doelstellingen in 2024. Het derde en laatste deel ten slotte bevat de gedetailleerde planning voor 2024. Als bijlage bij dit document vindt u het personeelsplan van de VLM en het jaarrapport 2023.

Toon Denys

Gedelegeerd bestuurder

Huub Broers

Voorzitter Raad van Bestuur

REALISATIES 2023

OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU

SOD 1 VLM realiseert een (klimaat-) robuuste open ruimte waarin landbouw, landschap, water, natuur,... duurzaam samen sporen

Uitvoering BLUE Deal en klimaatadaptatie

De VLM zette in 2023 volop in op de uitvoering van de Blue Deal en het Klimaatadaptatieplan van de Vlaamse Regering.

We slaagden erin om, bovenop de reguliere middelen die worden ingezet voor Blue Deal en klimaatadaptatie, binnen de reguliere projectenportefeuille en grondenbankwerking 21 miljoen euro extra middelen vast te leggen voor de volgende realisaties:

- 5,4 miljoen euro voor de lokale werking van water-land-schapscoalities;
- 4 miljoen euro voor extra anti-droogtmaatregelen in het kader van onze inrichtingsprojecten;
- 6,9 miljoen euro aan concrete aankopen in functie van vernatting in de grondenbank Blue Deal;
- 4,6 miljoen euro aan concrete aankopen in functie van vernatting in de grondenbank Sigma.

Via de projectoproep Water-Land-Schap 2.0 (gelanceerd in 2021) werden lokale gebiedscoalities gemobiliseerd om droogtmaatregelen te nemen en systeeminnovaties voor droogteadaptatie en -mitigatie voor te stellen. Begin 2022 keurde de Vlaamse Regering een bedrag van 1,2 miljoen euro goed voor 8 innovatieve systeeminnovaties. Eind 2022 kregen 11 gebiedscoalities in 43 gemeenten samen 12,7 miljoen euro van de Vlaamse Regering om het landschap, de natuur en de landbouw beter te wapenen tegen droogte en wateroverlast. Begin 2023 kregen 4 bijkomende gebiedscoalities -in het kader van het Vlaams Klimaatadaptatieplan- middelen van de Vlaamse Regering om hun projectambities tot en met 2025 uit te werken in concrete maatregelen en werken op terrein. Daarnaast kregen de al 14 werkende gebiedscoalities van Water-Land-Schap 1.0 procesmiddelen toegekend in het kader van het Vlaams Adaptatieplan om hun lokale werking te versterken en hun uitvoeringen te versnellen. Tot slot zetten we, in opvolging van het expertenadvies 'Weerbaar Waterland', het traject 'Weerbaar Water-Land-Schap' op. Dat is een intensief traject binnen 4 bestaande waterlandschapscoalities om de adviezen 'Weerbaar Waterland' in de praktijk om te zetten. Het traject dat die 4 lokale coalities doorlopen, wordt ondersteund door de inzet van modellering, specifieke experts op het vlak van water, landbouw en landschap, een procesbegeleider, een ontwerpend onderzoeker en een Vlaams kennisteam. Op 13 november ging het traject van start.

Daarnaast zet de VLM ook in op extra anti-droogtmaatregelen binnen de geïntegreerde gebiedsgerichte projecten waarbij al een structurele samenwerking tussen gebiedspartners is

opgezet, onder meer in de landinrichtingsprojecten Oudlandpolder, De Wijers en Schelde-Rupel, de Vlaamse rand en Zwijndrecht.

Tot slot slaagde de VLM erin om strategische aankopen te realiseren met de grondenbank Blue Deal. Zo konden we onder meer een aantal landbouwbedrijven kopen in de ruimere omgeving van de Zegge (Geel, Olen).

Uitvoering geïntegreerde omgevingsprojecten

In 2023 is de VLM er opnieuw in geslaagd om binnen haar projecten de brug te slaan tussen verschillende functies en actoren. Dat zorgde voor een gedragen uitvoering op het terrein. We zijn actief in strategische openruimtegebieden waar we klimaat-, water-, natuur-, landbouw- en landschapsdoelen verzoenen. In dat kader gunden we 15 miljoen euro aan middelen voor concrete realisaties op het terrein:

- We voerden **raamakkoorden en beslissingen van de Vlaamse Regering** uit in de volgende projecten: Rivierherstel Leie, De Blankaart, Zwinpolders, Oudlandpolder, Moervaartvallei, Liereman, De Merode, Mol Postel en de vallei van de Kleine Nete.
 - We werkten aan het grondruilplan voor het Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplan Kempense Meren (Mol Postel) en we bereidden de uitvoering ervan in 2023 voor.
 - In het valleigebied van de Kleine Nete gaven we uitvoering aan het vlaggenschipproject Blue Deal.
 - We voerden een bewarend grondbeleid uit en gingen in op aankoopopportunities rondom de Zegge.
 - In het project Rivierherstel Leie versnelden we de werking van de grondenbank, waardoor de grondenbank ongeveer 200 hectare verworven heeft, werkten we 5 landbouweffectenrapporten af en een inrichtingsplan natte natuur (Blue Deal). We ondersteunden de werking van de intendanten.
 - In De Blankaart (IJzervallei) is een manier gevonden om zonder gedwongen grondverwervingen en zonder inrichtingsnota, de resterende noodzakelijke uitruil van landbouwpercelen door te voeren, zodat de laatste waterpeilverhoging kan doorgaan.
 - In de kustregio gingen we via de projecten Oudlandpolder, Zwinpolders en het Europese project Fresh4C's na hoe we de kuststreek nu en in de toekomst het best inrichten in functie van de klimaatwijziging.
 - In de Zwinpolders startten we met de uitvoering van het nieuwe Landinrichtingsplan Hazegrasdijk en Cantelmolinie en ondersteunden we de partners in de uitvoering van hun Blue Deal dossiers.
 - In het klimaatproject Oudlandpolder keurde de planbegeleidingsgroep het eindvoorstel van het eerste, uitgebreide landinrichtingsplan goed, lanceerden we een tweede oproep met o.a. klimaatmaatregelen en ondersteunden we het AGNAS-proces.

- We zorgen voor een gebalanceerde ontwikkeling van landbouw en de realisatie van natuur- en waterdoelen in de **ruilverkavelingsprojecten** (Molenbeersel, Sint-Rijkers, Schelde-Leie, Willebringen en Rijkevorsel Wortel).
 - In Molenbeersel hebben we de inbreng voorgelegd aan de belanghebbenden en startten we met de wensziddagen voor de landbouwers.
 - In Willebringen behandelden we de bezwaren van de eerste neerlegging van de herverkaveling. De afpaling voor de herverkaveling is voor 2/3 afgerond. We legden voor 2,1 miljoen euro vast: het uitvoeringsdossier ‘wegen deel 4’ en een uitvoeringsdossier ontharding.
 - Voor Rijkevorsel-Wortel startten we een comité en commissie op en lanceerden we de bevraging over de zogenaamde inbreng (waardebepaling cfr. De grondclassificatie).
 - In Sint-Rijkers (Westhoek) werkten we de erfbeplantingen en de werken aan bijkomende fietspaden af.
 - Op het plateau van Izenberge bekeken we de mogelijkheid om de opgebouwde grondvoorraad in de stopgezette ruilverkavelingsprojecten Pollinkhove (Izenberge fase 1) en Leisele strategisch in te zetten voor een meer duurzaam watersysteem in het gebied. We zorgden voor een belangrijke ondersteuning van de Taskforce Weerbare Westhoek.
 - In de ruilverkaveling Schelde-Leie zijn alle bezwaren behandeld in functie van de akte voor de herverkaveling. De aanbesteding van een eerste deel van de fietspaden heeft plaatsgevonden, zodat de werken in 2024 kunnen starten.
- We zetten met **Landinrichting** in op randstedelijke gebieden waar de open ruimte onder druk staat. We realiseren er groenblauwe netwerken (Landinrichting Wijers, Schelde en Rupel, Gentse Kanaalzone en de Gentse groenpool Vinderhoutse bossen, Brugse Rand en Vlaamse Rand).
 - Samen met de VMM, de Vlaamse Waterweg, de provincie en tal van andere actoren, gaven we via landinrichting in de Vlaamse Rand ook uitvoering aan Belini.
 - Voor de Maasvallei keurde de minister het landinrichtingsplan Heerlijk Meeswijk-Vucht-Leut goed. Hier zetten we in op grootschalige ontharding in de dorpskernen, waarbij Blue Deal middelen worden gebruikt en op groene landschapsacupunctuur.
 - De Vlaamse Regering keurde de instelling van het landinrichtingsproject Antwerpse Zuidrand goed, onder meer om stadsrandbossen te realiseren.
 - Enkele opmerkelijke realisaties: de ontharding van de Meeuwenlaan (Overijse) en de Kauwbosstraat (Zonhoven), fiets- en wandelbrug over de Benedenvliet, aanleg van beheerwegen in Torfbroek, toewijzing van het ruimte-voor-voedselproject in Boechout aan Grassroots, aanleg trage wegen in de Mangelbeek (Heusden-Zolder), de natuurinrichting van de site van een voormalig varkensbedrijf Op de Schomme (Diest), inhuldiging van fietspad en de inrichting van het hypocaustum in Willebringen, inrichting van de bermbrug aan de Ravaartstraat (Vilvoorde, Steenokkerzeel) en grootschalige ontharding ten voordele van het Peutiebos, ...

- De minister keurde het landinrichtingsplan Over Voer IJse en Dijle goed. Om de instandhoudingsdoelstellingen van de IJsevallei te realiseren, gaan we daar inzetten op zogenaamde Swales, die de erosie stoppen en die tegelijk de landschappelijke structuur van het landbouwgebied versterken.
- In de Gentse Kanaalzone keurde de Vlaamse Regering het landinrichtingsplan Oostakker-Noord goed, met een budget van 2,8 miljoen euro. Op 19 november plantten we hier samen met de jeugdbeweging een bos. In Rieme-Oost is een belangrijke ontharding met sloop van loodsen gestart. In Zelzate-Zuid en Rieme-Oost ontwierpen we samen met de buurtbewoners nieuwe dorpsparken in de bufferzones.
- In de Gentse groenpool Vinderhoutse Bossen zetten we de bosaanplantingen volgens de in overleg vastgestelde fasering verder en richtten we het belangrijke recreatieve portaal Leeuwenhof in. De nodige ruilen zijn doorgevoerd zodat onteigening niet nodig zal zijn.
- In de Brugse rand optimaliseerden we verder de Groene Fietsgordel. Ook richtten we enkele Brugse groenpolen nog beter in voor natte natuur en recreant (Assebroekse meersen, Wulgenbroeken,...).
- We zorgden voor een **volwaardig openruimteluik bij belangrijke investeringsprojecten** (A11, R0, Rond Ronse, Koppelingsgebieden Gentse Kanaalzone, LSO, Natuurcompensaties Achterhaven Zeebrugge, Sigma), waardoor het draagvlak toenam en de omgevingskwaliteit is versterkt.
 - De Vlaamse Regering stelde het Landinrichtingsproject Zuidwestelijke Vlaamse Ardennen fase 1 in, met een geraamd budget van 46 miljoen euro, en gekoppeld aan het GRUP Rond Ronse. Ook het Landschapspark en het nieuwe LEADER-gebied zijn hier gestart.
 - We huldigden nabij de A11 een nieuw Brugs dorpspark in als buffer van de A11. We realiseerden de ruilverkaveling verder op het terrein, onder meer met nieuwe fietspaden. We voltooiden de werken Blue Deal en de werken voor natuur en landschap zijn aanbesteed.
 - In Kwetshage en de Meetkerkse Moeren realiseerden we natte natuur als deel van de laatste natuurcompensatie voor de uitbreiding van de haven van Zeebrugge en kwamen we tot nieuwe peilafspraken in de Meetkerkse Moeren. Hiervoor werden ook Blue Deal middelen ingezet.
 - In de Moervaartvallei werkten we de natuurcompensaties voor ‘Northsea Port’ verder uit. We legden het eerste landinrichtingsplan LIP KROM ter goedkeuring voor aan de Vlaamse Regering, en ondersteunden de volgende fase van het AGNAS-proces. De gronden voor de natuurcompensaties zijn voor 90% in der minne verworven via ruil en stimuli flankerend beleid. Hiervoor is de vernieuwde grondenbank Moervaart en Gentse kanaalzone goedgekeurd.
 - In de rivieralleen van de Grote Nete en de Demer voerden we de grondenbank Sigma uit.
 - Op Linkerscheldeoever is de vernieuwde grondenbank LSO 2 goedgekeurd door de Vlaamse Regering, onder meer in functie van de realisatie van de

instandhoudingsdoelstellingen (Bruine Kiekendief) en de natuurcompensaties van de havengerelateerde projecten. We ondersteunden er ook de opmaak van een inrichtingsnota en adviseerden die nota na het openbaar onderzoek. We adviseerden de partners opnieuw over het gebruik van de instrumenten landinrichting op LSO in functie van de instandhoudingsdoelstellingen.

- Voor de aanleg van de R0 en de Limburgse Noord-Zuidverbinding zochten we gronden voor bos- en natuurcompensatie; in totaal goed voor 51 hectare (grondverwerving 27ha, bebossingsovereenkomsten 24ha).

Uitvoering grondenbanken

We ondersteunden belangrijke Vlaamse projecten door het realiseren van grondmobiliteit. We slaagden erin om in 2023 58 miljoen euro (inclusief Vlaams KlimaatAdaptatieplan en provisie Programmatorische Aanpak Stikstof) te besteden aan concrete aankoopdossiers. Hiermee konden we 817 hectare verwerven voor concrete openruimte realisaties.

We konden hierdoor niet alleen gronden verwerven in voor Vlaanderen strategische gebieden (in functie van het tegengaan van overstromingen, nieuwe infrastructuur en Europese natuur) via een 25-tal lokale grondenbanken, maar we realiseerden gelijktijdig ook een flankerend beleid voor de betrokken landbouwers. We voerden de overeenkomst met de Werkvennootschap verder uit om gronden te zoeken voor boscompensatie en voor ruil, voor zowel de R0 als voor de Limburgse Noord-Zuidverbinding. Daarnaast zette de Vlaamse Grondenbank in op een meer proactieve aankoop van strategische gronden in openruimtegebieden om toegang tot grond te blijven verzekeren voor cruciale openruimtefuncties. Zo wendden we de middelen flankerend beleid IHD-PAS aan voor een versterkte inzet op IHD en het aanbieden van oplossingen aan landbouwers met gronden in IHD-gebied. We zetten ruilen op in uitvoering van de grondenbank bebossing en IHD-PAS. Grondenbank Sigma draaide op volle toeren: de VLM verwierf niet minder dan 100 hectare in het kader van dit project.

Uitvoering informatiseringsprojecten

Binnen de Vlaamse Landmaatschappij zijn diverse ontwikkelingen gaande die de financiële processen en digitale communicatie naar een hoger niveau tillen. Zowel in 2022 als in 2023 werd er gewerkt aan de integratie tussen het nieuwe financiële pakket Orafin met applicaties, gericht op de financiële aspecten van gebiedsgerichte projecten. De implementatie van voorraadbeheer grondzaken werd eind 2023 gestart en zal begin 2024, als onderdeel van dit grotere project, opgenomen worden.

In 2023 werd er een doorstart gegeven van de ontwikkeling van FINAN, met als eerste module PROFIN. PROFIN digitaliseert de financiële planning en opvolging van projecten, een cruciale stap binnen het vierdelige FINAN-project dat de financiering van inrichtingsprojecten van A tot Z mogelijk moet maken, inclusief communicatie met bestaande systemen via DOSFIN als centrale werkplaats. De komende jaren zal er verder gewerkt worden aan dit project.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de applicatie 'gebruikersvergoedingen'. Die applicatie heeft als doel compenserende vergoedingen te berekenen voor gebruikers die inkomstenverlies lijden door beperkingen die gesteld worden aan het gebruik van percelen. De focus ligt op het genereren van lijsten met vergoedingen voor meerdere percelen in een gebied en rapporten per berekende vergoeding. De applicatie werd eind 2023 gefinaliseerd en zou in 2024 in gebruik genomen worden.

In het kader van de afdeling 'Landinrichting en Grondenbank' wordt benadrukt dat ondanks de al gedigitaliseerde interne processen, de communicatie met belanghebbenden momenteel meestal nog op papier verloopt. Om hierin verbetering te brengen, is in 2023 de applicatie 'Lola' (loket landinrichting en grondenbank) ontwikkeld. Dat digitale loket fungeert als een efficiënt communicatiemiddel tussen de VLM en betrokken eigenaars en gebruikers, wat niet alleen kostenbesparingen kan opleveren maar ook de transparantie van het proces vergroot. De verdere digitalisering van interne en externe processen draagt bij aan een soepelere interactie met belanghebbenden en elimineert parallelle papierstromen, wat uiteindelijk resulteert in mogelijke toekomstige efficiëntiewinsten.

SOD 2 VLM maakt een opschaling van openruimterealisaties mogelijk

Andere overheden helpen bij concrete realisatie van openruimtedoelen

Op het terrein zetten we volop in op de mogelijkheden van het decreet Landinrichting voor opschaling van openruimterealisaties. We hielpen onze Vlaamse collega's bij de realisatie van hun openruimtedoelstellingen door hen te ondersteunen in een instrumentenafweging, onder meer voor de realisatie van oeverzones, erosiebestrijding en graslandbeheer.

We begeleidden overheden op verschillende bestuursniveaus bij de opmaak van inrichtingsnota's in functie van de uitvoering van hun plannen. Zo werkten we in opdracht van de gemeente Bertem aan een inrichtingsnota voor een planologische ruil in Verona. Voor de stad Sint-Niklaas werkten we een inrichtingsnota uit, gekoppeld aan een gemeentelijk RUP, ter realisatie van een randstedelijke openruimtelob met onder meer een speelbosje. We formuleerden in dat kader ook een standaardaanbod vanuit de VLM om die projecten effectief tot uitvoering te brengen. Een eerste openruimtwijzer maakt de gemeenten wegwijs hoe ze met de oprichting van een lokale grondenbank hun bosdoelen kunnen realiseren. Zo ondersteunden we met een lokale grondenbank de stad Tielt voor de aanleg van een stadsrandbos.

Daarnaast hebben we een instructiefilm gemaakt over de inzet van het instrument herverkaveling met planologische ruil, als belangrijk instrument in het kader van de bouwshiftopgaven. In die video tonen we aan lokale besturen wat de VLM voor hen kan betekenen bij de uitvoering van hun openruimteambities op het terrein.

Optimaliseren van het instrumentarium voor realisatie van openruimtedoelen

We gaven mee uitvoering aan het instrumentendecreet door de opmaak van uitvoeringsbesluiten voor de onderdelen met betrekking tot harmonisering van compenserende vergoedingen, de harmonisering van koopplichten, de harmonisering van de inrichtingsprojecten en verbetervoorstellen aan recht van voorkeur, planologische ruil, ...

We werkten in het kader van het Loket Landinrichting (LOLA) aan een vergoedingenloket dat het mogelijk moet maken aan eigenaars en gebruikers om vergoedingen aan te vragen en aan initiatiefnemers om die aanvragen vlot te behandelen en tot uitbetaling over te gaan. Het vergoedingenloket zal het eerst toegepast worden voor de WORG's (watergevoelige openruimtegebieden) die door de Vlaamse Regering nu principieel werden afgebakend.

In opvolging van het evaluatierapport van het decreet landinrichting, werkten we voorstellen uit tot verdere optimalisatie van het inrichtingsinstrumentarium voor landinrichting, natuurinrichting en ruilverkaveling. We bereidden in dat kader in 2023 de besluitvorming voor rond een aanpassing van

het decreet landinrichting en de ruilverkavelingswetgeving. Op die manier willen we de procedures optimaliseren om nog sneller tot uitvoering op het terrein te kunnen komen en houden we ons instrumentarium actueel.

Open Ruimte Platform

We bouwden de werking van het Open Ruimte Platform verder uit. In het kader van dat platform bundelen we de krachten binnen Vlaanderen om tot een geïntegreerde ondersteuning te komen van lokale actie op het terrein. Op die manier willen we een forse versnelling in concrete uitvoering van openruimtedoelen op het terrein tot stand brengen. We voorzagen hierbij de actieve ondersteuning van 7 programma's (Water+Land+Schap, Proeftuinen droogte, Landschapsparken, Vlaanderen Breekt Uit, Voedsellandschappen, Grond+zaken en Luwte+oases) en zetten de programmaverkenningen verder rond energielandschappen en agrarische herontwikkeling. In het kader van het Open Ruimte Platform organiseerden we 4 platformbureaus om zoveel mogelijk lessen uit de verschillende programma's met elkaar te delen en te vertalen naar de reguliere werking van de openruimteadministraties. Op 6 december organiseerden we een brede Open Ruimte Dag waarbij de resultaten en de impact van 10 jaar werking Open Ruimte Platform centraal stonden. Daarbij werd ook het boek 'Open Ruimte Coalities, op de schouders van 10 jaar Open Ruimte Platform' gelanceerd. Dat boek spreekt vooral lokale actoren aan die concreet actie willen ondernemen in de open ruimte en bouwt verder op de ervaring van 179 lokale openruimteprojecten.

De programma's 'Water-Land-Schap', 'proeftuinen Droogte' en 'Vlaanderen Breekt Uit' kregen extra investeringsmiddelen voor de uitvoering op het terrein in het kader van het Vlaams Adaptatieplan.

In het kader van het Programma Landschapsparken bereidden we de wetgeving voor en werden 5 landschapsparken erkend.

Het Programma Luwte-Oases voorzag in 2023 concrete opleidingen en begeleiding van gemeenten op basis van de ontwikkelde inspiratiegids.

Voor het Programma grondzaken wordt vanaf juli 2021 tweemaandelijks een bodemschap uitgereikt voor een verdienstelijk initiatief rond bodemkwaliteit. In 2023 is een beleidsscan uitgevoerd rond bodem die de systeemknelpunten rond bodem blootlegt en hierover beleidsaanbevelingen formuleert. Er werd een start genomen om tot een pioniersnetwerk van regeneratieve bodemzorgers te komen.

Daarnaast werden twee verkenningen opgestart rond nieuwe programma's:

Actieplatform agrarische herontwikkeling: dit actieplatform is opgestart om in de schoot van het Open Ruimte Platform initiatieven voor te bereiden om agrarische herontwikkeling te stimuleren.

Programma energie-land-schappen: een eerste concept is uitgewerkt om de productie van windenergie te versnellen.

Uitvoering informatiseringsprojecten

De huidige projectadministratietoepassingen voor de inrichtingsprojecten worden vernieuwd. De definitieve oplevering van alle essentiële modules van de projectadministratietoepassingen (PAD) (beheren personen/bedrijven, onroerende goederen, projecten en instrumentspecifieke processen,

incl. koppeling met andere applicaties) werd uitgesteld. De heropstart is voorzien vanaf ten vroegste 2Q 2024.

SOD 3 VLM versterkt via partnerschappen met landbouwers en andere grondgebruikers het multifunctioneel gebruik van de open ruimte

In uitvoering van het GLB strategisch plan, werd een nieuw en aangepast regelgevend kader (besluit Vlaamse Regering en ministerieel besluit) voor de beheerovereenkomsten uitgewerkt en, na advies van de Raad van State, goedgekeurd.

In 2023 stimuleerden we actief het sluiten van beheerovereenkomsten die zijn gericht op het beschermen van soorten in het kader van de soortenbeschermingsprogramma's, het bufferen en verbinden van kwetsbare natuur en het onderhoud van houtige landschapselementen. We hadden zowel oog voor nieuwe als aflopende overeenkomsten.

De voorziene beschikbare middelen (Vlaams en Europees, 12 miljoen euro) werden maximaal benut. Toch nam het areaal onder beheerovereenkomsten in 2023 sterk af. Dat is een gevolg van de late goedkeuring van het GLB-plan, de concurrentie met de ecoregelingen en een aantal strengere beheervoorwaarden. Daarom hebben we eind 2023 een aantal aanpassingen uitgewerkt die de beheerovereenkomsten meer bedrijfsinpasbaar maken. Die aanpassingen treden in 2024 in werking.

Een kwaliteitsvolle dienstverlening, door landbouwers tijdig te belonen voor hun inspanningen, werd ook in 2023 gegarandeerd. Hiervoor werden de nodige aanpassingen aan de IT-toepassingen voorbereid. We pasten de Europese en Vlaamse wetgeving correct toe zodat financiële sancties vermeden werden.

Onze systemen en processen zijn auditproof. We werkten richtlijnen uit om correct om te gaan met belangenconflicten, fraude, functiescheidingen, en andere voorwaarden, zoals beschreven in het protocol met het betaalorgaan. We beschikken ook over actuele processen en procesbeschrijvingen en instructies.

In 2023 innoveerden we door deel te nemen aan EU-projecten en door een kader voor innovatieve beheerovereenkomsten in het kader van natuurinclusieve landbouw uit te werken. We hebben ook de eerste stappen gezet in de uitbouw van een vernieuwde BO-applicatie, zodat bedrijfsplanners hun werk efficiënter kunnen uitvoeren.

We ondersteunden de uitvoering van nieuwe beleidsinitiatieven zoals het 'Bestuiversplan' en 'Natuurinclusieve landbouw' en volgden de lopende projecten 'landbouw en natuur' op. Hiervoor werken we samen met ANB en departement Omgeving. We participeerden in de uitbouw van een Vlaams meetnetwerk voor agrarische biodiversiteit.

SOD 8 VLM draagt bij tot het omgevingsbeleid

We coördineerden voor het beleidsdomein Omgeving de bijdrage aan het GLB-strategisch plan dat in maart 2023 door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd. We rolden de VLM-maatregelen beheerovereenkomsten en LEADER uit.

We droegen bij tot de voorbereiding van de beslissingen over de Programmatische Aanpak Stikstof en ondersteunden de Vlaamse voedselstrategie in onze werking. De VLM is, samen met het

departement Omgeving, actief betrokken bij de uitwerking van thema's die nauw aan onze werking gerelateerd zijn zoals agro-ecologie, lokale voedselstrategie en grondproblematiek.

We bereidden het parkendecreet en de erkenning van de landschapsparken voor. Ook ondersteunden we de coalities rond die parken.

We bereidden mee de voorstellen voor van het beleidsdomein Omgeving, in het kader van de bijdrage van de Vlaamse overheid tot het nieuwe Regeerakkoord van 2024.

NATUUR & BIODIVERSITEIT

SOD 4 VLM draagt bij aan toegankelijk groen, natuur en bos

Programma Meer Bos in Vlaanderen

We zetten in 2023 structureel in op het programma Bebossing dat 4000 hectare extra bos wil realiseren tijdens deze legislatuur en 6000 hectare extra bos tijdens de volgende legislatuur. We konden in 2023 voor 3,3 miljoen euro bebosbare gronden of ruilgronden aankopen die op termijn inzetbaar zijn voor bebossing. De grondenbank bebossing heeft daarmee op dit moment 272 hectare verworven, verdeeld over 143 hectare onmiddellijk te bebossen gronden, 61 hectare ruilgronden en 23 hectare andere gronden (bv. al beboste percelen).

Daarnaast zullen we in het plantseizoen 2023-2024 concrete bosuitbreiding en boscompensatie realiseren binnen de projectenportefeuille. Daardoor zal de VLM tijdens deze legislatuur 150 hectare nieuw bos hebben gerealiseerd en zullen we voor 73 hectare boscompensatie uitgevoerd hebben. Verder sloten we boscompensatieovereenkomsten af, ten behoeve van de Werkvennootschap.

We ondersteunden tot slot de programmawerking door de uitreiking van de boslabels voor te bereiden en de toekenning ervan te organiseren.

Natuurinrichting en Stikstofsaneringsprogramma

We focusten met natuurinrichtingsprojecten op de realisatie van prioritaire IHD-doelen en geven op die manier ook uitvoering aan het stikstofsaneringsprogramma. We zetten onder meer in op concrete uitvoering in de projecten Berlarebroek-Donkmeer, Wellemeersen, Schuddebeurze, Biscopveld, Kraenepoel, Torfbroek, Dijlevallei, Zwarte beek, Vijvercomplex Bokrijk-Kiewit, Zoerselbos, Liereman en Graafweide-Schupleer. Voor Zoerselbos is het grote uitvoeringsdossier voorbereid en vastgelegd. Bedoeling is de natte natuur in het Zoerselbos veilig te stellen, te ontharden voor een parking, een geluidswal aan te leggen en fiets- en wandelverbindingen te realiseren. In de Zwarte beek liep de uitvoering van het beekherstel van de Oude Beek door, om de toekomst van het veen daar te garanderen. In de Kesterbeekvallei legden we de eerste hand aan een landinrichtingsplan Meigemheide. Dat kadert binnen het stikstofherstelplan. In Kraenepoel (Aalter) brachten we het projectrapport in openbaar onderzoek, is er een peilprotocol ondertekend en is het besluit van maatregelen en modaliteiten voorgelegd aan de minister. In Schuddebeurze (oude, ontkalkte duinen) en Biscopveld (Landschapspark Bulskampveld) werkten we verder aan de inrichting van de natte natuur en zeldzame duinbiotopen. In de Wellemeersen (Dendervallei) verkregen we de omgevingsvergunning voor de grond- en waterwerken en is het bestek van de werken aangepast aan de resultaten van het PFAS-onderzoek. Binnen het project Kwetshage fase 1 zijn werken uitgevoerd, de natuurinrichtingsmiddelen zijn ingezet ter versterking van het SBZ-H gebied. De werken zorgden voor het grootste aantal broedparen steltkluuten in Vlaanderen. In de Mark vallei - Raspaillebos is een onderzoek van de haalbaarheid voorbereid in functie van instelling van het project begin 2024. Het project werd begeleid door het Vlaams N-saneringsteam en wordt een van de eerste projecten waar we zullen inzetten op entiteitsoverschrijdende projectwerking.

Voor het gebied van de Uitkerkse polder is binnen het landinrichtingsproject Oudlandpolder fase 1 de aanwending van middelen van de PAS-provisie in het vooruitzicht gesteld.

PAS – flankerend beleid

In een intensief begeleidingstraject van de rode en oranje PAS-bedrijven, behandelden we 45 aanvragen voor bedrijven die gebruik wensten te maken van de flankerende maatregelen bedrijfsreconversie, bedrijfsverplaatsing en koopplicht. We richtten de vrijgekomen PAS-gronden in en verzorgden waar mogelijk de afbraak van de aangekochte PAS-hoeves, om op die manier bij te dragen aan de natuur- en onthardingsdoelstellingen. In Diest richtten we op de plek van een voormalig varkensbedrijf vennen in. De omgevingsvergunning is verkregen voor de sloop en nabestemming van de sites in Sint-Niklaas en Oostkamp. De afbraakvergunning en de bijhorende vastlegging is verkregen voor de afbraak van een hoeve in ruilverkaveling Molenbeersel (Kinrooi).

In 2023 ondersteunden we de voorbereiding van de besluitvorming rond de definitieve PAS en de vertaling ervan in het stikstofstofdecreet. We ondersteunden de intendant in de aanpak van het maatwerkgebied Turnhouts Vennengebied.

Grondenbank IHD-flankerend beleid

We konden in 2023 rekenen op extra middelen vanuit de PAS-provisie om de werking van de grondenbank in functie van stikstofsanering te versnellen. Hiermee slaagden we erin om 165 hectare te verwerven met 14.655.996 euro.

WATER & LUCHT

SOD 5 VLM optimaliseert de maatregelen en instrumenten die de nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlaktewater, grondwater en lucht verder doen verminderen

Na het akkoord van de middenveldorganisaties in maart 2023, stelden we een ontwerp van 7de Mestactieprogramma (MAP 7) op in uitvoering van de Nitraatrichtlijn. We verstuurden dat op 17 april aan de Europese Commissie, als antwoord op een ingebrekestelling van de Europese Commissie.

We richtten het opvolgingsorgaan op, onder voorzitterschap van de gedelegeerd bestuurder van de VLM, om verdere details rond MAP 7 uit te werken. Het opvolgingsorgaan kwam 18 keer samen over verschillende openstaande thema's: duurzame praktijken, mestverwerking, emissiearme aanwending, bufferstroken, tuinbouwactieplan, bespreken van maatregelen bovenop het huidige plan, afwegingskader oeverzones, boerderijcompostering, doorrekenen maatregelen op waterkwaliteit met NEMO, ecoregelingen bufferstroken, advisering en begeleiding, resultaten waterkwaliteit oppervlakte- en grondwater en het voorstel van Mestdecreet.

Het voorstel van decreet tot aanpassing van het Mestdecreet en het Decreet Integraal Waterbeleid werd in het najaar uitgeschreven en besproken met het opvolgingsorgaan. De kennisgeving van het plan-MER liep van 14 juni tot 12 augustus. De richtlijnen voor de opmaak van het plan-MER zijn gepubliceerd op 18 december.

Op 20 juni velde een Brusselse rechtbank een vonnis over het niet correct implementeren van de nitraatrichtlijn. Op 28 september stuurde de Europese Commissie een met redenen omkleed advies over het niet naleven van de Nitraatrichtlijn. Dat is een tweede en laatste stap in een administratieve inbreukprocedure. We verstuurden een antwoord op 28 november aan de Europese Commissie met een stand van zaken over MAP 7.

Op 22 november kwam het tot een breuk tussen de middenveldorganisaties zodat de werking van het opvolgingsorgaan on hold is geplaatst.

Volgende onderzoeksrapporten werden in 2023 afgewerkt:

- het derogatiemonitoringsnetwerk
- het onderzoek regionale attenuatiefactor
- de technologiescan voor handhaving
- het onderzoek naar duurzame bemestingsadviezen
- de studie naar innovatieve melkveehouderijsystemen

Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het ILVO voor 4 jaar voor ondersteuning van wetenschappelijk werk werd afgesloten. We sloten eveneens een samenwerkingsovereenkomst af met het INBO voor ondersteuning van wetenschappelijk werk. We gaven opdracht aan het INBO om een wetenschappelijk rapport voor te bereiden over circulaire rundveehouderijsystemen.

We ondersteunden de projectgroep stikstof met betrekking tot de PAS. We maakten een strategische nota over hoe de positie is van de VLM in relatie tot het bodempaspoort en de nutriëntentool. In het kader van de eiwitstrategie werkten we mee aan het formuleren van

doelstellingen en indicatoren over duurzame dierlijke productie. We ondersteunden de opmaak van het Vlaams Energie- en Klimaatplan en het erosiebeleid. We gaven ondersteuning aan de ontwikkeling van het EMAV 3.0- en NEMO-model van de VMM.

Doordat er in 2023 geen MAP 7 was, bleven de bepalingen van MAP 6 doorlopen, echter zonder de derogatie. De Mestbank is maximaal blijven inzetten op informatieverstrekking aan alle belanghebbenden. Het gebruik van de berichtenbox werd verder uitgebreid. Zo is de communicatie van de bestaande digitale toepassingen intussen afgestemd op de berichtenbox. In 2023 maakten we werk van een evaluatie van onze communicatiestrategie. We lanceerden daarvoor een bevraging naar al onze doelgroepen en evalueerden de reacties om onze communicatie bij te schaven. Daarnaast maakten we een documentaire 'Mestmeesters' waarin we landbouwers aan het woord laten die door gebruik te maken van duurzame teelt- en bemestingstechnieken met respect voor de bodem en het water goede milieuresultaten neerzetten.

De gebiedsindeling 2023-2024 als resultaat van de 2-jaarlijkse evaluatie van het oppervlakte- en grondwater (goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 31 maart 2023) werd gecommuniceerd aan alle land- en tuinbouwers. De impact op de bedrijven voor 2023 werd gecommuniceerd via de vertrouwde kanalen en ingebouwd in de verschillende tools (bemestingsprognoses, ...) zodat de landbouwers bij de aanvang van het bemestingsseizoen 2023 op de hoogte waren van de verstrengde bemestingsnormen, het verplicht te realiseren doelareaal vanggewassen en het verplicht gebruik van de AGR-GPS bij mesttransporten.

In het kader van de opmaak van het PAS-akkoord werd duidelijk dat een snelle doorstart van het Administratief Team Luchtemissies Veeteelt (AT) en een Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veehouderij (WeComV) noodzakelijk was. Eind 2022 benoemde de minister de leden van het WeComV en begin 2023 startte ook het AT haar werkzaamheden, onder voorzitterschap van de VLM. Sinds de start werden 24 dossiers officieel ontvangen. Het AT stuurde na een eerste evaluatie al 14 dossiers door naar het WeComV voor advies, en zal nu de aandacht richten op de voorbereiding van de dossiers voor de minister.

Op 31 maart heeft de Vlaamse Regering de vrijwillige stopzettingsregeling varkensstallen definitief goedgekeurd. De periode van indiening startte op maandag 3 april 2023. Landbouwers kregen de tijd om een dossier in te dienen tot en met 17 juni 2023. De 236 landbouwers die een aanvraag indienden om hun stallen stop te zetten kregen tegen 15 oktober een voorstel van de Vlaamse Landmaatschappij. Drie ervan hebben al in 2023 een betaalaanvraag ingediend. Na deze eerste oproep tot vrijwillige stopzetting voor varkensbedrijven met een impactscore hoger dan 0,5%, heeft de Vlaamse Regering beslist om een tweede oproep te organiseren voor varkensbedrijven met een impactscore hoger dan 0,025%. De periode om een aanvraag voor de stopzettingsregeling in te dienen, loopt vanaf 6 november 2023 tot en met 19 januari 2024. De landbouwers die hiervoor - volgens de bij de VLM gekende gegevens- in aanmerking kwamen, werden via de berichtenbox van de Vlaamse Landmaatschappij op de hoogte gebracht.

Na een eerste volledig jaar kunstmestregistratie in 2022, werd in april 2023 het uitvoeringsbesluit kunstmest door de Raad van State vernietigd. Daardoor werden de registratiebepalingen uit het Mestdecreet van kracht, waardoor de verplichting om de digitale kunstmestregistratie via het Mestbankloket te doen verviel. Ook de termijnen waarbinnen de kunstmestverhandelingen en het kunstmestgebruik moeten worden geregistreerd, zijn daardoor beperkt tot 48 uur. Ondanks de vernietiging van het besluit, blijkt dat het overgrote deel van de handelaars en de landbouwers het kunstmestregister op het Mestbankloket is blijven gebruiken.

Op basis van wetenschappelijk onderzoek op de bemonsteringsmethode (Stratified Simple Random Sampling) startten we in 2023 met de implementatie van de verbeterde bemonsteringsmethode bodemstalen en het evaluatiekader, opdat het instrument betrouwbaarder en effectiever zou worden. Door die nieuwe bemonsteringsmethode wordt de meetonzekerheid gevoelig verminderd. De inzichten zijn in de loop van 2023 toegelicht aan het kabinet en het opvolgingsorgaan MAP 7 en in september aan de erkende laboratoria. Er is gestart met een gewijzigd compendium voor het nemen van bodemstalen dat in 2024 verder geconcretiseerd zal worden in samenwerking met de labo's. De volledige uitrol is een meerjarenplan; de nieuwe methode moet ten aanzien van de nitraatresidustaalnames operationeel zijn tegen de campagne van 2025.

De nitraatresiducampagne 2023 met 23.245 percelen, geselecteerd bij 10.284 landbouwers, verliep vooral op het eind van de periode moeizaam omwille van de extreem natte weersomstandigheden. De evaluatie gebeurt in januari 2024. Eén staalnemer werd tijdelijk geschorst omwille van niet-conforme bemonsteringen. Van één staalnemer werd de registratie ingetrokken omwille van sterk afwijkende analysewaarden in vergelijking met de controlestalen.

Net als in 2018 en 2020 voerden we in 2023 opnieuw een controlecampagne uit op fosforstalen genomen in opdracht van de landbouwer. Er werd een overheidsopdracht gegund om iets minder dan 1000 percelen, die in 2022 bemonsterd waren op fosfor opnieuw te bemonsteren en te analyseren op fosfor ter controle van de correctheid van de in opdracht van de landbouwers genomen fosforstalen. Uit een eerste analyse blijkt dat 8,2% van de in 2022 geclassificeerde klasse I percelen, niet meer als klasse I geclassificeerd worden in 2023 maar in een hogere klasse terecht komen (overwegend naar klasse III en zelfs klasse IV), waardoor een strengere fosfaatnorm van toepassing wordt. Voor de klasse II-percelen is dat zelfs 28,4%. Landbouwers kregen voor percelen die geclassificeerd werden als klasse I of klasse II een financiële vergoeding. De gegevens worden verder geanalyseerd begin 2024.

Samen met het Departement Omgeving werkten we aan een uitbreiding van onze erkenningenbevoegdheid. Daardoor zal in de toekomst de erkenning bodembescherming (pH en C) via de VLM verlopen, net als de procedure om bodemstalen aan te vragen met SNapp (staalname-applicatie). Dat is een voordeel voor de erkende laboratoria die hun IT-toepassingen al afgestemd hebben op SNapp om de aangevraagde staalnames in te plannen en om de analysegegevens op te laden. SNapp zal in de toekomst fungeren als een belangrijke authentieke databron voor de bodemparameters die impact hebben op bemesting en bodemstructuur.

We verkenden nieuwe innovatieve technieken. De NMR-technologie voor een snelle in situ-bepaling van de mestsamenstelling werd op het terrein succesvol geëvalueerd. Die technologie wordt erkend als bijkomende techniek om mestanalyses uit te voeren.

We zetten onverminderd in op de handhaving van de regelgeving. Nadat we in 2022 veel aandacht besteedden aan het uitgebreide nazicht op de verplichte registratie van de vloeibare meststromen op mestverwerkingsinstallaties via debietmeters, zijn we in 2023 naast administratieve controles, ook gestart met de controle ter plaatse van de plaatsing van de debietmeters bij alle mestverwerkers. Het niet of niet correct registreren van de stromen via digitale debietmeters zorgde niet alleen voor boetes, maar ook voor aan- en afvoerverboden. Mestverwerkers werden in 2023 ook gekort op de toegekende mestverwerkingscertificaten van productiejaar 2022 als ze in 2022 niet hadden voldaan aan de debietmeterplicht.

De Mestbank wenst de controle van mesttransporten effectiever te maken door het uitvoeren van data-analyses op de AGR-GPS-signalen en de vervoersdocumenten. Op die manier willen we de

pakkans op niet-traceerbare of zelfs frauduleuze transporten verhogen. In 2023 zijn we gestart met de uitbouw van een dataplatform om diepgaandere analyses en rapporten te maken (zie SOD 9).

Op een doortastende maar gepaste manier werden via een 300-tal bedrijfsdoorlichtingen effectieve maatregelen en sancties opgelegd en opgevolgd om verdere nutriëntenverliezen te vermijden. Door een doorgedreven risicoanalyse focusten we op de meest risicovolle bedrijven. Bijzondere aandacht werd besteed aan de doorlichting van mestverzamelpunten. Er werden afspraken gemaakt over de toepassing van nieuw verkende pistes zoals het opleggen van een dwangsom, voorwaardelijke boetes en reducties van NER. In twee dossiers werd een dwangsom opgelegd. Naar aanleiding van gerechtelijke onderzoeken werden gepaste sancties opgelegd aan meerdere bedrijven.

Er werden in 2023 ook thematische doorlichtingen uitgevoerd met focus op het opsporen van overbemesting. Percelen met nulbemesting (2GVE-norm) werden gecontroleerd met gegevens van het kunstmestregister en de AGR-GPS signalen (zowel van erkende mestvoerders als gecapteerd via de burensregelingenapp). Als er kunstmest of dierlijke mest op de 2GVE-percelen opgebracht werd, dan volgde een boete voor overbemesting. Daarnaast is ook versterkt ingezet op de controle van niet-overschotsbedrijven (bedrijven met nagenoeg geen dieren). Als die bedrijven meer mest lieten aanvoeren én gebruikten op hun gronden dan decretaal toegelaten, werden ze gesanctioneerd.

De Mestbank blijft veel aandacht besteden aan de kwaliteitsborging van de verzamelde gegevens. We zetten daarvoor specifieke acties op, maximaal gericht op het verminderen van de uitspoeling van nutriënten naar het oppervlakte- en grondwater. In 2023 ging extra aandacht naar het gebruik van de kunstmestgegevens, controle op het gebruik van de burensregelingenapp, controle op de debietmetergegevens maar ook controle op stoppelbemesting en opslagmetingen bij voormalige derogatiebedrijven. Zo kunnen we nagaan hoe de derogatiebedrijven hun bedrijfsvoering aangepast hebben na het wegvallen van de derogatieregeling resulterend in een verminderde gebruikruimte voor dierlijke mest.

Voor de terreincontroles richtten we onze aandacht op die gebieden waar de afstand tot de gewenste waterkwaliteit groot is. Naast toezicht op o.a. mestopslagen, bemesting en het naleven van de afstandsregels dreven we het toezicht op de inzaai verplichting van vanggewassen, het correct nemen van nitraatresidustalen en het toezicht op de luchtwassers verder op.

Er is samen met het Agentschap Landbouw en Zeevisserij een afsprakenkader opgesteld voor de controle op de vanggewasverplichting. De selectie van de percelen gebeurde op basis van een risicoanalyse. Een deel van de percelen die het agentschap in januari 2024 controleerde, is geselecteerd met behulp van een innovatief detectiealgoritme dat werd ontwikkeld door de KU Leuven. Door de extreem natte weersomstandigheden is het inzaaien van de vanggewassen en in het bijzonder van de equivalente maatregelen 'wintergranen of wintervlas na een nitraatgevoelige hoofdteelt' op vele plaatsen onmogelijk geweest. De evaluatie van de vanggewasverplichting vindt plaats in januari 2024.

Het geheel van de controleacties resulteerde in 2023 in het opleggen van 4.941 boetes door de Mestbank. De Mestbank behandelde 1.680 bezwaren tegen boetes en 356 bezwaren tegen maatregelen.

Zowel de interne samenwerking als de samenwerking met externe partners stond centraal in het toezichtsbeleid in 2023. De VLM heeft in totaal 32 gezamenlijke terreincontroles uitgevoerd. Er waren onder meer samenwerkingen met VMM, de Afdeling Handhaving van het departement Omgeving, lokale milieuambtenaren en de lokale politie. Twee grootschalige gecoördineerde

controleacties op activiteiten met een hoog risico, zijn uitgevoerd in samenwerking met de Afdeling Handhaving. De VLM heeft de goede werking van luchtwassers op 41 niet-GPBV-landbouwbedrijven onderzocht, waarbij een inbreukpercentage van 45% werd vastgesteld. GPBV staat voor Geïntegreerde Preventie en Bestrijding van Verontreiniging. Naast een gezamenlijke actie van de VLM en de Afdeling Handhaving bij 30 mestverwerkers met een hoog stikstofdepositierisico, zijn er 112 onaangekondigde omgevingscontroles uitgevoerd bij 67 mestverwerkers.

We dragen ook bij aan de uitrol van de aanbevelingen van de systeemaudit Handhaving van het beleidsdomein Omgeving. In samenwerking met de handhavingdiensten van OVAM, VMM, ANB en het departement Omgeving werken we aan de stroomlijning van de omgevingshandhaving om onze slagkracht te verhogen. Hiervoor werd in 2023 een geïntegreerde projectwerking opgestart.

We blijven inzetten op structureel overleg met onze partners; in het bijzonder met de landbouworganisaties, de adviseurs en andere mestactoren.

Naar aanleiding van de stroomgebiedbeheerplannen die werden goedgekeurd in 2022, zijn er bijkomende middelen beschikbaar gesteld om de handhaving van het mestbeleid te versterken. Die middelen maakten het mogelijk om 27 tijdelijke wervingen te lanceren. We zetten hierbij in op zowel het bevorderen van de naleving van de mestwetgeving via sensibilisering, een doorgedreven analyse van de binnen de Mestbank beschikbare data alsook een hogere aanwezigheid op het terrein door controle-acties en bedrijfsdoorlichtingen. We startten de voorbereidingen voor een goede opleiding en een vlotte inschakeling van de nieuwe medewerkers in de werking.

In 2023 werden er naast de ontwikkeling van nieuwe applicaties, bestaande applicaties uitgebreid en onderhouden.

Zo werden de aangifteloketten (landbouwers & uitbaters) en de daaraan gekoppelde berekening van de mestbalansen en de mestverwerkingsplicht (MVP) bijgewerkt in functie van de jaarlijkse vereisten. Hierbij werden zowel inhoudelijke (wettelijke) als visuele (bijvoorbeeld naar gebruiksvriendelijkheid) wijzigingen meegenomen. Leidraad daarbij zijn nieuwe inzichten voor de werking van de Mestbank. Er gebeurden ook aanpassingen in afspraak met andere entiteiten, om zo een betere controle of administratieve vereenvoudiging voor de landbouwer mogelijk te maken.

In 2023 werden een aantal applicaties -MTIL (Mest Transport Internet Lokaet), het kunstmestregister en WTD (wijzigingen van transportdocumenten)- gekoppeld aan de berichtenbox van het Mestbankloket. Daardoor bevorderden we de digitale gestroomlijnde communicatie met de landbouwers en andere betrokkenen.

In 2023 werd er volop gewerkt aan de herwerking van de nutriënten emissierechtenapplicatie (NER-applicatie). In 2023 werden er enkele modules opgeleverd: de modules voor de omrekening van de veestapel en de automatische evaluatie van NER-MVW. De nieuwe NER-applicatie wordt volledig herschreven in .NET gebaseerde technologie en zal naast een omvangrijkere integratie met het Mestbankloket ook extra functionaliteiten opnemen die tot nu toe buiten de applicatie werden ondersteund (via spreadsheets en Access-databanken). Daarnaast werd er gestart met de ondersteuning van een nieuwe functionaliteit, in het kader van de stopzettingenregeling varkensstallen, in zowel de oude als in de nieuwe toepassing. De ontwikkeling van die toepassing loopt door in 2024.

De uitrijtool werd in 2022 aangepast ter voorbereiding van MAP 6+, dat er uiteindelijk niet kwam. In 2023 werd die toepassing opnieuw ter beschikking gesteld onder de huidige MAP 6-regelgeving. De

uitrijtool is een webtoepassing waarmee landbouwers op een eenvoudige manier kunnen nagaan of bemesten is toegelaten en onder welke voorwaarden. Het is een vlot toepasbaar alternatief voor het complexe onderzoek dat de landbouwer anders zelf moet uitvoeren op basis van beschikbaar gestelde tabellen en info over de uitrijregeling.

De toepassingen voor het berekenen van de bemestingsprognoses en bemestingsnormen werden in 2023 en mogelijk ook nog in 2024 aangepast, in functie van MAP 7. Er worden o.a. aanpassingen verwacht n.a.v. duurzame teelt- en bemestingspraktijken. Verder zijn er ieder jaar ook de ondersteunende activiteiten betreffende de berekening van de bemestingsnormen & bemestingsprognose.

De toepassingen SNAPP (staalname-applicatie), SMIL (Staalname Melding Internet Loket) en VAR (verwerking analyseresultaten) zullen in de loop van 2024 en 2025 worden vervangen door nieuwe toepassing(en). Dat wordt overkoepelend aangepakt onder de noemer 'SNAPP 2.0'. In 2023 is een impactanalyse uitgevoerd. Conclusie daarvan was dat het niet is aangewezen om voort te bouwen op de bestaande systemen. Het is beter om in te zetten op een nieuwe geïntegreerde toepassing. De high level analyse werd uitgevoerd en alle high level processen zijn in kaart gebracht. Ook het vernieuwde erkenninglandschap werd in kaart gebracht zodat de nieuwe omgeving hier maximaal kan op inzetten.

In 2023 werd verder gewerkt aan TOA (TerreinOpvolgingsApplicatie), module Handhaving. Een eerste productierelease met focus op een aantal controleprocessen is voorzien in het eerste kwartaal van 2024.

Na omvangrijk analysewerk, konden we eind 2022 starten met het implementeren van een nieuwe toepassing voor het behandelen van de boeteprocessen bij de Mestbank. In 2023 werd dit werk verdergezet en die toepassing wordt opgeleverd in 2024. De nieuwe toepassing zorgt voor een algemene functionele opwaardering. Andere voordelen zijn:

- Een aantal complexe boeteberekeningen, die tot nu toe manueel werden berekend, worden gedigitaliseerd. Daardoor wordt de efficiëntie verhoogd en wordt het maken van fouten vermeden.
- Er komt een betere integratie met de nieuwe TerreinOpvolgingsApplicatie (TOA) en het Mestbankloket.
- Er zijn meer mogelijkheden om brieven te genereren en te rapporteren.

De huidige toepassing om de boeteprocessen te behandelen, blijft nog in parallel operationeel tot de oplevering van het nieuwe programma, vooral om ad hoc en op korte termijn veranderingen in de regelgeving op te vangen.

In 2023 werd de applicatie DAS II verbeterd. DAS II is een extracomptabele applicatie voor de dossieropvolging van de inning en invordering van alle boetes die de Mestbank oplegt. Na enkele jaren van gebruik kwamen enkele tekortkomingen, nieuwe noden en verbeterpunten qua gebruiksgemak aan het licht. In 2023 werden die problemen aangepakt waardoor DASII een pak efficiënter en volwaardiger ingezet kan worden voor de opvolging van alle dossiers. Daardoor wordt ook de benodigde tijd voor administratieve handelingen aan de dossiers behoorlijk verkort. Bovendien kunnen alle gegevens over de boetes eenduidig aan elkaar worden gekoppeld voor rapportering. De definitieve oplevering van de aangepaste toepassing vindt in de loop van 2024 plaats.

//

PLATTELANDSBELEID

SOD 6 VLM reikt oplossingen aan voor de plattelandsuitdagingen

Ook in 2023 is des te meer gebleken dat plattelandsbeleid een transversaal beleidsveld is en er een duidelijke nood is aan een meer gecoördineerde, integrale en gestructureerde aanpak van het plattelandsbeleid op Europees, Vlaams en lokaal niveau. We hebben, als Vlaamse vertegenwoordiger in de Rural Pact Coordination Group, meegewerkt aan de uitvoering van de EU Long Term Vision for Rural Areas. Via onze bijdrage aan het BE-standpunt hebben we input gegeven voor de conclusies van de Europese Raad van landbouwministers over de Long Term Vision for Rural Areas en het Rural Pact in november 2023. Sleutelementen van die conclusies zijn dataverzameling en kennisdeling, meer coherentie in beleid en financiering, het toetsen van beleid op de impact op het platteland en de oproep om ook op nationale/regionale beleidsniveaus een toekomstvisie en strategie voor het platteland uit te werken. Op basis van die inzichten, zijn we in 2023 gestart met de opmaak van een omgevingsanalyse waarin we de uitdagingen waarmee het platteland geconfronteerd wordt, beschrijven en analyseren. Die omgevingsanalyse wordt in 2024 gepubliceerd.

In maart 2023 is de uitvoering van het GLB Strategisch Plan gestart. 2023 stond in het teken van de erkenning van de nieuwe LEADER-gebieden en de goedkeuring van de lokale ontwikkelingsstrategieën. Met het besluit van de Vlaamse Regering voor LEADER hebben we het kader voor de uitvoering van het LEADER-programma juridisch verankerd.

Op basis van dat kader hebben we het handboek en de instructies voor de Lokale Actiegroepen en promotoren herschreven en de beoordeling van de 15 Lokale ontwikkelingsstrategieën georganiseerd. De Vlaamse Regering heeft op 20 oktober 15 LEADER-gebieden erkend en hun lokale ontwikkelingsstrategieën goedgekeurd. Op de door de VLM georganiseerde LEADER-dag in november werd de aftrap gegeven van de vernieuwde LEADER-werking. Met de provincies en de Lokale Actiegroepen zijn samenwerkingsovereenkomsten opgemaakt om de uitvoering van LEADER in goede banen te leiden. Doorheen dat proces hebben we de toegevoegde waarde van LEADER voor de lokale gemeenschap en het belang van een kwalitatieve, logisch opgebouwde strategie bewaakt.

In uitvoering van het PDPO III hebben we 9,3 miljoen euro subsidies aan de lopende projecten uitbetaald. De certificeringsaudit voor het boekjaar 2022 is afgerond met de vaststelling dat de interne procedures voor beheer en controle naar behoren hebben gewerkt. Met middelen van de EU-faciliteit voor herstel en veerkracht (Herstelfonds), hebben we in samenwerking met de provincies een tweede oproep gelanceerd. Die heeft geleid tot goedkeuring van 41 nieuwe projecten voor een totaal subsidiebedrag van 2,1 miljoen euro.

Voor de drie prioritaire plattelandsthema's van deze legislatuur hebben we in 2023 plattelandsactoren en de lokale besturen verder geïnspireerd en geëngageerd.

Een lokaal voedselbeleid is een belangrijke hefboom in de transitie naar een duurzamer voedselsysteem. Als trekker van de deal 'lokale, regionale en provinciale voedselstrategieën' vertalen we de principes van de Vlaamse voedselstrategie, Go4Food, naar het lokale en provinciale niveau. Met de oproep Voedselregisseurs, die we uitgewerkt en gelanceerd hebben in 2023,

stimuleren we actoren om een regierol op te nemen in een meer strategische aanpak van lokale voedselproductie en -consumptie.

Het beheer van landschappen en het valoriseren van de beheersresten vormen een belangrijke uitdaging, maar ook een kans voor het platteland. Om dit type van bio-economie op het platteland uit te bouwen, hebben we in 2023 gewerkt aan kennisuitwisseling door de organisatie van een inspiratiedag *'Van groenresten naar bouwmaterialen'* in samenwerking met ANB. We hebben bijgedragen aan het tot stand komen van de werkagenda bio-economie van Vlaanderen Circulair met aandacht voor de positie van het platteland en landschap in de bio-economie.

Eind 2022 heeft de minister het Houtkantenplan gelanceerd. De VLM staat in voor de coördinatie van het plan en trekt een aantal acties. We zorgden voor de goedkeuring van 22 projecten gericht op de aanplant van nieuwe houtkanten door lokale besturen, goed voor een totaal van 34 km bijkomende houtkant. Een nieuwe oproep voor de aanleg van houtkanten werd in september 2023 gelanceerd. In samenwerking met ANB hebben we een studie uitbesteed om het kader voor wetgeving en subsidie voor houtkanten te evalueren. De resultaten van die studie worden verwacht in 2024. Met de regionale landschappen hebben we een pilootproject uitgewerkt om de werking van de regionale houtkantencoördinatoren uit te testen.

Het verbeteren van de leefbaarheid van onze dorpen en hun gemeenschappen, beslaat vele facetten. In 2023 hebben we in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting opnieuw 43 buurtinitiatieven ondersteund via de oproep *'Buurten op den Buiten'*. We hebben een derde focusgroep dorpsruimte georganiseerd om de bouwstenen uit de vorige samenkomsten om te zetten naar beleidsaanbevelingen. De resultaten worden in 2024 verwerkt in een eindrapport.

TRANSVERSALE DOELSTELLINGEN

SOD 7 VLM realiseert klimaatmaatregelen in de open ruimte en de eigen werking

We hebben onze eigen klimaatwerking structureel verankerd in onze projectwerking. We monitoren de opmaak van een klimaatinventaris en hebben een set aan klimaatindicatoren uitgewerkt. Die laatste worden afgestemd op de indicatoren die binnen het beleidsdomein worden ontwikkeld.

We realiseren de klimaatdoelstellingen in de open ruimte ook via het houtkantenplan, de Blue Deal en de uitvoering van de bebossingsstrategie. In het Vlaams klimaatadaptatieplan engageren we ons tot het uitvoeren van een reeks maatregelen die we via onze projecten en processen kunnen realiseren. We droegen bij tot de actualisatie van het Vlaams Energie- en Klimaatplan en de opmaak van het LULUCF-actieplan.

In onze voortdurende inzet voor duurzaamheid hebben we concrete stappen gezet om de duurzaamheid van onze overheidsopdrachten te verbeteren en het bestaande wagenpark van de VLM verder te vergroenen. Zo hebben we negen elektrische auto's aangekocht.

SOD 9 VLM werkt data-gedreven en zet in op maximale digitale dienstverlening aan burgers en ondernemingen

Het applicatieraamwerk van FI-T en de IT-infrastructuur wordt voortdurend geüpdatet in lijn met technologische ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn het versleutelen van het dataverkeer en de investeringen in het netwerk en het disaster recovery center.

Om de cloudstrategie stapsgewijs in de praktijk om te zetten, werkten we in 2023 een eerste kleine businesscase (AGR-GPS en vervoersdata) uit voor een clouddataplatform. Voor de businesscase is een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) opgemaakt. De businesscase is ondertussen grotendeels opgezet in een testomgeving. Tegelijk zijn we begonnen met het uitwerken en opzetten van een referentiearchitectuur van de productieomgeving. In 2024 wordt de referentiearchitectuur verder uitgebreid, wordt de eerste businesscase afgewerkt en worden nieuwe cases gedefinieerd.

In 2023 zetten we een belangrijke stap richting een wendbare projectwerking. In januari 2023 heeft het ontwikkelteam een transitie ondergaan, waarbij het werd opgedeeld in 6 kleinere teams of clusters, bestaande uit 4 tot 8 leden. Elk team is verantwoordelijk voor specifieke applicaties en werd samengesteld op basis van complementaire vaardigheden en kennis. Voorheen werden projecten toegewezen aan individuen, wat leidde tot complexe resourceplanning. Door die overgang is de complexiteit verminderd, waardoor plannings overzichtelijker en flexibeler zijn. De teams zorgen voor betere informatiedoorstroming, kennisdeling en stabiliteit, bevorderen innovatie en worden maandelijks aangepast om dynamisch op veranderingen te reageren.

Competenties binnen de teams worden afgestemd op projectplanningen die maandelijks worden aangepast. Er is een focus op het verkrijgen, behouden en ontwikkelen van vereiste competenties. De stabiele teams kunnen indien nodig worden aangevuld met externe consultants, wat handig is bij projecten met hoge prioriteit. Externe consultants worden geïntegreerd in bestaande clusters, wat kennisdeling en -spreiding bevordert. Een voorbeeld is het inhuren van consultants voor een

stikstofsaneringsinitiatief, waarbij tijdelijke krachten extra capaciteit en kennis bieden om de ontwikkeling van applicaties te versnellen.

We zetten onze inspanningen voort om de enterprise-architectuuromgeving (EA-omgeving) verder te ontwikkelen en te versterken. We focussen daarbij op de voortdurende validatie van financiële processen. De voortgang van de andere businessprocessen loopt minder vlot dan verwacht. De verdere ontwikkeling van EA voor de VLM wordt het volgende jaar nader onderzocht. We streven naar een gestructureerde aanpak en grondige bespreking om de EA-omgeving van de VLM optimaal te laten evolueren.

De VLM streeft naar een nauwe afstemming met de digitale strategie van de Vlaamse overheid (VO). Zo werd de kennis rond de digitale bouwblokken van de VO, met name die van Digitaal Vlaanderen, verder uitgebreid en wordt onderzocht hoe die bouwblokken kunnen worden geïntegreerd in toekomstige IT-projecten van VLM. Een voorbeeld van recente implementaties is de integratie van de Magda Documentendienst en de IDM-uitrol naast de bestaande ACM-integratie.

Met betrekking tot ICT-diensten streeft de VLM naar alignering van aankopen met het aanbod van Digitaal Vlaanderen en het Facilitair Bedrijf. De aflopende raamcontracten voor werkplekmateriaal zijn vervangen door alternatieven via Digitaal Vlaanderen en Het Facilitair Bedrijf (HFB). Verder werd er actie ondernomen in het kader van het Digipost-project, gelanceerd door HFB, om de instap van de VLM in het project soepel te laten verlopen. Zo wordt sinds eind oktober alle courante inkomende post gecentraliseerd en gedigitaliseerd.

SOD 10 VLM is een innovatieve, duurzame en waarden gedreven organisatie

We waren heel succesvol met de ingediende projectvoorstellen met Europese cofinanciering, met het oog op kennisontwikkeling, innovatie en investeringen op het terrein.

We organiseerden met de 'Support Facility' van EIP-AGRI (VLM als lead partner) verschillende activiteiten rond innovatie en kennisuitwisseling in het kader van het EU CAP Netwerk van de Europese Commissie. Tijdens de eerste helft van het jaar werden er 3 focusgroep meetings georganiseerd waarin een groep van telkens 20 experts gewerkt heeft rond kleine landschapselementen, sociale landbouw en recuperatie van verlaten landbouwgebieden. Er werden ook 3 workshops gehouden over voedselzekerheid, het gebruik van pesticiden en dierenwelzijn en een seminarie over 'Agriculture Knowledge & Innovation System' (AKIS).

In juli werd het jaarlijkse contract van de Europese Commissie opnieuw met een jaar verlengd en startte het nieuwe werkprogramma met de eerste meetings van 3 nieuwe focusgroepen (rond weerbare berggebieden, regeneratieve landbouw en 'crop associations').

De VLM heeft vooruitgang geboekt in het ontwikkelen van een digitale archiveringsstrategie. Er werd onderzocht of het E-Depot van Digitaal Vlaanderen kan worden gebruikt voor het archiveren van permanent te bewaren documenten. De documentenkluis werd goedgekeurd voor het bewaren van gedigitaliseerde post vanaf 30 oktober 2023. Verder werd ook het data governance plan geactualiseerd en werd het VLM-archief beheerd volgens interne afspraken en het serieregister.

Een lijst met technische maatregelen met betrekking tot IT-beveiliging is opgesteld als onderdeel van het Information Security Management System (ISMS). Die lijst ondergaat maandelijkse evaluaties, waarbij de actieve maatregelen worden doorgenomen en de prioriteit van andere maatregelen wordt beoordeeld op basis van incidenten, nieuwe inzichten en/of risico's. Zo werd er prioriteit

gegevens aan het invoeren van multifactorauthenticatie en het vernieuwen van onze disaster recovery center omgeving, een serveromgeving die gebruikt kan worden bij onbeschikbaarheid van het reguliere datacenter. Die maatregelen moeten de VLM wapenen tegen dreigingen zoals ransomware aanvallen. Bovendien heeft er een aparte oefening plaatsgevonden om de prioriteiten van organisatorische maatregelen in te schatten, waarbij de meest cruciale maatregelen zullen worden opgenomen in de lijst. Die periodieke evaluaties zorgen ervoor dat het Information Security Management System dynamisch en responsief blijft in het waarborgen van effectieve IT-beveiliging. Op 1 januari 2023 kantelden we in in Orafin. De vorige jaren waarschuwde de VLM herhaaldelijk voor de complexiteit van onze boekhouding door tal van specifieke financiële processen en transacties die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van onze kernopdrachten (o.a. inrichtingsprojecten en grondenbanken). Ondanks die waarschuwingen werd de inkanteling de voorbije jaren voorbereid. Alle inspanningen van de betrokken medewerkers en projectteams zowel bij het departement Financiën en Begroting (F&B) als bij de VLM ten spijt, bleek dit onvoldoende om de inkanteling ook inhoudelijk volledig door te voeren. Eén jaar na inkanteling is er enorm veel gerealiseerd en verbeterd door de VLM en door F&B maar blijven er tegelijkertijd nog een heleboel knelpunten openstaan die in 2024 en in 2025 verder opgelost zullen moeten worden. Van een efficiëntiewinst door centralisatie is dus nog lang geen sprake.

Uiteraard voldeden we ook in 2023 aan onze financiële verplichtingen en werden de geattesteerde jaarrekeningen tijdig neergelegd.

Zoals altijd namen we klachten van klanten en belanghebbenden ter harte. Die worden continu behandeld en bijgehouden in een centraal register. Waar nodig gaven klachten aanleiding tot het bijsturen van procedures. De VLM bezorgde de Vlaamse Ombudsman ook vorig jaar tijdig het jaarverslag klachten.

De continue professionele juridische ondersteuning en advisering draagt bij tot een kwalitatieve werking van de VLM en haar kerntaken (o.a. voor geschillen, PAS/stikstof, plattelandsbeleid, MAP 7, GLB, enz.). Nieuwe regelgevende ontwikkelingen werden opgevolgd en toegepast (o.a. hervorming vennootschapsrecht, insolventierecht, bestuursdecreet, klokkenluidersregeling,...).

Onze interne en externe communicatie is actueel, open, kwaliteitsvol, verbindend en duurzaam. We zetten verder in op digitale communicatie en beeld en bereikten onze klanten via diverse media en kanalen en met (pers)momenten op het terrein. Met het project 'Heerlijk helder' werken we aan een verbetering van de leesbaarheid en toegankelijkheid van alle correspondentie met burgers.

In ons persbeleid profileren we de VLM als een resultaat- en oplossingsgerichte openruimtespeler. Onze communicatie geven we vorm rond drie positieve en mobiliserende verhaallijnen: duurzame landbouwtransitie, klimaatrobuuste open ruimte en dynamisch platteland. Binnen die verhaallijnen communiceerden we over goede praktijken, bijvoorbeeld in onze nieuwsbrief en als rode draad in de documentaire 'Mestmeesters'.

In onze interne communicatie bleven verbinden en informeren ook centraal staan, o.a. door het delen van successen zoals 35 jaar VLM en een, nog verder lopende, bijsturing van ons intranet.

In 2023 werkten we verder aan de maturiteitsverhoging van het informatieveiligheidsbeleid. Samen met de afdeling F-IT werd en wordt werk gemaakt van de uitvoering van het actieplan n.a.v. de impactstudie 'minimale veiligheidsmaatregelen opgelegd door de Vlaamse overheid'.

Aanbevelingen Audit Vlaanderen

Een mature organisatiebeheersing is het fundament voor een waardengedreven, duurzame en innovatieve organisatie. We zorgen voor een efficiënte, effectieve, kwaliteitsvolle en integere organisatiewerking, o.a. door de structurele opvolging van managementinformatie. Elk kwartaal werden de organisatiedoelstellingen op managementniveau gerapporteerd en besproken. De beheersmaatregelen van de belangrijkste risico's werden minstens halfjaarlijks door het management opgevolgd. De begroting werd opgevolgd om overschrijdingen van het ESR-vorderingensaldo en begrotingssaldo te vermijden. Door het voeren van een vastleggingsboekhouding wordt gewaakt over de benutting van het vastleggingskrediet. Meer gedetailleerde kengetallen worden periodiek opgevolgd. Zo evolueren we verder naar een geïntegreerde en datagedreven organisatiewerking.

De aanbevelingen uit de audits financieel management en ICT werden gerealiseerd. Die van de later op te volgen procesaudit bedrijfsdoorlichting zit op schema voor tijdige realisatie. Uit de procesaudit recht van voorkoop/recht van voorkeur kwamen geen aanbevelingen naar voren. De audit risicomanagement kwam op een minder gelegen tijdstip, in volle bijsturing van de methodiek en instrumenten, maar de vaststellingen bevestigden onze eigen conclusies en verbeterplannen.

Het businesscontinuïteitsplan werd verder geoperationaliseerd door de prioritering van de kritieke processen, verduidelijking van rollen en organisatie in het crisismanagementteam en het opstellen van een crisiscommunicatieplan.

Opvolging personeelsbesparing

De opgelegde besparingsdoelstellingen zijn heel bepalend voor onze organisatiewerking. De VLM zit wat de structurele personeelsbezetting betreft (contracten onbepaalde duur en statutairen) op schema voor de opgelegde besparingsdoelstelling, toch reflecteert zich dat niet in het gerapporteerde koppenaantal door een aangroei van tijdelijke personeelsleden op andere budgetten n.a.v. beleidsontwikkelingen (SGBP, PAS, bebossing, Blue Deal....) of op tijdelijke projectfinanciering in 2023. Er ontbreekt een kader om die (tijdelijke) extra personeelsleden uit te sluiten van de koppentelling.

Door de demografie van het personeelsbestand en een hoge statutarisering in combinatie met een slechts gedeeltelijk gecompenseerde endogene groei en de budgettaire personeelsbesparing, moesten ook in 2023 ten dele werkmiddelen worden aangesproken om personeel, gefinancierd met de toelage aan de VLM, te financieren.

Welzijnsbeleid

Zoals elk jaar zorgden we voor de actualisatie van het GPP (Globaal Preventieplan) en voor de uitvoering van het jaaractieplan samen met de nieuwe preventie-adviseur. Die omvatten tal van sensibiliserende, preventieve en curatieve acties op de verschillende welzijnsdomeinen. Via een proactieve en betrokken aanpak naar langdurige zieken boden we de nodige (sociale) ondersteuning en houden we de terugkeerdrempel laag.

Geconfronteerd met verschillende agressie-incidenten met externen zorgden we voor een goede juridische en psychosociale ondersteuning van de betrokken medewerkers. Op het vlak van preventie verhoogden we het aanbod opleidingen en startten we met de actualisatie van ons

agressiebeleid samen met de personeelsleden en de relevante welzijnsactoren. Extern communiceerden we met ondersteuning van het kabinet dat agressie onaanvaardbaar is en altijd wordt gevolgd door juridische acties.

Na een uitgebreide evaluatie en sterke betrokkenheid van het personeel, vakorganisaties en leidinggevenden, valideerde de VLM directieraad het kader voor hybride werken. Het voorzien van de nodige middelen en vergoedingen voor (ergonomisch) thuiswerken was een uitdaging in deze besparingscontext maar voerden we toch door.

Met ons talentbeleid en de optimalisatie van onze HR-processen (o.a. voor onboarding) maakten we concreet werk van een duurzaam HR-beleid en werkgeverschap.

Diversiteitsplan

Een geactualiseerd gelijke kansen en diversiteitsplan is het raamwerk voor acties die effectief het verschil maken op het vlak van diversiteit en inclusie. In 2023 zetten we aan de hand van verschillende acties in op het verhogen van het bewustzijn van kwesties inzake diversiteit en inclusie op de werkplek, het bouwen van een inclusieve cultuur en het ontwikkelen van strategieën om talent met diverse achtergronden aan te werven. Er waren opleidingen diversiteit en anti-discriminatie voor leidinggevenden. Met het systeem van voorbehouden betrekkingen werden enkele nieuwe personeelsleden met een arbeidshandicap/chronische ziekte aangeworven. Ten slotte bliezen we ons stagebeleid na de coronajaren nieuw leven in en konden meerdere stagiairs uit een kansengroep voor een eerste werkervaring bij de VLM terecht.

Opvolging EU-richtlijnen

EU-regelgeving om te zetten in interne regelgeving

De VLM hoefde in 2023 geen specifieke EU-regelgeving om te zetten in interne regelgeving.

Inbreukprocedures wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen

Er zijn voor wat de VLM betreft momenteel geen inbreukprocedures gestart wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen. Hierbij kan nog terzijde het onderstaande worden vermeld maar strikt genomen betreft dit geen inbreukprocedure wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen.

De Commissie heeft een aanmaningsbrief ([INFR\(2022\)2051](#)) naar België gestuurd over de nitraatverontreiniging in Vlaanderen¹: *De waterkwaliteit is ernstig verslechterd in het Vlaamse gewest en behoort nu tot de slechtste in de EU met alle oppervlaktewateren in een eutrofe toestand. Opeenvolgende nitraatactieplannen voor Vlaanderen leveren sinds 2015 geen verwachte resultaten op. De Commissie dringt er daarom bij België op aan om onmiddellijk de vereiste verscherpte maatregelen te nemen. België heeft nu twee maanden de tijd om op de brief te reageren en de door de Commissie vastgestelde tekortkomingen aan te pakken. Bij gebreke van een bevredigend antwoord kan de Commissie besluiten een met redenen omkleed advies uit te brengen.*

¹ Ingebrekestelling Art. 258 VWEU – Datum besluit 15/02/2023 met als Titel ‘WATER - slechte toepassing van de Nitraatrichtlijn 91/676/EEG in België’ – bron website EU - Persruimte – Inbreukenpakket van februari – Belangrijkste beslissingen

Procedure tijdige screening van nieuw EU regelgeving of initiatieven

De VLM verzekert zich van een tijdige screening van nieuwe EU-regelgeving of initiatieven via de procedure en gekijkte kanalen die in de Omzendbrief VR 2016/41 van 25 november 2016 vervat liggen. In deze omzendbrief wordt het omzettingsproces van Europese regelgeving vastgelegd en deze omzendbrief bevat de basisbepalingen over de coördinatie van de omzetting en van de maatregelen in het kader van inbreukprocedures.

Hierbij een korte samenvatting van deze procedure:

Wekelijks maakt het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) een lijst op van:

- 1° alle aangenomen EU-richtlijnen;
- 2° alle voorstellen van EU-richtlijnen;
- 3° alle openbare raadplegingen.

DKBUZA bezorgt deze lijst aan de attachés. Die verspreiden de lijst verder onder hun respectievelijke back-offices en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor de omzetting van de EU-richtlijnen. De aangenomen richtlijnen, waarvan de eurocoördinator vermoedt dat die binnen de Vlaamse bevoegdheid vallen, worden ook via het dossierteam EU-regelgeving gedeeld.

In elke SOIA-vergadering (Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden²) geeft DKBUZA een overzicht van de belangrijkste openbare raadplegingen van de Commissie (Top 5 openbare Raadplegingen in SOIA-verslag). Alle openbare raadplegingen en hun reacties worden bewaard op de SOIA-Sharepoint.

Maandelijks wordt op de Vlaamse Regering een mededeling geagendeerd met de stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen. De gedetailleerde beschrijving van de stand van zaken per dossier is te vinden in de bijlage van deze mededeling.

De omzetting van de EU-richtlijnen is de verantwoordelijkheid van de bevoegde ministers. DKBUZA staat in voor de algemene coördinatie, begeleiding en indien nodig ondersteuning van de entiteiten. Dit door advies te verlenen en door overleg te organiseren binnen de Vlaamse overheid en met de federale overheid, andere deelstaten en de Commissie (in samenspraak met de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU). Maandelijks heeft ook een vergadering plaats met de minister en de entiteiten over de opvolging van EU-regelgeving en een vergadering van VOMER³ waar de opvolging van de EU-regelgeving een vast agendapunt is. De VLM neemt deel aan deze 2 vergaderingen.

De omzettingstermijn bedraagt meestal 2 jaar voor EU-richtlijnen. De omzettingstermijn is altijd te vinden in de tekst van de richtlijnen.

Hierin wordt volgende info opgeladen:

- elke maatregel genomen in het kader van de omzetting
- uitleggend document (meestal een uitgebreide concordantietabel) na een volledige omzetting

² Bron website Vlaamse overheid: Doel SOIA: overleg over internationale dossiers waarbij meer dan twee beleidsdomeinen betrokken zijn. Voor strategische dossiers legt SOIA de klemtoon op een proactieve gemeenschappelijke standpuntbepaling ten behoeve van verdere politieke besluitvorming. Tactisch-operationeel focust SOIA op informatie-uitwisseling, coherentiebewaking in het internationaal optreden van de Vlaamse overheid, en voortgangsmonitoring.

³ Maandelijks overleg tussen juristen van het beleidsdomein Omgeving en kabinetsmedewerkers

Vanaf dat die termijn met 1 maand werd overschreden, wordt een inbreukprocedure opgestart. Dat gebeurt door middel van een ingebrekestelling (IGS). Op die ingebrekestelling moet altijd met een formele reactie worden gereageerd. Als een lidstaat na een IGS in gebreke blijft, volgt een 'met reden omkleed advies' (MROA). In dit MROA beschrijft de Commissie wat volgens hen nog niet is omgezet door een bepaalde lidstaat. Ook hier wordt een formeel antwoord op verwacht door de Commissie. Als de inbreuk tegen EU-recht blijft, kan een dagvaarding en gerechtelijke procedure en uiteindelijk boete/dwangsom volgen. Er zijn twee soorten inbreuken, inbreuken wegens laattijdige omzetting en inbreuken wegens foutieve omzetting/toepassing. Bij inbreuken wegens laattijdige omzetting volgt de boete/dwangsom na de eerste veroordeling. Bij foutieve omzetting/toepassing volgt een boete/dwangsom pas na een tweede veroordeling.

ACCENTEN 2024

OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU

SOD 1 VLM realiseert een (klimaat-) robuuste open ruimte waarin landbouw, landschap, water, natuur,... duurzaam samen sporen

Uitvoering Blue Deal en klimaatadaptatie

We zetten volop verder in op de uitvoering van de Blue Deal en het Klimaatadaptatieplan. We voorzien in 2024 voor 8 miljoen euro aankopen voor de grondenbank Blue Deal voor de versterking van het watersysteem in Vlaanderen. De oproep Water+Land+Schap 2.0 leverde 8 systeeminnovaties en 15 nieuwe gebiedscoalities op. In 2024 begeleiden we de systeeminnovaties en de gebiedscoalities in de uitvoering van hun project. We ondersteunen de Water+Land+Schap 1.0-coalities bij de opmaak van hun landinrichtingsplannen. Daarnaast voeren we een intensief traject met 4 Weerbaar Water+Land+Schap-coalities waarbij we het advies Weerbaar Waterland concreet toepassen. Hiervoor is 4 miljoen euro aan extra investeringsmiddelen voorzien. Uit dat intensieve traject willen we ook leren in functie van de lancering van een Water+Land+Schap 3.0-oproep. We versnellen ook maatregelen tegen droogte in onze eigen inrichtingsprojecten. We willen hierbij voor 3,5 miljoen euro middelen van het klimaatadaptatieplan aan concrete projecten vastleggen. Daarnaast zetten we met natuurinrichting in op realisatie van natte natuur en geven we volop mee uitvoering aan de vlaggenschipprojecten Rivierherstel Leie, Kleine Nete en Sigma.

Uitvoering geïntegreerde omgevingsprojecten

We slaan opnieuw de brug tussen verschillende functies en actoren en staan in voor een gedragen uitvoering op het terrein in onze portefeuille van geïntegreerde, gebiedsgerichte projecten. We zijn hierbij actief in strategische openruimtegebieden waar we klimaat-, water-, natuur-, landbouw- en landschapsdoelen verzoenen. In de projecten Rivierherstel Leie, De Blankaart, Zwinpolders, Oudlandpolder, Moervaartvallei, Liereman, De Merode, Mol Postel en de vallei van de Kleine Nete geven we uitvoering aan raamakkoorden en beslissingen van de Vlaamse Regering. In de Westhoek staan we in voor de uitvoering van de acties van de taskforce Hoogwaterbeveiliging IJzervallei. In de kustregio gaan we via de projecten Oudlandpolder, Zwinpolders en het Europese project Fresh4C's na hoe we de kuststreek nu en in de toekomst best inrichten in functie van de klimaatwijziging. We focussen met natuurinrichtingsprojecten op de realisatie van prioritaire IHD-doelen en op de uitvoering van stikstofsanering (Berlarebroek-Donkmeer, Wellemeersen, Schuddebeurze, Biscopveld, Kraenepoel, Markvallei, Torfbroek, Dijlevallei, Zwarte beek, Vijvercomplex Bokrijk-Kiewit, Zoerselbos, Liereman en Graafweide-Schupleer). We komen tot een gebalanceerde ontwikkeling van landbouw en realisatie van natuur- en waterdoelen in de ruilverkavelingsprojecten (Jessen, Molenbeersel, Sint-Rijkers, Schelde-Leie, Willebringen en Rijkevorsel Wortel). We zetten met Landinrichting in op randstedelijke gebieden met open ruimte onder druk en realiseren er groenblauwe netwerken, bosuitbreiding en wapenen er de gebieden tegen de gevolgen van de klimaatverandering (Landinrichting Schelde en Rupel, Gentse Kanaalzone en de Gentse groenpool Vinderhoutse bossen, Brugse Rand, Vlaamse Ardennen, Wijers, Maasvallei, Vlaamse Rand en

Zuidrand Antwerpen). We focussen in de inrichtingsprojecten ook op de beleving van de open ruimte. We doen dat in verschillende steden en havendorpen, maar ook in de landinrichtingsplannen Onthaal en Beleving in de Wijers en in het project MoubEEK-Vloethemveld. In dat laatste project zorgen we voor een beter onthaal en recreatieve ontsluiting van de Brugse groenpool. Dat doen we ook met fiets- en wandelwegen in Willebringen en Sint-Rijkers. Voor Jesseren zetten we de belevingswebsite in de markt: zo kan iedereen fijne wandelroutes uitstippelen en genieten van de kunstwerken die in uitvoering van dit project werden geplaatst. Via Landinrichting (Wildenburg-Wingene, Nieuwenhove-Oostkamp) en Natuurinrichting (Biscopveld) bouwen we geïntegreerd verder aan het bosrijke Landschapspark Bulskampveld, de omvangrijkste groenpool tussen Brugge en Gent.

We zorgen voor een volwaardig openruimteluik bij belangrijke investeringsprojecten (A11, R0, Rond Ronse, Koppelingsgebieden Gentse Kanaalzone, LSO, Natuurcompensaties Achterhaven Zeebrugge, Sigma), waardoor het draagvlak toeneemt en de omgevingskwaliteit wordt versterkt.

Uitvoering grondenbanken

We ondersteunen belangrijke Vlaamse projecten door het realiseren van grondmobiliteit. We verwerven hiervoor niet alleen gronden in voor Vlaanderen strategische gebieden (in functie van het tegengaan van overstromingen, nieuwe infrastructuur en Europese natuur) via een 25-tal lokale grondenbanken, maar we realiseren gelijktijdig ook een flankerend beleid voor de betrokken landbouwers. We voorzien de opstart van nieuwe grondenbanken. We voeren de overeenkomst met de Werkvennootschap uit om gronden te zoeken voor boscompensatie en voor ruil. Daarnaast zet de Vlaamse Grondenbank in op een meer proactieve aankoop van strategische gronden in openruimtegebieden om toegang tot grond te blijven verzekeren voor cruciale openruimtefuncties. Zo wenden we de middelen flankerend beleid IHD-PAS aan voor een versterkte inzet op IHD en het aanbieden van oplossingen aan landbouwers met gronden in IHD-gebied. We zetten ruilen op in uitvoering van de grondenbank bebossing en IHD-PAS.

Uitvoering informatiseringsprojecten

Voor de inrichtingsprojecten ontwikkelen we software, om het financieringsplan en het uitvoeringsprogramma te digitaliseren en te standaardiseren. De applicatie die we maken bestaat uit verschillende modules:

- In 2024 ronden we het eerste onderdeel PROFIN definitief af: een tool voor de financiële opvolging voor de gebiedsgerichte projecten van de VLM. Die tool moet het mogelijk maken om de financiering van de inrichtingsprojecten van raming tot en met eindafrekening op te volgen.
- In 2024 willen we ook de functionele analyse van het tweede onderdeel DOSFIN starten. Die module is gericht op de opvolging van uitvoeringsdossiers, studies en projectmatige grondverwerving. Een plan van aanpak voor de implementatie kan daarna worden opgemaakt. We zullen hier zeker nog tot in 2025 en mogelijk ook in 2026 aan werken.

We zorgen dat de betalingen van de vergoedingen die aangevraagd worden in het loket landinrichting (LoLa) via de Orafin-middleware in Orafin kunnen ingevoerd worden en de betaalstatus in het loket kan opgevolgd worden. We streven ernaar om die functionaliteit tegen het einde van het tweede kwartaal te voorzien. Verder voeren we nog noodzakelijke aanpassingen door aan het loket, om nieuwe vergoedingenaanvragen (in het kader van PAS) mogelijk te maken.

SOD 2 VLM maakt een opschaling van openruimterealisaties mogelijk

Andere overheden helpen bij concrete realisatie van openruimtedoelen

We zetten volop in op de mogelijkheden van het decreet Landinrichting. We ondersteunen onze Vlaamse collega's in de realisatie van hun openruimtedoelstellingen door hen te adviseren in een instrumentenafweging, onder meer voor realisatie van oeverzones, erosiebestrijding en graslandbeheer. We willen tot een structureel afsprakenkader komen met de Vlaamse mobiliteitspartners om openruimterealisaties systematisch te koppelen aan de realisatie van grote infrastructuurprojecten. We begeleiden ook lokale overheden bij de opmaak van inrichtingsnota's in functie van de uitvoering van hun openruimteplannen.

Optimaliseren van het instrumentarium voor realisatie van openruimtedoelen

We geven uitvoering aan het instrumentendecreet voor de onderdelen met betrekking tot harmonisering van compenserende vergoedingen, de harmonisering van koopplichten, de harmonisering van de inrichtingsprojecten en verbetervoorstellen aan recht van voorkeur, planologische ruil, We ondersteunen de implementatie van het instrumentendecreet zodat onder meer de vergoedingen voor de watergevoelige openruimtegebieden tijdig kunnen aangevraagd, berekend en uitbetaald worden. Hiervoor zetten we in op een goede ondersteuning van de Landcommissies en de uitbouw van een vergoedingenloket.

In opvolging van het evaluatierapport van het decreet landinrichting, werkten we voorstellen uit tot verdere optimalisatie van het inrichtingsinstrumentarium, zowel landinrichting, natuurinrichting als ruilverkaveling. We ondersteunen in 2024 de besluitvorming rond een aanpassing van het decreet landinrichting en de ruilverkavelingswetgeving. Op die manier optimaliseren we de procedures om nog sneller tot uitvoering te kunnen komen en houden we ons instrumentarium actueel. We zorgen daarbij ook voor een vereenvoudiging van de verschillende rechtspersonen zonder in te boeten op de noodzakelijke autonomie.

We bouwen verder aan de werking van het Open Ruimte Platform. Met dat Platform bundelen we de krachten binnen Vlaanderen om tot een geïntegreerde ondersteuning te komen van lokale actie. Op die manier willen we een forse versnelling in concrete uitvoering van openruimtedoelen tot stand brengen. We voorzien hierbij de actieve ondersteuning van zeven programma's (Water+Land+Schap, Proeftuinen droogte, Landschapsparken, Vlaanderen Breekt Uit, Grond+zaken, Luwte+oases en Agrarische Herontwikkeling). Voor het programma Landschapsparken begeleiden we de vijf erkende Landschapsparken bij hun verdere acties. We staan in voor snelle afhandeling van de erkenningsdossiers en investeren mee in het Parkenbureau. Voor het programma Grond+Zaken investeren we in een pioniersnetwerk rond levende bodem en zullen we de aanbevelingen uit de beleidsscan bodem opnemen. Voor het programma Water+Land+Schap begeleiden we de 29 coalities in hun realisaties en zetten we een intensief leertraject met 4 Weerbaar Water+Land+Schap-coalities op om tot een hoger ambitieniveau van uitvoering te komen en zo uitvoering te geven aan de aanbevelingen Weerbaar Waterland. Op niveau van het Open Ruimte Platform voorzien we een viertal platformbureaus om zoveel mogelijk lessen uit de verschillende programma's met elkaar te delen en te vertalen naar de reguliere werking van de openruimte-administraties. We organiseren daarnaast ook verschillende evenementen om de inhoudelijke ervaringen te delen met een ruimer publiek en de vinger aan de pols te houden bij de lokale actoren. Ook op die manier proberen we de lokale actie te inspireren en tot een versnelling te komen op terrein.

SOD 3 VLM versterkt via partnerschappen met landbouwers en andere grondgebruikers het multifunctioneel gebruik van de open ruimte

We stimuleren actief het sluiten van beheerovereenkomsten die zijn gericht op het beschermen van soorten, het bufferen en verbinden van kwetsbare natuur en het onderhoud van houtige landschapselementen. We hebben zowel oog voor nieuwe als aflopende overeenkomsten. We streven ernaar om de reguliere beschikbare middelen (Vlaams en Europees) optimaal te benutten.

We garanderen een kwaliteitsvolle uitvoering van onze dienstverlening door landbouwers tijdig te belonen voor hun biodiversiteits- en milieu-inspanningen. We passen de Europese en Vlaamse wetgeving correct toe, zodat financiële sancties vermeden worden.

Onze systemen en processen zijn ‘auditproof’. We beschikken over richtlijnen om om te gaan met belangenconflicten, fraude, functiescheidingen en andere voorwaarden beschreven in het protocol met het betaalorgaan. We beschikken ook over actuele processen, procesbeschrijvingen en instructies. De functionele analyse van BOA2.0 wordt uitgevoerd.

We innoveren door enerzijds deel te nemen aan diverse lopende EU-projecten en anderzijds door een kader voor innovatieve beheerovereenkomsten in het kader van Natuurinclusieve landbouw uit te werken. We zetten ook in op de uitbouw van een vernieuwde BO-applicatie zodat bedrijfsplanners hun werk efficiënter kunnen uitvoeren.

We ondersteunen de uitvoering van nieuwe beleidsinitiatieven zoals het ‘bestuiversplan’, ‘natuurinclusieve landbouw’ en volgen de lopende projecten ‘landbouw en natuur’ op. We volgen de uitbouw van een Vlaams meetnetwerk voor agrarische biodiversiteit op.

We verhogen de bedrijfsinpasbaarheid van de bestaande beheerovereenkomsten en voeren nieuwe beheerovereenkomsten in. Dat doen we om maximaal bij te dragen aan de doelstellingen van de betrokken soortbeschermingsprogramma’s en om de doelarealen in het GLB-Strategisch Plan maximaal te benaderen. Het evenwicht tussen ecologische efficiëntie en bedrijfsinpasbaarheid staat daarbij centraal.

SOD 8 VLM draagt bij tot het omgevingsbeleid

Ook in 2023 zetten we volop in op onze bijdragen aan het omgevingsbeleid. Daarbij gaat de meeste aandacht naar de voortzetting van de afronding en implementatie of operationalisering van de belangrijkste beleidsprocessen, waarbij we betrokken zijn.

We geven uitvoering aan het goedgekeurde GLB – strategisch plan voor Vlaanderen. Zo rollen we de VLM-maatregelen beheerovereenkomsten en LEADER uit. We sluiten een samenwerkingsovereenkomst met het Departement Omgeving voor het beheer van de maatregel Dierenwelzijn. We focussen op thema biodiversiteit, natuurinclusieve landbouw, diverse landschappen, leefbare dorpen en plattelandseconomie. We dragen bij tot een transitie van de landbouw. In uitvoering van de Nitraatrichtlijn, onderhandelen we de voorstellen van MAP 7 met de Europese Commissie en plegen we overleg met de doelgroepen, met het oog op de goedkeuring van het MAP en de uitvoering ervan vanaf het najaar. We geven uitvoering aan het nieuwe samenwerkingsakkoord tussen de VLM en het INBO voor ondersteuning in het kader van het mestbeleid. We geven uitvoering aan de beslissingen over de Programmatische Aanpak Stikstof en ondersteunen de Vlaamse voedselstrategie in onze werking.

We bereiden de erkenning van de landschapsparken voor en ondersteunen de coalities rond die parken.

We implementeren de gevalideerde voorstellen die zijn opgenomen in het instrumentendecreet.

We dragen bij tot de voorstellen van het beleidsdomein Omgeving, in het kader van de bijdrage van de Vlaamse overheid tot het nieuwe Regeerakkoord van 2024.

NATUUR & BIODIVERSITEIT

SOD 4 VLM draagt bij aan toegankelijk groen, natuur en bos

Programma Meer Bos in Vlaanderen

We dragen structureel bij aan het programma Bebossing dat inzet op 4.000 ha extra bos tijdens deze legislatuur en 6.000 ha extra bos tijdens de volgende legislatuur. We voorzien in 2024 verdere aankoop van bebosbare gronden of ruilgronden die op termijn inzetbaar zijn voor bebossing. Daarnaast zullen we ook klemtoon leggen op het effectief uitruilen van de voorbije jaren aangekochte ruilgronden. Tijdens het plantseizoen 2024-2025 zullen we in onze projecten 18 ha nieuw bos aanplanten en staan we opnieuw in voor de realisatie van 7 ha boscompensatie en het afsluiten van boscompensatie-overeenkomsten voor de Werkvennootschap. We zetten in op twee nieuwe landinrichtingsprojecten Zuidrand Antwerpen en Vlaamse Ardennen die de basis leggen voor belangrijke bosuitbreiding tijdens volgende legislatuur.

Natuurinrichting en Stikstofsaneringsprogramma

We zetten in 2024 versterkt in op natuurinrichting en geven op die manier ook uitvoering aan het stikstofsaneringsprogramma. Samen met ANB, VMM, INBO en Departement Omgeving bouwen we een programmawerking uit rond stikstofsanering en gaan we in dit licht de administratie-overschrijdende projectteamwerking versterken.

PAS

In een intensief begeleidingstraject van PAS-bedrijven, behandelen we de aanvragen van bedrijven die gebruikmaken van het flankerend beleid. We richten de vrijgekomen PAS-gronden in en breken waar mogelijk aangekochte PAS-hoeves af om op die manier bij te dragen aan de natuur- en onthardingsdoelstellingen. We behandelen beide calls voor vrijwillige stopzetting van varkenshouderijen. We ondersteunen de intendant bij de uitwerking van de inrichtingsnota voor het maatwerkgebied Turnhouts Vennengebied en gaan na welke maatregelen noodzakelijk zijn in de andere maatwerkgebieden. Na de inwerkingtreding van het stikstofdecreet, zetten we ook in op het berekenen en uitkeren van de vergoeding 0-bemesting.

We handelen tot slot ook de vijftien aanvragen voor de stopzetting van de pelsdieren- en ganzenleverbedrijven verder af.

WATER & LUCHT

SOD 5 VLM optimaliseert de maatregelen en instrumenten die de nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlaktewater, grondwater en lucht verder doen verminderen

We ronden het 7de Mestactieprogramma (MAP 7) af We voeren overleg binnen het opvolgingsorgaan met de administraties en middenveldorganisaties. We maken een Plan-MER en een passende beoordeling op en passen het ontwerp-MAP 7 hieraan aan. We bekijken de mogelijkheid tot onderbouwde aanscherping van MAP 7 waar nodig in functie van de genoemde doelstellingen. We onderwerpen MAP 7 en het plan-MER, met passende beoordeling, aan een openbaar onderzoek. We vervolledigen het Mestdecreet om het proces afgerond te hebben tegen eind 2024. We starten met de aanpassing van de VLAREME. We starten tijdig met de communicatie naar de landbouwers.

We gaan in overleg met de Europese Commissie over MAP 7 om de inbreukprocedure op te lossen. We dragen bij aan het Europees beleid in het nitraatcomité, waar de evaluatie van de Nitraatrichtlijn op de agenda staat. We organiseren een meerdaagse meeting van de Policy Science Working Group. We werken mee binnen het Interreg Europe project GEMS.

We bekijken hoe we de agro-voedingsketen kunnen aanzetten om bij te dragen aan de waterkwaliteitsdoelstellingen.

We ondersteunen gerelateerd beleid zoals het PAS-, erosie-, klimaat-, lucht- en waterbeleid. We dragen bij aan de ontwikkeling van milieumodellen zoals NEMO, EMAV en VLOPS. We dragen bij aan de uitwerking van de eiwitstrategie. Dat alles moet bijdragen tot een transitie in de landbouw.

We vertalen de conclusies uit onderzoeken naar het beleid en gaan aan de slag met de resultaten uit het onderzoek rond innovatieve melkveehouderij. We ronden het onderzoek over een klimaatadaptieve vanggewas- en uitrijregeling af. We starten een nieuw onderzoek op over innovatieve en circulaire varkenshouderij en volgen dat op. We besteden 2 nieuwe onderzoeken aan. De samenwerking met het ILVO en INBO voor wetenschappelijke ondersteuning wordt verder gezet.

We leveren kwaliteitsvolle rapporten ter ondersteuning van het beleid aan, met name het Mestrapport en stellen het rapport voor in de Commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement. We maken gerichte nota's over nitraatresidu-resultaten en de evolutie van de veestapel die we communiceren zodra de gegevens ter beschikking zijn.

We continueren de werking van de begeleidingsdienst voor een betere bodem- en waterkwaliteit (B3W) en sturen die dienst gericht aan en bij via stuurgroepen. Een nieuwe aanbesteding wordt afgerond voor een nieuwe meerjarige begeleidingsopdracht voor de land- en tuinbouw.

Zolang MAP 7 niet goedgekeurd is, blijven in 2024 de bepalingen van MAP 6 doorlopen; echter zonder een derogatie. De gebiedsgerichte maatregelen van MAP 6 blijven onverminderd van toepassing conform de gebiedsindeling 2023-2024.

In het najaar van 2024 evalueren we samen met de Vlaamse Milieumaatschappij het oppervlakte- en grondwater met het oog op een nieuwe gebiedsindeling voor 2025-2026. Alle land- en tuinbouwers zullen hierover tijdig geïnformeerd worden via de vertrouwde kanalen. Verschillende tools waaronder de bemestingsprognoses worden aangepast zodat de landbouwers bij de aanvang van het bemestingsseizoen van 2025 op de hoogte zijn van de gebiedsgerichte maatregelen voor hun bedrijf.

De Mestbank evalueert binnen de wettelijke termijnen de ingediende dossiers in het kader van de stopzettingregeling voor de varkenshouderij op de Mestbankvoorwaarden en annuleert de overeenkomstige NER binnen de 30 dagen na de goedkeuring van de aanvraag tot uitbetaling.

In 2024 besteedt de Mestbank bijzondere aandacht aan de processen die geïmpacteerd worden door het Stikstofdecreet. Zo zal de aanscherping van de nulbemesting (2GVE-regeling) in de groene bestemmingen van de SBZ-H gebieden, ondersteund met een flankerend beleid, uitgewerkt worden. De betrokken land- en tuinbouwers zullen individueel geïnformeerd worden.

Als voorzitter van het Administratief Team Luchtemissie Veeteelt (AT) zorgen we in samenwerking met het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt (WeComV) voor de voorbereiding van de technieken om luchtemissies (ammoniak, fijn stof, geur, biologische agentia en broeikasgassen) te reduceren bij veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties. Aanvragen tot opname op de AEA- en PAS-lijst worden geëvalueerd, de hieruit voortvloeiende ontwerpbesluiten worden opgemaakt en ter goedkeuring overgemaakt aan de Vlaamse Regering.

We staan ook in 2024 garant voor de meetcampagne van het nitraatresidu in de bodem. Om het instrument betrouwbaarder en effectiever te maken, starten we met de implementatie van de nieuwe bemonsteringsmethode (Stratified Simple Random Sampling) en een sturender evaluatiekader. Dat moet operationeel zijn tegen de start van de nitraatresiducampagne 2025. Samen met het departement Omgeving werken we ook aan een uitbreiding van onze staalname-applicatie Snapp, zodat de landbouwers in de toekomst via datzelfde platform bodemstalen voor pH en C kunnen aanvragen. SNapp wordt in 2024-2025 vernieuwd om tegemoet te komen aan alle nieuwe noden (uitbreiding naar pH en C, de SSRS-bemonsteringsmethode, betere rapportering, ...). SNapp wordt daarmee een belangrijke authentieke databron voor de bodemparameters die gerelateerd zijn aan bemesting en bodemkwaliteit.

Om de waterkwaliteit te verbeteren is het verhogen van de nalevingsgraad van de mestwetgeving essentieel. We doen dat door in te zetten op sensibiliserende acties bij de verschillende actoren en door op data-analyse gebaseerde terreincontroles en diepgaande bedrijfsdoorlichtingen uit te voeren.

We blijven veel belang hechten aan een goede communicatie om de (nieuwe) regelgeving en de instrumenten van het mestbeleid uit te leggen maar ook om beslissingen, maatregelen en sancties te duiden. We verzorgen onze communicatie via de pers, via individuele contacten en via toelichtingen/webinars aan land- en tuinbouwers, adviseurs en andere belanghebbenden. We communiceren maximaal via digitale kanalen, breiden het Mestbankloket verder uit voor de nog niet-digitale procedures, zoals een module voor boetes en zetten de berichtenbox maximaal in voor gepersonaliseerde communicatie.

We blijven inzetten op structureel overleg met onze partners; in het bijzonder met de landbouworganisaties, de consultants/adviseurs en andere mestactoren.

Voor de terreincontroles richten we onze aandacht op die gebieden waar de afstand tot de gewenste waterkwaliteit groot is maar we verhogen ook in het algemeen de controledruk in heel Vlaanderen. Een nieuw meerjarenplan is hiervoor uitgewerkt.

Naast toezicht op o.a. mestopslagen en het naleven van de afstandsregels, drijven we het toezicht op bemesting, het correct nemen van nitraatresidustalen, het toezicht op transporten en burenenregelingen én het toezicht op de luchtwassers verder op. Voor het toezicht op luchtwassers werken we nauw samen met de afdeling Handhaving van het departement Omgeving. De controle op mestverwerkingsbedrijven wordt eveneens opgedreven, o.a. door onaangekondigde bezoeken. De Mestbank zet ook in op gemeenschappelijke controles met andere niet-handhavingsactoren en met de politie.

Het kaderdecreet Vlaamse handhaving en het Vlaams handhavingsplatform worden ingebouwd in de werking van de dienst/cellen Handhaving van de Mestbank.

Op een gepaste manier voeren we diepgaande bedrijfsdoorlichtingen uit. Daarbij worden de nutriëntenstromen van individuele bedrijven grondig onder de loep genomen. We focussen hierbij op de meest risicovolle bedrijven. Door het opleggen van effectieve maatregelen en sancties willen we verdere nutriëntenverliezen op de doorgelichte bedrijven vermijden. Voor zware fraudedossiers die een strafrechtelijk onderzoek doorlopen, werken we samen met de bevoegde parketten. Naast de doorgedreven bedrijfsdoorlichtingen zetten we ook in op thematische doorlichtingen waarbij we focussen op specifieke bepalingen van het Mestdecreet om op basis van de databankgegevens overbemesting vast te stellen. Bijvoorbeeld op de nulbemesting in natuurgebieden.

Om de terreincontroles en de doorlichtingen gericht te maken, zetten we sterker in op data-analyses en datascience. We bouwen een nieuw dataplatform uit om beter onoordeelkundig gebruik van nutriënten en verdachte meststromen op te sporen. In 2024 gaat bijzondere aandacht naar de stromen van kunstmest, zowel de verhandelingen als het gebruik ervan op de gronden. Daarnaast wensen we op basis van data-analyses op de transportdocumenten en de ontvangen AGR-GPS signalen de controle van mesttransporten effectiever te maken en zo de pakkans op niet-traceerbare of zelfs frauduleuze transporten te verhogen. We willen de AGR-GPS-app burenenregeling robuuster maken zodat het instrument inzetbaar wordt voor de opvolging van bemesting op perceelsniveau. Analyses op de debietmetergegevens moeten dan weer resulteren in een verbeterde opvolging van de werking van de mestverwerkingsinstallaties.

De Mestbank blijft veel aandacht besteden aan de kwaliteitsborging van de verzamelde gegevens.

In 2024 pakken we de herwerking van de nutriëntenemissierechtenapplicatie (NER-applicatie) verder aan. In de 2de helft van 2022 werd die opnieuw opgestart, na een periode van oponthoud en na de definitieve oplevering van de basisanalyse. We plannen om die applicatie in het vierde kwartaal van 2024 op te leveren, exclusief de gevraagde wijziging voor de varkenscall. Die aanpassing zal in 2025 op de planning komen. De nieuwe NER-applicatie zal volledig .NET gebaseerd zijn en zal naast een omvangrijkere integratie met het Mestbankloket ook extra functionaliteiten opnemen die tot nu toe buiten de applicatie werden ondersteund (via spreadsheets en Access-databanken).

Na omvangrijk analysewerk, konden we eind 2022 starten met het implementeren van een nieuwe toepassing voor het behandelen van de boeteprocessen bij de Mestbank. Een werk dat afgewerkt wordt in 2024 (geschatte opleveringsdatum eind tweede kwartaal). Die nieuwe toepassing zorgt voor een algemene functionele opwaardering. Andere voordelen zijn:

- Een aantal complexe boeteberekeningen, die tot nu toe manueel werden berekend, worden gedigitaliseerd. Daardoor wordt de efficiëntie verhoogd en wordt het maken van fouten vermeden.
- Er komt een betere integratie met de nieuwe TerreinOpvolgingsApplicatie (TOA) en het Mestbankloket.
- Er zijn meer mogelijkheden om brieven te genereren en te rapporteren.

De huidige toepassing ter behandeling van de boeteprocessen zal nog in parallel operationeel blijven, vooral om ad hoc en op korte termijn veranderingen in de regelgeving op te vangen, totdat de nieuwe programmatuur volwaardig operationeel is.

Er is nood aan één applicatie voor de opvolging van de bezwaren die vervolgens de ingevoerde gegevens laat doorstromen naar de andere toepassingen. De processen voor het indienen en opvolgen van de verschillende soorten reacties op de verschillende soorten boetes en andere beslissingen zijn gelijklopend. Voor niet-boetes beperken de reacties zich tot bezwaren en willige verzoeken. Optioneel ondersteunt het programma het opstellen van antwoorden via het genereren van Word-sjablonen met vooraf ingevulde gegevens (naam, adres, landbouwnummer, OGM-nummer, boetebedrag). In 2024 starten we met de ontwikkeling van die toepassing. De ontwikkeling loopt nog door in 2025.

In 2024 werken we de bijkomende module voor de TerreinOpvolgingsApplicatie (TOA) voor Handhaving verder af. Dat maakt een vlottere verwerking van de terreinvaststellingen en een vlottere opvolging van de dossiers mogelijk. Daardoor zullen de controles efficiënter verlopen. De modules 'productie en afzet' en uitbreidingen voor 'administratieve controles' zullen pas vanaf 2025 kunnen opgenomen worden.

De bestaande toepassingen SNAPP (**S**taal**N**ame **A**pplicatie), SMIL (**S**taalname **M**eldings **I**nternet **L**oket) en VAR (**V**erwerking **A**nalyse **R**esultaten) worden in de loop van 2024 en 2025 vervangen door een nieuwe versie. Door de grote samenhang tussen de verschillende applicaties wordt dat aangepakt onder de noemer van project SNapp 2.0. Noodzakelijke aanpassingen in het kader van MAP 7 worden ook in die nieuwe omgeving meegenomen. Enkel waar echt nodig worden MAP 7-aanpassingen ook nog in de oude omgeving geïmplementeerd.

Zoals elk jaar wordt ook in 2024 gewerkt aan de jaarlijkse bulkperceelsverwerking en berekening van de bemestingsnormen.

Jaarlijks werken we de aangifteloketten (landbouwers, uitbaters) en de daaraan gekoppelde berekening van de mestbalansen bij. We voeren inhoudelijke wijzigingen uit, die al dan niet wettelijk vereist zijn. Ook werken we functionaliteiten bij, die zijn gewenst naar aanleiding van de voorbije campagne. Leidraad daarbij zijn nieuwe inzichten voor de werking van de Mestbank. Er gebeuren ook aanpassingen in afspraak met andere entiteiten, om een betere controle of administratieve vereenvoudiging voor de landbouwer mogelijk te maken.

In 2023 zetten we onze eerste stappen om een nieuw dataplatform in de cloud op te zetten voor de Mestbank. Daarvoor hebben we een eerste businesscase afgebakend en hebben we een coachingopdracht gegund aan een externe partner om ons te ondersteunen bij de uitwerking. In 2024 werken we die eerste businesscase verder uit en zetten we de basisinfrastructuur verder op. Ook worden extra businesscases in kaart gebracht en opgestart.

De identificatiedatabank van de Mestbank bevat de identificatie- en adresgegevens van alle partijen waarmee de Mestbank werkt (zowel landbouwers als niet-landbouwers), de uitbatingen / exploitaties van die partijen, en de personen verbonden met die partijen. De identificatiedatabank is de basis voor alle Mestbanktoepassingen, en wordt ook gebruikt voor de authenticatie van de externe gebruikers van het Mestbankloket. In 2024 zetten we verder in op doorlopend onderhoud van de identificatiedatabank, de opvolging en het onderhoud van de uitwisseling van landbouwgegevens met het Agentschap voor Landbouw en Zeevisserij, het programma BIG3 voor het beheer van de identificatiegegevens van niet-landbouwers, en de IRD3-generatie, die de identificatiegegevens ontsluit naar de andere Mestbanktoepassingen. Daarnaast zetten we in 2024 in op een diepgaandere analyse van verschillende problemen, en, op basis van de prioriteiten en de beschikbare ontwikkelaars, het corrigeren van de programma's of de data.

Als de MAP 7-wetgeving in de loop van 2024 goedgekeurd wordt, worden er aanpassingen doorgevoerd aan diverse toepassingen.

PLATTELANDSBELEID

SOD 6 VLM reikt oplossingen aan voor de plattelandsuitdagingen

In lijn met de principes van de Long Term Vision for Rural Areas, het Rural Pact, de conclusies van de Europese Raad van landbouwministers bij de LTVRA en het werk van de Rural Pact Coordination Group en Rural Pact Support Office, bereiden we ruimer en gecoördineerd plattelandsbeleid voor met het oog op de nieuwe legislatuur. Een eerste stap om te komen tot een **Vlaamse transversale plattelandsvisie en -agenda** is de opmaak en **publicatie van een rapport 'De staat van het Vlaamse Platteland'**, waarin we kwantitatieve en kwalitatieve data over de uitdagingen en kansen waarmee het platteland geconfronteerd wordt, verzamelen en inzichtelijk maken met het oog op een breed maatschappelijk debat.

Twee belangrijke bouwstenen van een toekomstige plattelandsvisie zijn de **plattelandstoets** enerzijds en een **strategie voor data- en kennisuitwisseling** anderzijds. We passen een plattelandstoets toe op de regeerverklaring en de beleidsnota's.

Na de erkenning van 15 LEADER-gebieden door de Vlaamse Regering, **begeleiden we de Lokale Actiegroepen bij de uitvoering van de Lokale ontwikkelingsstrategieën**. In lijn met onze ambitie om de toegevoegde waarde en de kwaliteit van het LEADER-programma te vergroten, is die ondersteuning zowel procesmatig als inhoudelijk. We evalueren onze processen, passen ze aan waar nodig en zorgen voor een goede documentatie zodat we voorbereid zijn op de nieuwe **certificeringsaudit** die vanuit een systeemaanpak zal werken. Met het oog op het afsluiten van het PDPOIII in december 2025, zorgen we ervoor dat we in 2024 voldoende gedeclareerde kosten uitbetalen: we werken de achterstallige LEADER-dossiers zoveel mogelijk af zonder een achterstand in de andere maatregelen te veroorzaken zodat we ons in 2025 maximaal kunnen richten op het uitbetalen van einddeclaraties.

De performantie en gebruiksvriendelijkheid van het plattelandslotet wordt verder verhoogd.

We trekken de **deal lokale voedselstrategieën** binnen de Vlaamse voedselstrategie 'Go4Food'. Met de **oproep voedselregisseurs** geven we steun aan intermediairs die de ontwikkeling van korte-keten-initiatieven begeleiden. De **evaluatie van voedselinitiatieven** binnen PDPO3 zal ons beleidsaanbevelingen opleveren voor toekomst voedselbeleid. Binnen het thema bio-economie zetten we in 2024 in hoofdzaak in op het bekendmaken van en **sensibiliseren over het belang van bio-economie en de rol van het platteland hierin**.

We versterken de leefbaarheid van onze dorpen verder. We ondersteunen de werking van de Vlaamse Vereniging voor Dorpsbelangen en werken samen met de Koning Boudewijnstichting voor de oproep Buurten op den Buiten. We finaliseren het eindrapport rond **dorpsruimte**. We gaan aan de slag met het concept van '**Verbonden dorpen**' als Vlaams equivalent van Smart Villages en proberen dat op de agenda te plaatsen bij de provinciale en lokale besturen.

We zetten in 2024 in op de verdere uitvoering van het **houtkantenplan** en zorgen voor de verankering ervan in de nieuwe legislatuur. We verzorgen de coördinatie van het plan en trekken verschillende acties waaronder de oproep voor de aanleg van houtkanten door lokale besturen, het pilootproject regionale houtkantencoördinator en een evaluatie van het wetgevend kader. De **evaluatie van landschaps- en biodiversiteitsprojecten** uit PDPOIII, zal ook voor dit thema leiden tot aanbevelingen voor toekomstig beleid op verschillende niveaus.

De afdeling Dierenwelzijn wenst een beroep te doen op de beheersdienst Plattelandsbeleid van de VLM bij het beheer van de interventie 'dierenwelzijnslabel' zoals opgenomen in het GLB Strategisch Plan. Voor de input en het beheer van de gegevens moeten een nieuwe IT-applicatie en databank ontwikkeld worden.

TRANSVERSALE DOELSTELLINGEN

SOD 7 VLM realiseert klimaatmaatregelen in de open ruimte en de eigen werking

De Vlaamse Landmaatschappij draagt bij tot het oplossen van klimaatvraagstukken door een robuuste inrichting en beheer van de open ruimte, de aanpak van de nutriëntenproblematiek voor bodem- water- en luchtkwaliteit, de ondersteuning van de landbouwtransitie en een duurzaam plattelandsbeleid. We zetten in op kennisdeling binnen de VLM en de Vlaamse overheid, bijsturing van de projectwerking aan de hand van de klimaatleidraad, ontwikkeling van ondersteunende maatregelen voor een klimaatrobuuste bodem en een klimaatslimme landbouwtransitie en onderzoek naar klimaateffecten van implementatie van nieuw beleid binnen onze werking.

We brengen de investeringen uit het investeringsprogramma 2023-2024 van de Blue Deal tot uitvoering en zetten versterkt in op klimaatadaptieve en -mitigerende maatregelen in onze projectwerking. We verankeren onze klimaatwerking in onze diverse afdelingen en de diverse kerntaken en operationaliseerden die werking via onze projecten en processen. We nemen onze maatregelen uit het Vlaams Adaptatieplan in onze werking op. We selecteren een aantal indicatoren voor het opvolgen van de klimaatacties. We nemen een rol als doener op in het kader van de Green Deal Klimaatbestendige ruimte en vertalen die in een gestructureerde aanpak van een klimaatadaptatiereflex in de eigen werking.

Om duurzame mobiliteit te versterken, wordt het traditionele wagenpark stelselmatig vervangen door elektrische auto's. De beslissing om over te gaan tot de aankoop van elektrische auto's weerspiegelt het streven naar een milieuvriendelijkere en duurzamere transportoplossing.

We focussen de doelstellingen en indicatoren maximaal volgens bijdrage aan het Vlaams Energie en Klimaatplan en het Klimaatadaptatieplan 2030. Het effect op broeikasgasemissies wordt, waar mogelijk gekwantificeerd in CO₂-equivalenten. We willen daarbij maximaal samenwerken binnen het beleidsdomein Omgeving en met het beleidsdomein Landbouw.

SOD 9 VLM werkt data-gedreven en zet in op maximale digitale dienstverlening aan burgers en ondernemingen

In 2024 willen we meer inzetten op data-uitwisseling met externe partijen. We bekijken onder andere of er kan ingezet worden op data-uitwisseling via het Bodempaspoort. Ook de piste van Djustconnect onderzoeken we verder. Concreet werken we een case uit in functie van de bemestingsprognoses.

Om onze IT-architectuur te versterken, nemen we verschillende initiatieven die ons in staat stellen onze ambities op het gebied van enterprise-architectuur te realiseren. Allereerst gaan we op zoek naar een diensthoofd architectuur die de initiatieven rond het actueel houden van de IT-omgeving kan coördineren. Daarnaast richten we een forum op waar solutionarchitectuur centraal staat en waar kennis wordt gedeeld met andere architecten binnen de organisatie.

Verder nemen we de initiatieven die tot doel hebben om het IT-landschap actueel te houden, mee op in de operationele clusterplanning. Dat was tot op heden niet het geval. Op die manier wegen die

initiatieven mee in het bredere prioriteitenkader. Bovendien geven we de coördinatie van GIS-activiteiten een plaats in de organisatie.

Wat betreft datastrategie, leggen we de nadruk op het ondersteunen van de business bij het aangaan van uitdagingen met betrekking tot data. We ondersteunen bij het analyseren, rapporteren, uitwisselen en gebruik van data. Dat doen we door de datacluster te versterken en onze expertise en ervaring op het gebied van het delen van data met externe partijen uit te breiden. Als concrete stap in die richting implementeren we een eerste versie van ons dataplatform in de cloud.

Voor projectwerking streven we naar een evenwichtig resourcemanagement en een Agile teamwerking. Concrete stappen hierin zijn onder andere het opdoen van expertise rond het scopen van projecten, het bespreken van de clusterplanning in beslismeetings, het verfijnen van het resourcemanagement van de clusters en het opstarten van zowel een Agile guild als een devops-guild. Die initiatieven zijn ontworpen om onze projecten effectiever te beheren en een meer flexibele, responsieve aanpak te bevorderen.

In elke vestiging is er een helpdeskmedewerker. Samen vormen ze de helpdeskpool. We optimaliseren de werking van de helpdeskpool om het werk beter te spreiden en de kennisdeling te bevorderen.

SOD 10 VLM is een innovatieve, duurzame en waarden gedreven organisatie

In onze voortdurende inspanningen om de efficiëntie te verbeteren, richten we ons dit jaar op het verfijnen van het beheer van het facility budget. Dat stelt ons in staat om de beschikbare middelen effectiever in te zetten. Verder willen we de overgang naar het nieuwe telecomraamcontract succesvol afronden.

We zetten in op informatieveiligheid. Concreet doen we dat door het DRC (Disaster Recovery Center) pragmatisch te vernieuwen, de besturingssystemen te actualiseren, het verder invoeren van Multi Factor Authenticatie en het geven van de nodige aandacht aan de coördinatie van de (technische) veiligheidsmaatregelen. Verder geven we vorm aan de praktijk van 'security by design' bij de ontwikkeling van nieuwe applicaties.

Binnen het domein van informatiebeheer streven we naar een doordachte aanpak. We ontwikkelen een visie op het gebruik van het eDepot als oplossing voor permanent digitaal archief. Tegelijkertijd zorgen we voor een overdracht en bewaken we de continuïteit, met speciale aandacht voor de pensionering van de huidige informatiebeheerder.

Daarnaast focussen we op het optimaliseren van het gebruik van SharePoint. Met een actueel governance plan en de inzet van het SharePoint Governance Team breiden we de SharePoint-omgeving uit als ons centraal werkinstrument en digitale opslagplaats. Die ontwikkeling versterkt onze mogelijkheden om informatie te delen en samen te werken.

Naast het oplossen van mogelijke technische problemen, is er ook capaciteit en tijd nodig om ons aan te passen aan de veranderde financiële processen en om, waar nodig, bijstellingen aan die processen te doen.

Voor het eerst worden onze jaarrekeningen voorbereid door DCB (dienstcentrum Boekhouding) na de inkanteling in Orafin op 1/1/2023. Weer een nieuwe stap in onze werking. Ook dit jaar ligt er nog werk op de plank na de inkanteling in Orafin: openstaande punten en vragen worden samen met het

Departement Financiën en Begroting (DFB) verder opgelost. Onze interne financiële processen zetten we verder op punt. Financieel en fiscaal richten we ons op optimalisatie- en efficiëntieverhoging, zodat de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk ingezet kan worden.

De VLM blijft klachten van klanten en belanghebbenden ter harte nemen. Klachten worden continu behandeld en bijgehouden in een vernieuwd centraal register. Waar nodig geven klachten aanleiding tot het bijsturen van bijvoorbeeld procedures. De VLM bezorgt de Vlaamse Ombudsman tijdig het jaarverslag klachten.

De continue professionele juridische ondersteuning en advisering draagt bij tot een kwalitatieve werking van de VLM en haar kerntaken (o.a. voor instrumentendecreet, PAS, plattelandsbeleid, MAP 7, GLB, enz.). Nieuwe regelgevende ontwikkelingen worden opgevolgd en toegepast.

Onze interne en externe communicatie is actueel, open, kwaliteitsvol, verbindend en duurzaam. We zetten verder in op digitale communicatie en beeld en bereiken onze klanten via diverse media en kanalen en met (pers)momenten op het terrein. Met het project 'Heerlijk helder' verbeteren we de leesbaarheid en toegankelijkheid van alle correspondentie met burgers.

In ons persbeleid profileren we de VLM als een resultaats- en oplossingsgerichte openruimtespeler. Onze communicatie geven we vorm rond drie positieve en mobiliserende verhaallijnen: duurzame landbouwtransitie, klimaatrobuuste open ruimte en dynamisch platteland. Samen met de afdeling F-IT maken we een roadmap voor de bijsturing van onze portaalsite. Ook in onze interne communicatie blijven verbinden en transparantie centraal staan.

In 2024 werken we verder aan de maturiteitsverhoging van het informatieveiligheidsbeleid. Op basis van prioriteiten rekening houdend met de beschikbare capaciteit wordt samen met de afdeling F-IT werk gemaakt van de uitvoering van het actieplan n.a.v. de impactstudie “minimale veiligheidsmaatregelen opgelegd door de Vlaamse overheid”.

Aanbevelingen Audit Vlaanderen

Een mature organisatiebeheersing is het fundament voor een waardengedreven, duurzame en innovatieve organisatie. We zorgen voor een efficiënte, effectieve, kwaliteitsvolle en integere organisatiewerking, o.a. door de structurele opvolging van managementinformatie. Elk kwartaal worden de organisatiedoelstellingen op managementniveau gerapporteerd en besproken. De beheersmaatregelen van de belangrijkste risico's worden minstens halfjaarlijks door het management opgevolgd. De begroting wordt op kwartaalbasis opgevolgd om overschrijdingen van het ESR-vorderingensaldo en begrotingssaldo te vermijden. Door het voeren van een vastleggingsboekhouding wordt gewaakt over de benutting van het vastleggingskrediet. Meer gedetailleerde kengetallen worden periodiek opgevolgd. Zo evolueren we verder naar een geïntegreerde en datagedreven organisatiewerking.

We geven uitvoering aan de aanbevelingen uit de audits bedrijfsdoorlichting, risicomanagement en (eventueel) uit de nieuwe audit informatieveiligheid.

Het businesscontinuïteitsplan wordt verder geoperationaliseerd met de uitwerking van herstelplannen voor de kritieke processen en de bepaling van de informatieklassering van de informatieassets conform het informatieclassificatieraamwerk (ICR) van de Vlaamse overheid.

Opvolging personeelsbesparing

De opgelegde besparingsdoelstellingen bepalen sterk de organisatiewerking. Sinds 1/1/2020 verminderde het personeelsbestand op VLM-middelen met 16 personen, waardoor we op schema zitten voor het behalen van de besparingsdoelstelling. Het zal echter nog een hele opgave betekenen om de resterende 5 koppen af te bouwen door een relatief jong personeelsbestand en de beperkte natuurlijke uitstroom. De budgettaire besparingsdruk voor de VLM is daarnaast hoger dan de besparingsdoelstellingen van deze legislatuur door de slechts gedeeltelijk gecompenseerde endogene groei en de impact van de maatregelen uit het sectoraal akkoord waarvan we als agentschap met rechtspersoonlijkheid 123.000 euro zelf moeten financieren.

Dankzij extra personeelsmiddelen kunnen we anderzijds wel uitvoering geven aan beleidsprioriteiten (zoals Blue Deal, PAS, bebossing en stroomgebiedbeheersplannen).

Door het ontbreken van een kader om (tijdelijke) personeelsleden gefinancierd buiten VLM-toelage uit te sluiten van de koppentelling worden de geleverde inspanningen op VLM-middelen niet gereflecteerd in de centrale rapportering.

HR- en welzijnsbeleid

De prioriteit voor HR is de implementatie van het vernieuwde personeelsbeleid. Dat vraagt de nodige voorbereiding door het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) en HR van de VLM. In de VLM focussen we ons op heldere communicatie en informatie en ondersteuning van de leidinggevenden. Een goed uitgewerkt generiek aanbod van AgO is noodzakelijk om dat kwalitatief te kunnen doen.

We maken een nieuw GPP (Globaal Preventieplan) en voeren het jaaractieplan 2024 uit. Beide plannen bevatten tal van sensibiliserende, preventieve en curatieve acties op de verschillende welzijnsdomeinen. Via een proactieve en betrokken aanpak naar langdurige zieken bieden we de nodige (sociale) ondersteuning en houden we de terugkeerdrempel laag. We passen ons kader voor re-integratie aan de nieuwe omzendbrief aan en zetten hier versterkt op in.

Met het VLM-talentbeleid maken we concreet werk van een duurzaam HR-beleid en werkgeverschap.

Diversiteitsplan

Met een geactualiseerd gelijke kansen en diversiteitsplan geven we uitvoering aan acties die effectief het verschil maken op het vlak van diversiteit en inclusie. We voorzien acties voor het verhogen van het bewustzijn inzake diversiteit en inclusie op de werkplek, het bouwen van een inclusieve cultuur en het ontwikkelen van strategieën om talent met diverse achtergronden aan te werven.

Opvolging EU-richtlijnen

EU-regelgeving om te zetten in interne regelgeving

De VLM dient in 2023 geen specifieke EU-regelgeving om te zetten in interne regelgeving.

Inbreukprocedures wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen

Er zijn voor wat de VLM betreft momenteel geen inbreukprocedures gestart wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen. Hierbij kan nog terzijde het onderstaande worden vermeld maar strikt genomen betreft dit geen inbreukprocedure wegens laattijdige of foutieve omzetting van EU-richtlijnen.

De Commissie heeft een aanmaningsbrief ([INFR\(2022\)2051](#)) naar België gestuurd over de nitraatverontreiniging in Vlaanderen⁴: *De waterkwaliteit is ernstig verslechterd in het Vlaamse gewest en behoort nu tot de slechtste in de EU met alle oppervlaktewateren in een eutrofe toestand. Opeenvolgende nitraatactieplannen voor Vlaanderen leveren sinds 2015 geen verwachte resultaten op. De Commissie dringt er daarom bij België op aan om onmiddellijk de vereiste verscherpte maatregelen te nemen. België heeft nu twee maanden de tijd om op de brief te reageren en de door de Commissie vastgestelde tekortkomingen aan te pakken. Bij gebreke van een bevredigend antwoord kan de Commissie besluiten een met redenen omkleed advies uit te brengen*".

Procedure tijdige screening van nieuwe EU-regelgeving of initiatieven

De VLM verzekert zich van een tijdige screening van nieuwe EU-regelgeving of initiatieven via de procedure en geijkte kanalen die in de [Omzendbrief VR 2016/41 van 25 november 2016](#) vervat liggen. In die omzendbrief wordt het omzettingsproces van Europese regelgeving vastgelegd en die omzendbrief bevat de basisbepalingen over de coördinatie van de omzetting en van de maatregelen in het kader van inbreukprocedures.

Hierbij een korte samenvatting van deze procedure:

Wekelijks maakt het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) een lijst op van:

- 1° alle aangenomen EU-richtlijnen;
- 2° alle voorstellen van EU-richtlijnen;
- 3° alle openbare raadplegingen.

DKBUZA bezorgt die lijst aan de attachés. Zij verspreiden de lijst verder onder hun respectievelijke back-offices en entiteiten die verantwoordelijk zijn voor de omzetting van de EU-richtlijnen. De aangenomen richtlijnen, waarvan de eurocoördinator vermoedt dat die binnen de Vlaamse bevoegdheid vallen, worden ook via het dossierteam EU-regelgeving gedeeld.

In elke SOIA-vergadering (Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden⁵) geeft DKBUZA een overzicht van de belangrijkste openbare raadplegingen van de Commissie (Top 5 openbare Raadplegingen in SOIA-verslag). Alle openbare raadplegingen en hun reacties worden bewaard op de SOIA-Sharepoint.

Maandelijks wordt op de Vlaamse Regering een mededeling geagendeerd met de stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen. De gedetailleerde beschrijving van de stand van zaken per dossier is te vinden in de bijlage van deze mededeling.

⁴ Ingebrekestelling Art. 258 VWEU – Datum besluit 15/02/2023 met als Titel "WATER - slechte toepassing van de Nitraatrichtlijn 91/676/EEG in België" – bron website EU - Persruimte – Inbreukenpakket van februari – Belangrijkste beslissingen

⁵ Bron website Vlaamse overheid: Doel SOIA: overleg over internationale dossiers waarbij meer dan twee beleidsdomeinen betrokken zijn. Voor strategische dossiers legt SOIA de klemtoon op een proactieve gemeenschappelijke standpuntbepaling ten behoeve van verdere politieke besluitvorming. Tactisch-operationeel focust SOIA op informatie-uitwisseling, coherentiebewaking in het internationaal optreden van de Vlaamse overheid, en voortgangsmontoring.

De omzetting van de EU-richtlijnen is de verantwoordelijkheid van de bevoegde ministers. DKBUZA staat in voor de algemene coördinatie, begeleiding en indien nodig ondersteuning van de entiteiten. Dat door advies te verlenen en door overleg te organiseren binnen de Vlaamse overheid en met de federale overheid, andere deelstaten en de Commissie (in samenspraak met de Vlaamse Vertegenwoordiging bij de EU). Maandelijks heeft ook een vergadering plaats met de minister en de entiteiten over de opvolging van EU-regelgeving en een vergadering van VOMER⁶ waar de opvolging van de EU-regelgeving een vast agendapunt is. De VLM neemt deel aan die 2 vergaderingen.

De omzettingstermijn bedraagt meestal 2 jaar voor EU-richtlijnen. De omzettingstermijn is steeds te vinden in de tekst van de richtlijnen.

Hierin wordt volgende info opgeladen:

- elke maatregel genomen in het kader van de omzetting
- uitleggend document (meestal een uitgebreide concordantietabel) na een volledige omzetting

Vanaf dat die termijn met 1 maand werd overschreden, wordt een inbreukprocedure opgestart. Dat gebeurt door middel van een ingebrekestelling (IGS). Op die ingebrekestelling moet altijd met een formele reactie worden gereageerd. Als een lidstaat na een IGS in gebreke blijft volgt een ‘met reden omkleed advies’ (MROA). In dit MROA beschrijft de Commissie wat volgens hen nog niet is omgezet door een bepaalde lidstaat. Ook hier wordt een formeel antwoord op verwacht door de Commissie. Als de inbreuk tegen EU-recht blijft, kan een dagvaarding en gerechtelijke procedure en uiteindelijk boete/dwangsom volgen. Er zijn twee soorten inbreuken: inbreuken wegens laattijdige omzetting en inbreuken wegens foutieve omzetting/toepassing. Bij inbreuken wegens laattijdige omzetting volgt de boete/dwangsom na de eerste veroordeling. Bij foutieve omzetting/toepassing volgt een boete/dwangsom pas na een tweede veroordeling.

⁶ Maandelijks overleg tussen juristen van het beleidsdomein Omgeving en kabinetsmedewerkers

MEERJARENPLANNING 2020-2024

De wijzigingen in het meerjarenplan 2024 zijn gemarkeerd in het grijs.

OMGEVINGSBELEID RUIMTE EN MILIEU

SOD 1 - VLM realiseert een (klimaat-) robuuste open ruimte waarin landbouw, landschap, water, natuur,... Duurzaam samen sporen

OOD 1.01 VLM REALISEERT GEÏNTEGREERDE GEBIEDSGERICHTE PROJECTEN

Uitdaging 2020 – 2024

VLM realiseert geïntegreerde gebiedsgerichte projecten via landinrichting, natuurinrichting (zie ISE Natuur en Biodiversiteit) en ruilverkaveling. VLM realiseert daarin concrete uitvoeringsmaatregelen die de aanwezige open ruimte functies (landbouw, natuur, bos, recreatie,...) ondersteunen, het fysisch systeem en de landschappelijke structuur versterken, de omgeving verbeteren en toegankelijk maken voor de omwonenden. De lopende projectenportefeuille heeft de komende legislatuur nog veel capaciteit nodig. Bijgevolg kunnen er niet veel nieuwe projecten opgestart worden. Zowel in lopende als in nieuwe projecten leggen we actuele accenten en werken we onder meer aan bebossing en blue deal.

De VLM richt de open ruimte zo in dat omwonenden en gebruikers er wel bij varen. We verbinden gemeenten via veilige wandel- en fietspaden, installeren onthaalinfrastructuur en creëren verbindingen die landschappen, water en natuur aan elkaar rijgen.

We verzachten de effecten van klimaatverandering. Zo pakt de VLM bijvoorbeeld overstromingen aan door beken opnieuw open te maken en te laten meanderen. Of we leggen overstromingsbekkens aan die het water bij hevige regenval vasthouden en die in periodes van droogte dienst doen als waterreservoir. Daar bovenop nemen we concrete klimaatmaatregelen om verdere opwarming tegen te gaan. Dat doen we bijvoorbeeld door veengebieden te herstellen, het koolstofgehalte in de bodem te verbeteren en bomen aan te planten.

We richten beheervriendelijk in zodat het beheer achteraf haalbaar is voor de terreinbeheerders. We nemen maatregelen om een duurzame landbouw te ondersteunen.

We streven naar een stijgend aantal lokale coalities die we begeleiden in onze eigen projecten in de taakuitvoering en naar nog meer uitvoering door andere Vlaamse en lokale partners. We zorgen voor een personeelsmobiliteit over de diensten heen voor knelpunten. Het kan bijvoorbeeld gaan over landschapsdeskundigen uit de dienst planontwerp die bij pieken in de uitvoering ook als toezichter werken.

Succesindicatoren

- Aantal goedgekeurde landinrichtingsplannen (streefwaarde 2024 = 15)
- Aantal nieuw ingestelde landinrichtingsprojecten (streefwaarde 2024 = 3)
- Aantal nuttig verklaarde ruilverkavelingen (streefwaarde 2024 = 0)
- Aantal verleden aktes voor ruilverkaveling (streefwaarde 2024 = 3)
- Digitaal loket LOLA (loket landinrichting) is operationeel
- Ondersteunende toepassing FINAN (financiële opvolging) is operationeel

OOD 1.02 VLM STIMULEERT DE OPMAAK VAN EEN VLAAMSE INVESTERINGSAGENDA VOOR DE OPEN RUIMTE

Uitdaging 2020 – 2024

Op Vlaams niveau stemmen we de inzet van overheidsinvesteringen in strategische gebieden van de open ruimte beter af. Op basis van de adviezen van de Programmacommissie Landinrichting wordt een gezamenlijke Vlaamse investeringsagenda opgesteld. Op die manier bereiken we in deze gebieden de grootste impact en overstijgen we de sectorale initiatieven die naast mekaar in eenzelfde gebied plaatsvinden.

Status van de Vlaamse investeringsagenda voor de open ruimte. Tegen 2022 is het voorstel opgemaakt en beleidsmatig gevalideerd. Tegen 2023 is de agenda mee ondersteund door fondsen zoals klimaatfonds, BRV-fonds, GLB, ...

OOD 1.03 VLM VOERT EEN GRONDBELEID OM DE OPEN RUIMTE TE VERSTERKEN

Uitdaging 2020 – 2024

De VLM koopt, verkoopt en ruilt gronden om complexe, gebiedsgerichte plannen te realiseren. Bij grote infrastructuurprojecten dokteren we oplossingen uit die de impact op de omgeving of op de betrokken eigenaars en gebruikers verzachten of compenseren. Daarnaast streven we ernaar om de toegang tot grond te verzekeren voor belangrijke openruimtefuncties zoals voedselvoorziening en biodiversiteit.

We doen proactief aankopen voor beleidsthema's en projecten vanuit de Vlaamse grondenbank zoals flankerend beleid IHD-PAS, bebossing en blue deal. VLM zet daartoe sterker in op het recht van voorkeur. We zetten lokale grondenbanken in voor natuur, infrastructuur en voedsel. We werken aan de verbetering van het instrumentarium voor getroffen pachters via overeenkomsten tijdelijk gebruik. VLM verzorgt de vergoedingen kapitaalschade en gebruikersschade, vergoedingen landinrichting, vergoedingen natuur, vergoedingen water, vergoeding voor de waterkering. In uitvoering van het instrumentendecreet werken we aan processen en methodiek voor gebruikers- en eigenaarsvergoedingen en bouwen we hiervoor een vergoedingenloket uit.

OOD 1.04 VLM WERKT AAN EEN OPTIMALISATIE VAN PROCEDURES DIE VERSNELLING VAN DE UITVOERING MOGELIJK MAKEN

Uitdaging 2020 – 2024

We optimaliseren onze procedures, bijvoorbeeld door meer autonomie in onze vastleggingen landinrichting en ruilverkaveling te bekomen, procedures te vereenvoudigen; meer procedurele stappen van de minister over te nemen. De evaluatie van het decreet landinrichting beschrijft deze optimalisaties. We nemen ze op in een actieplan samen met de acties die uit de tevredenheidsbevraging van 2019 voortvloeien. Ze werken ook door in enkele uitvoeringsbesluiten van het instrumentendecreet. We operationaliseren de inzet van beheerovereenkomsten landinrichting. We streven naar een verkorting van de doorlooptijden van onze projecten. We ondersteunen inhoudelijk de besluitvorming van het instrumentendecreet en de besluiten voor de VLM-onderdelen.

OOD 1.05 VLM RICHT DE MIDDELEN VAN HET HERSTELFONDS OP DE GEÏNTEGREERDE GEBIEDSGERICHTE PROJECTEN VAN DE VLM

Doelstelling 2022 - 2024

Blue Deal is opgenomen als maatregelenpakket in het Plan Vlaamse Veerkracht: Blue Deal tegen droogte, wateroverlast en wateronderzoek. Met de Blue Deal pakken we de droogteproblematiek en de waterschaarste op een krachtdadige manier aan. We zetten in op infiltratie om van Vlaanderen opnieuw een spons te maken zodat we water optimaal kunnen benutten. We geven water opnieuw ruimte.

Project VV024 'Groenblauwe infrastructuur Open Ruimte' bevat 4 concrete onderdelen: Water-Land-Schap, droogtemaatregelen inrichting, Grondenbank Blue Deal, gebiedsfonds (deze laatste zijn de verantwoordelijkheid van Departement). Globaal wordt hiervoor 40 miljoen euro uitgetrokken, respectievelijk 15 miljoen euro (Water-Land-Schap), 5 miljoen euro droogtemaatregelen, 10 miljoen euro grondenbank en 10 miljoen euro gebiedsfonds.

SOD 2 - VLM maakt een opschaling van open ruimte realisaties mogelijk

OOD 2.01 VLM BOUWT HET OPEN RUIMTE PLATFORM VERDER UIT ALS MOTOR VOOR OPSCHALING VAN OPEN RUIMTE REALISATIES EN PARTICIPEERT IN OPEN RUIMTE PROGRAMMA'S

Uitdaging 2020 – 2024

De VLM geeft het Vlaams openruimtebeleid mee vorm. Een gebiedsgerichte aanpak, het ondersteunen van lokale initiatieven en de verhoging van de omgevingskwaliteit en de leefbaarheid zijn daarbij de belangrijkste doelstellingen.

In de beleidsnota Omgeving geeft de minister aan transversale projecten te willen ondersteunen, zoals bijvoorbeeld ontplooid in het kader van het Open Ruimte Platform van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM).

Vorige legislatuur startte het programma Water-Land-Schap als een Landinrichtingsproject. VLM stond mee aan de wieg van dit programma vanuit de Open Ruimte Beweging en neemt ook

Doordat er heel wat budgetlijnen waren voor de VLM en door de onzekerheid rond de waardebeoordeling is minder ingezet op het aanbod aan lokale besturen rond bouwshift en lokale klimaatplannen.

OOD 2.04 VLM ONTWIKKELT ACTIEF EEN AANBOD ROND GRONDMOBILITEIT NAAR LOKALE BESTUREN

Uitdagingen 2020-2024

We vergroten de aanwezigheid van VLM op de grondmarkt. VLM heeft heel wat expertise op het vlak van gronden, communicatie met eigenaars en gebruikers, onderhandelingen rond aankoop en ruil, die ook inzetbaar kan worden gemaakt voor lokale besturen tegen betaling. Ook op die manier zouden we een versnelling kunnen tot stand brengen in open ruimte realisaties. Hierbij ontwikkelt VLM ook een specifiek aanbod rond het sluiten van lokale grondenbanken voor bebossing of voor het sluiten van bebossingsovereenkomsten met particulieren in het kader van boscompensatieplicht van lokale besturen.

Doordat er heel wat budgetlijnen waren voor de Vlaamse Grondenbank is minder ingezet op het aanbod rond grondmobiliteit naar lokale besturen.

SOD 3 - VLM versterkt via partnerschappen met landbouwers en andere grondgebruikers het multifunctioneel gebruik van de open ruimte

OOD 3.01 VLM VERSTERKT DE GROENBLAUWE STRUCTUUR IN DE OPEN RUIMTE EN HET LANDSCHAP DOOR EEN KWALITEITSVOLLE EN EFFICIËNTE IMPLEMENTATIE EN UITVOERING VAN HET VRIJWILLIG NATUUR-, MILIEU EN LANDSCHAPSBEHEER

Uitdagingen 2020 – 2024

Landbouwers en grondgebruikers kunnen meer verantwoordelijkheid opnemen om de soortenrijkdom, de landschappelijke en milieukwaliteit te behouden, te herstellen en te verbeteren. Beheerovereenkomsten zijn een interessant en krachtig instrument om mee dat te realiseren.

We zetten beheerovereenkomsten in binnen weloverwogen beheergebieden die beleidsmatig en wetenschappelijk onderbouwd zijn.

We zorgen dat de beheerovereenkomsten coherent zijn met de groene architectuur (conditionaliteiten en ecoregelingen) van het GLB na 2022.

VLM werkt met een team van 30 bedrijfsplanners voor het aan de man brengen van BO's.

De implementatie van de beheerovereenkomsten gebeurt tijdig, correct én overeenkomstig de GLB verordeningen en de Vlaamse wetgeving zodat financiële sancties vermeden worden. De uitvoering van de processen gebeurt digitaal. De IT applicaties BOA en het e-loket BO zijn actueel, performant en klantgericht. We meten de tevredenheid bij landbouwers en grondgebruikers over onze dienstverlening.

We bevorderen samenwerking tussen landbouwers en landbouwers en andere plattelandsactoren d.m.v. gebiedsgerichte initiatieven tussen landbouwers of projecten met landbouwers en verschillende plattelandsactoren.

Met andere entiteiten (INBO, ANB,..) en plattelandsactoren stemmen we af over taken rond de voorbereiding van het beleid en processen zoals begeleiden, draagvlakverbreding, communicatie, kennisopbouw-, transfer, het opvolgen van de effecten, ... alsook over ontwikkelingen of specifieke

////////////////////////////////////

thema's die aan belang winnen (zoals agronatuurbeheer, natuur inclusieve landbouw, agro-ecologie, bestuiversplan ...).

SOD 8 VLM draagt bij tot het omgevingsbeleid

OOD 8.01 DE OMGEVINGSDOELSTELLINGEN WORDEN GEREALISEERD DOOR EEN BIJDRAGE VAN VLM AAN DE VOORBEREIDING, UITVOERING EN EVALUATIE VAN HET BELEID

Uitdagingen 2020 – 2024

We dragen als entiteit van het beleidsdomein Omgeving bij aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid om de omgevingsdoelstellingen te kunnen helpen realiseren. Om dit te kunnen uitvoeren, nemen we deel aan de diverse overlegfora en platformen die in dat kader zijn opgezet.

We zorgen ervoor dat onze kennis en instrumenten in deze overlegfora mee onderdeel uitmaken van de voorstellen en aanbevelingen die bijdragen aan de omgevingsdoelstellingen. We denken hierbij aan de bijdragen in het kader van de BBT-cyclus, overlegfora in het kader van de uitvoering van het Beleidsplan Ruimte (BRV), het Energie- en Klimaatplan, het Klimaatadaptatieplan, de Stroomgebiedbeheerplannen (CIW), de voorbereiding en implementatie van het GLB na 2020, ... en ook aan de European Green Deal (Farm to Fork Strategy), de Biodiversiteitsstrategie 2030, het Cohesiebeleid, Green Blue Infrastructure, ...

Succesindicatoren

Aantal door VLM gerealiseerde omgevingsdoelstellingen (Streefwaarde 2024 = 12)

NATUUR & BIODIVERSITEIT

SOD 4 VLM draagt bij aan toegankelijk groen, natuur en bos

OOD 4.01 VLM REALISEERT IN GEÏNTEGREERDE PROJECTEN MEER OPPERVLAKE NATUUR EN BOS MET HOGE NATUURWAARDE VIA NATUURINRICHTING

Uitdagingen 2020 – 2024

Uit de beleidsnota:

Via het natuurinrichtingsprogramma zetten we in op de realisatie van belangrijke natuur, in nauw overleg met de betrokken eigenaars en gebruikers.

De middelen voor inrichtingsprojecten en strategische projecten, waaronder natuurinrichting, worden maximaal ingezet om behoud, herstel, beheer en de ontwikkeling van natuur en natuurlijk milieu te realiseren - met focus op de SBZ-gebieden en realisatie van IHD's. Een afgestemd programma vanuit een prioriteringsoefening kan instaan voor de aanpak van de hoogste prioriteiten.

We zetten daarbij ook in op verhoging van de toegankelijkheid van natuur- en bosgebieden.

Succesindicatoren

- Aantal nieuw ingestelde natuurinrichtingsprojecten (streefwaarde 2024 = 5)
- Aantal vastgestelde projectrapporten en projectuitvoeringsplannen natuurinrichting (streefwaarde 2024 = 5)
- Aantal verleden aktes natuurinrichting (streefwaarde 2024 = 3)
- Vastleggingspercentage (jaarlijkse streefwaarde = 100%)

OOD 4.02 VLM FLANKEERT DE EFFECTEN VAN DE EUROPESE INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN OP LANDBOUW

Uitdagingen 2020 – 2024

De Habitat- en de Vogelrichtlijn bepalen dat elke Europese lidstaat de noodzakelijke maatregelen moet nemen om de beschermde soorten en habitats op zijn grondgebied duurzaam in stand te houden. In uitvoering van deze richtlijnen zijn aanwijzingsbesluiten opgemaakt met “instandhoudingsdoelen” die zijn opgenomen in het Natura 2000-programma. VLM werkt samen met ANB een IHD-flankerend beleid uit voor landbouwbedrijven die een belangrijke negatieve impact hebben op de realisatie van de instandhoudingsdoelen. Het flankerend beleid vanuit het PAS-actieprogramma maakt onderdeel uit van het IHD-flankerend beleid.

OOD 4.03 VLM REALISEERT MEER BOS VIA HET PROGRAMMA BEBOSSING

Uitdagingen 2020 – 2024

Uit de beleidsnota Omgeving - Ik vrijwaar bestaande waardevolle bossen maximaal. Daarnaast zorgen we voor 10.000 ha bosuitbreiding tegen 2030, waarvan 4.000 ha deze legislatuur. Ik leg het initiatief hiervoor mede bij lokale besturen, en realiseer dit samen met verenigingen, burgers, bedrijven en andere geïnteresseerden. Ik voorzie hiervoor een faciliterend beleidskader, voorzie de nodige instrumenten en werk drempels weg. Ik zet in eerste instantie in op de bebossing van niet-beboste gronden in als bos bestemde gebieden of waar mogelijk natuurgebieden, en in tweede instantie in nog passend te bestemmen gebieden. Ik zorg voor een snelle en effectieve boscompensatie en waak erover dat de boscompensatieregeling sluitend blijft. VLM draagt structureel bij aan het programma bebossing dat inzet op 4000 ha extra bos tijdens deze legislatuur en 6000 ha extra bos tijdens volgende legislatuur.

Vanuit het programma bebossing zetten we in op:

- het effectief aanleggen van nieuwe klimaatrobuuste bossen op daarvoor beschikbare en geschikte gronden. We werken mee aan de ambitie dat de Vlaamse overheid zelf bossen plant
- het uitwerken van voorstellen voor nieuwe bebossingsprojecten binnen processen van geïntegreerde gebiedsontwikkeling en -inrichting

De ambitie is om, naast Vinderhoutse bossen, twee grotere bebossingsprojecten op te nemen in onze projectenportefeuille.

Deze doelstelling beoogt ook het inzetten van de Vlaamse Grondenbank om te bebossen terreinen vrij te krijgen en waar nodig ruilgronden voor landbouwers ter beschikking te stellen en het inzetten van gronden in eigendom van de Vlaamse overheid. VLM start daartoe een grondenbank Bebossing op.

Succesindicatoren

- Aantal ha door VLM of partners geplant bos in het kader van inrichtingsprojecten Landinrichting spoor 1, natuurinrichting, ruilverkaveling en overeenkomsten met derden = 140
- Aantal ha effectieve bebossingen door VLM of partners waarvoor in 2020-2024 inrichtingsplannen opgemaakt en goedgekeurd zijn ikv inrichtingsprojecten LI spoor 1 (niveau LIP), NI of RVK, bebossing voorzien in 2025-2030 = 240
- Aantal ha waarvoor twee nieuwe projecten opgestart zijn met als primair doel bosuitbreiding met realisatie in periode 2024-2030 = 250

WATER & LUCHT

SOD 5 VLM optimaliseert de maatregelen en instrumenten die de nutriëntenverliezen vanuit de land- en tuinbouw naar het oppervlaktewater, grondwater en lucht verder doen verminderen

OOD 5.01 DE VLM ONDERSTEUNT EEN DUURZAAM, EFFECTIEF EN RESULTAATGERICHT MESTBELEID AFGESTEMD OP DE STROOMGEBIEDBEHEERPLANNEN

Uitdagingen 2020 – 2024

VLM zorgt voor de beleidsvoorbereiding en-evaluatie van het mestbeleid om de waterkwaliteitsdoelstellingen te realiseren. Om onderbouwde beleidsvoorstellen te kunnen formuleren, besteden we beleidsmatige onderzoeken aan, rapporteren we over de stand van zaken en analyseren we gegevens vanuit de Mestdatabank en andere bronnen. Resultaten uit onderzoeken en rapporten worden breed gecommuniceerd.

We staan in voor de evaluatie van MAP 6 en de opmaak van MAP 7.

We ondersteunen ook het lucht- en Klimaatbeleid en dragen bij aan en stemmen af met de Stroomgebiedbeheerplannen (CIW) en het landbouwbeleid (GLB).

We zetten een governance structuur op om met verschillende partners in overleg te kunnen gaan.

Succesindicatoren

- Goede werking van de governance structuur
- De beleidsvoorstellen voor het mestbeleid zijn onderbouwd, handhaafbaar en uitvoerbaar.
- ~~Tijdige start van MAP 7 (1/01/2023)~~

OOD 5.02 DE VLM STUURT DE BEGELEIDING NAAR DUURZAME BODEM- EN BEMESTINGSPRAKTIJKEN AAN ZODAT LANDBOUWERS OP DE HOOGTE ZIJN VAN DE BEST BESCHIKBARE PRAKTIJKEN

Uitdaging 2020 – 2024

Het regeerakkoord 2019-2024 van de Vlaamse Regering erkent het belang van een performant en

////////////////////////////////////

doeltreffend voorlichtings- en begeleidingssysteem inzake geïntegreerd bodembeheer en oordeelkundige bemesting.

Door het aanbieden van voorlichting en begeleiding beoogt de VLM een transitie in de bedrijfsstrategie en de exploitatie van landbouwbedrijven naar betere milieuprestaties te faciliteren en zo bij te dragen aan een betere water- en bodemkwaliteit. Dit kan zowel door ontbrekende kennis aan te bieden alsook landbouwers de mogelijkheden (tools, advies, ...) te bieden om best beschikbare en innovatieve praktijken toe te passen op maat van hun bedrijfsvoering en ze te betrekken bij de ontwikkeling van nieuwe praktijken.

De VLM zal via een aanbesteding aan externe partners de begeleiding van duurzame bemestingspraktijken tot stand brengen. Kennisuitwisseling is hierin heel belangrijk.

Succesindicatoren

- De kwaliteit van de begeleiding
- De verscheidenheid aan thema's die aan bod komen in de begeleiding
- Het aantal bereikte landbouwers door het team dat de begeleiding uitvoert, is gestegen

OOD 5.03 DE VLM BESCHIKT OVER GEGEVENS OM GERICHT TE INFORMEREN, CONTROLEREN EN SANCTIONEREN

Uitdaging 2020 – 2024

Een effectief beleid en effectieve controle start met het verzamelen van correcte, relevante gegevens. Een belangrijk onderdeel van het Mestdecreet is het verzamelen en registreren van de essentiële basisgegevens omtrent het teeltplan, de mestproductie, het transport van mest, mestverwerkingscapaciteiten, opslag van mest, gebruik van mest, ... Met MAP 6 zijn bijkomende verplichtingen opgelegd voor de registratie van het kunstmestgebruik, de opvolging van burenenregelingen, de aan- en verkoop van kunstmest door handelaars en het gebruik van debietmeters op mestverwerkingsinstallaties en de burenenregeling. De nodige applicaties worden uitgebouwd en beschikbaar gesteld aan de belanghebbenden.

De VLM zet in op kwaliteitsbewaking van de beschikbare gegevens. Via risicolijsten en administratieve controleacties worden anomalieën in de data opgespoord en mogelijks administratief gesanctioneerd. De informatie kan aanleiding geven tot diepgaandere controles op de bedrijven of op terrein. De uitbouw van een efficiënt datawarehouse is noodzakelijk om deze acties vorm te kunnen geven.

Succesindicatoren

- Aandeel van controles op de automatisch uitgewisselde gegevens van de debietmeterstanden van de mestverwerkingsinstallaties stijgt.
- Aandeel van controles op de automatisch uitgewisselde kunstmestgegevens van de kunstmesthandelaars en de landbouwers stijgt.

Succesindicatoren

- Uiterste datum waarop de Toepassing Maatregelen en Sancties (TOMAS) beschikbaar is, is eind 2020 en voor aanpassingen in het kader van de evaluatie MAP 6 is eind 2021.
- Uiterste datum waarop de Staalname Applicatie (SNapp) beschikbaar is voor bodemstalen in het kader van het Mestdecreet is eind 2020. Voor pH en C wordt de erkenningsbevoegdheid overgeheveld van departement Omgeving naar de VLM waarna SNapp kan uitgebreid worden voor het aanvragen voor monsternames en analyses op de parameters pH en C.

OOD 5.06 NUTRIËNTENVERLIEZEN OPSPOREN, BESPREEKBAAR MAKEN EN REMEDIËREN VIA EEN OP RISICO-ANALYSE GEBASEERDE BEDRIJFSDOORLICHTING

Uitdaging 2020 – 2024

De VLM zet verder in op bedrijfsdoorlichtingen. Via een netwerkbenadering, een doorgedreven risico-analyse en alertheid voor wat er op het terrein gebeurt, wordt een toename gerealiseerd van het vastgestelde inbreukpercentage. De VLM ontwikkelt een TerreinOpvolgingsApplicatie (TOA) voor de registratie van alle terreinbezoeken van de mestbankmedewerkers, resulterend in een vlotte informatie-uitwisseling tussen de diensten en een efficiëntere inzet van de terreinmedewerkers.

Succesindicator

Het aantal bedrijfsdoorlichtingen stijgt ten opzichte van de startwaarde, zijnde 467 bedrijfsdoorlichtingen uitgevoerd in 2019.

OOD 5.07 VLM VERSTERKT DE HANDHAVING VAN HET MESTBELEID DOOR HET TOEPASSEN VAN INNOVATIEVE CONTROLEMETHODES BIJ DE UITVOERING VAN GEBIEDS- EN THEMAGERICHTE TERREINCONTROLES

Uitdaging 2020 – 2024

Belangrijk voor de komende periode is de verdere uitbouw van de samenwerking met lokale en gewestelijke actoren om met gebundelde krachten de handhaving maximaal vorm te geven. Door op zoek te gaan naar innovatieve technieken kan de controle op de naleving van de mestwetgeving effectiever verlopen. Dit onder meer door het ontwikkelen van algoritmes die de beschikbare publieke en interne data valoriseren voor een gericht toezicht.

Vanuit een meerjarenperspectief wordt de beperkte handhavingscapaciteit optimaal ingezet in de gebieden met een minder goede waterkwaliteit. Door een gebiedsgerichte, intensieve aanwezigheid op terrein wordt afgedwongen dat de naleving verhoogt. Er wordt verder intensief ingezet op het vaststellen van lozingen, opleggen van sanering van mestopslagen, toezicht op de teeltvrije en bemestingsvrije zone, het gebruik van kunstmest, controles op de bemestingsverbod en mestoverdracht.

De VLM ontwikkelt een TerreinOpvolgingsApplicatie (TOA) voor de registratie van alle terreinbezoeken van de mestbankmedewerkers, resulterend in een vlotte informatie-uitwisseling tussen de diensten en een efficiëntere inzet van de terreinmedewerkers.

Succesindicator

- Aandeel van de oppervlakte van gebiedstype 3 dat opgenomen is in terreincontroles is stijgend en bedraagt 60% over de ganse periode.
- Mate waarin de samenwerking met andere handhavingsactoren verder uitgebouwd wordt.
- Mate waarin innovatieve technieken en methodieken uitgewerkt en gebruikt worden.

OOD 5.08 DOOR DIGITALE ONTWIKKELINGEN VERLOOPT DE SANCTIONERING, DE FINANCIËLE OPVOLGING EN DE BEZWAARBEHANDELING SNEL EN EFFICIËNT

Uitdaging 2020 – 2024

Door MAP 6 moeten nieuwe sancties opgelegd worden. Dit vereist een aanpassing van de werkwijzen voor sanctionering. Bij een gelijkblijvende personeelsbezetting betekent dit voor 2020-2024 een grote uitdaging om minstens eenzelfde niveau van dienstverlening te blijven garanderen wat betreft de termijnen voor opleggen van sancties, beantwoorden van bezwaren en doorlopen van het innings- en invorderingsproces. Hiervoor wordt hard gerekend op een verdere digitalisering. Nieuwe applicaties moeten de interne werking efficiënter en flexibeler maken. Ook voor de belanghebbenden zorgt digitalisering van de bezwaarprocedures voor een klantgerichtere en transparantere opvolging.

VLM blijft inzetten op een maximale inning en invordering waarbij de opeenvolgende stappen in het proces goed aansluiten. Een goede samenwerking met het nieuw centraal deurwaarderskantoor is cruciaal. Alle mogelijke invordermogelijkheden worden afgewogen en doelgericht ingezet. Nieuwe pistes worden onderzocht.

Succesindicator

- Aandeel van de bezwaren dat digitaal ingediend en verwerkt wordt, stijgt
- Aandeel van de boetes dat digitaal opgelegd wordt, stijgt
- Doorlooptijd bezwaarbehandeling is dalend ten opzichte van startwaarde van 85 in 2020
- Gemiddelde periode tussen vaststelling op terrein en oplegging van de boete is dalend ten opzichte van de startwaarde van 118 in 2020.

PLATTELANDSBELEID

SOD 6 VLM reikt oplossingen aan voor de plattelandsuitdagingen

OOD 6.01 HET VLAAMS PLATTELANDSBELEID IS INGEBED IN HET EUROPESE PLATTELANDSBELEID

Uitdaging 2020 – 2024

In de voorbije 15 jaar heeft Vlaanderen het plattelandsbeleid verder uitgebouwd mede dankzij de tweede pijler van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Die vormde immers een stimulans om dat beleid door te vertalen naar de Vlaamse context via het inhoudelijk kader van het Programmadocument voor plattelandsontwikkeling. Samen met Vlaamse entiteiten, de provincies en plattelandsactoren neemt de VLM initiatief om het PDPOIII 2014-2020 succesvol verder uit te voeren en zo mee te werken aan een dynamisch en leefbaar platteland in de 21ste eeuw. Daarnaast heeft de Europese Unie het overlegproces opgestart voor de opmaak van een nieuw GLB. Samen met het Departement Landbouw en Visserij en de provincies werkt de VLM specifieke plattelandsinterventies uit die inspelen op de thematische Europese beleidslijnen zoals aandacht voor bio-economie, incl. voedsel, klimaat en “smart villages” en invulling geeft aan LEADER. Zo geven we mee vorm aan een programma dat mogelijkheden biedt aan de gebiedsplatformen en plattelandsactoren om antwoorden te bieden aan de omgevingsopgaven op vlak van water, landschap, leefomgeving, klimaat en voedsel. We onderzoeken of we in dit programma ook uitvoering kunnen geven aan programma's van het Open ruimte platform.

OOD 6.02 DE VALORISATIE VAN BIOMASSARESTSTROMEN, DE PRODUCTIE VAN GEZOND LOKAAL VOEDSEL EN DE VERKENNING VAN NIEUWE MOGELIJKHEDEN VOOR BIO-ECONOMIE OP HET VLAAMSE PLATTELAND RESULTEERT IN INNOVATIEF EN DUURZAAM ONDERNEMERSCHAP IN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Uitdaging 2020 – 2024

Bio-economie is een zeer breed thema en omvat biomassa- en voedingsstromen afkomstig uit landbouw, bosbouw, visserij, natuur/landschapsbeheer, enz. Binnen het plattelandsbeleid stellen we plattelandsontwikkeling en omgevingskwaliteit als prioritaire doelstelling, binnen een schaal en intensiteit op basis van de lokale biomassabeschikbaarheid en ecologische en sociaaleconomische voorwaarden. De beleidsinitiatieven streven een aantal algemene doelstellingen na: de vermindering van afvalproductie op het platteland en het verminderen van nutriëntenverlies uit ecosystemen; maatschappelijke en economische valorisatie van landbouwproducten en landschapsbeheer; en de productie en consumptie van gezonde en lokale voeding mogelijk maken. Vervolgens moedigen we samenwerkingen tussen plattelandsactoren aan, in gezamenlijke strategievorming, projectuitvoering en beheer. Tot slot gaan we de versnippering van plattelandsmiddelen tegen door Vlaamse en Europese middelen te begeleiden tot strategische investeringen op het platteland. Onderzoek en innovatie-trajecten beschouwen we als belangrijke instrumenten om projectwerking en beleidsvorming te ondersteunen en te begeleiden.

OOD 6.03 DE VERSTERKING VAN DORSPARTICIPATIE EN DE ONTWIKKELING VAN DORPSHUIZEN EN -RUIMTEN OP MAAT VAN DE LOKALE AMBITIES RESULTEERT IN LEEFBARE EN LEVENDIGE DORPEN

Uitdaging 2020 – 2024

Dorpen maken inherent deel uit van het platteland. Een dorp staat al lang niet meer “op zichzelf” en niet alle basisvoorzieningen om te wonen en te leven in elk dorp zijn nog aanwezig. De ontwikkelingen van dorpen kan de komende jaren niet los gezien worden van het ruimtelijk ontwikkelingsperspectief dat deze kern heeft op basis van zijn knooppuntwaarde en de nabijheid van voorzieningen, zoals voorzien in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. Afhankelijk van de locatie van het dorp in Vlaanderen zijn er gedifferentieerde ontwikkelingskansen.

Gezien de veelheid en de verscheidenheid aan uitdagingen, en gezien de samenhang van meerdere thema’s, is er een groeiende aandacht bij besturen om dorpen en landelijke kernen integraal te benaderen (over de vele beleidsdomeinen heen), met aandacht voor het fysieke dorp (dorpsruimte), dorpsontmoeting (dorpshuis) en de verbondenheid met het dorp als leefgemeenschap (dorpsparticipatie). We gaan na hoe we de bestaande subsidies en oproepen kunnen optimaliseren om lokale projecten voor duurzame dorpsontwikkeling, vernieuwende vormen van gemeenschapsvorming op/met het platteland en langdurig volgehouden participatie-initiatieven te stimuleren en volop kansen te geven.

Een beleid op vlak van open ruimte afgestemd op zijn dorpen, investeren in dorpsruimten en -huizen vraagt visie en kennis. VLM neemt initiatieven om de realisaties op het terrein van dit beleid te ondersteunen. Met workshops, lezingen, studiedagen en sensibiliseringacties, vertalen we de wetenschappelijke studies, theoretische benaderingen én het beleid op verschillende niveaus, naar lokaal toepasbare inzichten.

OOD 6.04 LANDSCHAPSKWALITEIT WORDT VERSTERKT DOOR EEN VERBETERDE ORGANISATIE VAN HET LANDSCHAPSONDERHOUD EN DE SENSIBILISERING VOOR EEN MULTIFUNCTIONEEL PLATTELAND

Uitdaging 2020 – 2024

Met een vernieuwende aanpak willen we het onderhoud en beheer van landschappen, landschapselementen, blauwgroene verbindingen en de bijhorende samenwerkingsverbanden stimuleren: zowel met de gebruikelijke actoren (lokale besturen, regionale landschappen, natuurverenigingen, landbouwers, private eigenaars), maar even goed met nieuwe actoren en de plattelandsbewoners zelf. Het daadwerkelijk versterken en inrichten van de open ruimte vergt meer begeleiding en stimulerende maatregelen.

We versterken het duurzaam landschapsonderhoud en –beheer in Vlaanderen met het oog op zichtbare resultaten op het terrein, een verbeterde omgevingskwaliteit en het opvangen van de gevolgen van klimaatveranderingen. Diverse partners werken samen aan een duurzaam landschap voor iedereen én vormen gebiedscoalities om de landschapskarakteristieken van hun streek te versterken. Dit impliceert organisatorische systemen om de samenwerking op te starten, te bevorderen en te bestendigen.

Ook alternatieve aanvullende financieringssystemen horen bij deze vernieuwde aanpak: hoe kunnen we de overheidsmiddelen voor open ruimte beheer aanvullen met andere middelen afkomstig van terugverdieneffecten of van fondsen gevoed door bedrijfswereld, private personen, streekorganisaties enz.

We sensibiliseren het ruime publiek rond een kwaliteitsvol platteland en open ruimte, en vergroten op die manier het draagvlak voor het landschapsbeheer. We activeren doelgroepen voor de troeven van de open ruimte en het platteland: Het platteland en zijn bewoners schakelen we actief in bij het beheer en onderhoud van het landschap en de groenblauwe netwerken. Op die manier krijgen ze zelf “eigenaarschap” over hun leefomgeving.

TRANSVERSALE

DOELSTELLINGEN

SOD 7 VLM realiseert klimaatmaatregelen in de open ruimte en de eigen werking

OOD 7.01 VLM VERHOOGT HAAR INZET VOOR HET KLIMAAT OP STRUCTURELE WIJZE IN DE WERKING VAN HAAR UITVOERENDE ACTIVITEITEN

Uitdaging 2020 – 2024

VLM geeft uitvoering aan het Vlaams klimaatbeleid via het realiseren van maatregelen uit het Vlaams Energie en klimaatplan (VEKP) 2021-2030 en het (ontwerp) Vlaams Klimaatadaptatieplan 2021-2030.

Voor een aantal mitigerende klimaatacties uit het VEKP 2021-2030 (binnen de sectoren ‘Landbouw’ en ‘LULUCF’) is VLM aangeduid als trekker en zet hier actief op in:

- Minder emissies bij mestopslag en mastmanagement: aspect regelgeving, begeleiding en advisering
- Minder bodememissies door verhoogde stikstofefficiëntie: aspect regelgeving, begeleiding en advisering
- Evaluatie en hervorming (NER) in functie van bijdragen aan doelstellingen klimaat, water- en luchtkwaliteit
- GLB na 2020: acties met betrekking tot beheerovereenkomsten en plattelandsbeleid

VLM zorgt ervoor dat bij de voorbereiding en uitvoering van haar inrichtingsprojecten een aantal algemene klimaat gerelateerde principes (ruimte voor water en groen, waterinfiltratie, ontharden waar mogelijk, behoud bos en grasland, inzetten op opbouwen koolstofvoorraad...) op systematische basis worden toegepast.

Dit zal resulteren in diverse realisaties:

- VLM zorgt voor bosuitbreiding via LI, RVK, NI
- VLM zorgt voor extra behoud/vernassing van wetlands via LI en NI
- VLM zorgt voor extra ontharding via LI, RVK en NI
- VLM springt omzichtig om met de balans van landgebruik (LULUCF: bos/gras/akker/wetlands, verharding) in het kader van LI, RVK en NI
- VLM zorgt voor extra waterberging (bufferbekkens ...) via LI, RVK en NI
- VLM zorgt voor extra groen-blauwe dooradering van steden en dorpen via LI

- VLM zorgt voor extra fiets- en/of wandelwegen (zodat burgers de auto meer laten staan) via LI, RVK en NI
- VLM draagt bij tot een vermindering van gebruik van kunstmest en een hogere stikstofefficiëntie
- VLM stimuleert de circulaire bio-economie op het platteland

VLM (Dienst Grondzaken) zorgt mee voor de inplanting van windmolens via een VLM-brede screening naar eigendom met potentie voor inplanting (en transportinfrastructuur van groene energie).

VLM zal eveneens actief participeren in een nieuw open ruimte programma waarin klimaatadaptatie centraal staat.

VLM draagt bij aan de vastlegging van CO2 waaronder het behoud en de verhoging van het koolstofgehalte in de bodem via haar uitvoeringsprojecten en het mestactieprogramma en het aanbieden van beheerovereenkomsten.

VLM draagt bij aan betere kennis over klimaatadaptatie en -mitigatie door mee te werken (als trekker of als partner) aan projecten en studieopdrachten.

OOD 7.02 VLM MONITORT HAAR KLIMAATGERELATEERDE ACTIVITEITEN EN COMMUNICEERT HIEROVER

Uitdagingen 2020 – 2024

VLM registreert haar klimaat gerelateerde activiteiten met betrekking tot klimaatadaptatie en klimaatmitigatie en kwantificeert de impact van deze activiteiten voor zover mogelijk. Ze stemt hiervoor af, indien relevant, met andere entiteiten van het beleidsdomein.

VLM communiceert intern en extern over haar klimaat gerelateerde resultaten en toont op deze wijze aan dat de maatregelen in de open ruimte een aanzienlijke impact hebben op klimaatadaptatie en -mitigatie.

OOD 7.03 HET FACILITYBELEID IS EFFICIËNT EN DUURZAAM

Uitdaging 2020 – 2024

VLM kantelt tegen ten laatste 2024 haar eigen kantoorgebouwen in het vastgoed van het facilitair bedrijf in om zo efficiënter de klimaatdoelstellingen van de VO te halen.

In 2020 investeert VLM nog in een nieuwe energiezuinige verwarmingsinstallatie in haar vestiging in Brugge. VLM reduceert de emissies van broeikasgassen via de vergroening van haar wagenpark en implementeert haar vervoersplan gesteund op STOEP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Elektrisch vervoer, Personenwagens) voor de dienstverplaatsingen.

VLM neemt deel aan de ‘green deal circulair aankopen en bouwen’ en implementeert deze principes in de organisatie.

VLM werkt jaarlijks een interne klimaatsensibiliseringsactie uit zodat alle VLM-medewerkers zich betrokken voelen en hun eigen steentje bijdragen.

SOD 9 VLM werkt data-gedreven en zet in op maximale digitale dienstverlening aan burgers en ondernemingen

OOD 9.01 IN 2024 HEEFT VLM EEN DIGITALE MATURITEIT NIVEAU 3

Uitdaging 2020 – 2024

In een snel evoluerende digitale maatschappij is het noodzakelijk dat de digitale organisatie van VLM mee evolueert en klaar is om de toekomstige uitdagingen te kunnen beantwoorden. Waar in het verleden analoge processen vertaald werden in een digitale toepassing, wordt momenteel gedacht in eindproducten, diensten die o.a. op een digitale wijze ter beschikking zijn van onze externe klanten. Het management heeft vastgesteld dat de digitale maturiteit van de VLM momenteel voornamelijk te situeren is in niveau 2 en het streefdoel is om niveau 3 te halen. We moeten daarom specifieke problemen of opportuniteiten voor de VLM opnemen in zowel de inhoudelijke als in de digitale werking. VLM wil haar organisatie verder optimaliseren. Daarom worden de diverse aspecten van digitaal werken regelmatig ge-audit en worden werkpunten opgenomen met als doel in 2024 maturiteitscore 3 te halen.

OOD 9.02 VLM BOUWT HAAR ENTERPRISE-ARCHITECTUUR OMGEVING VERDER UIT

Uitdaging 2020 – 2024

Om klaar te zijn voor de toekomstige digitale uitdagingen en data-gedreven beleid en -uitvoering, is het noodzakelijk om de vele informatie die binnen VLM beschikbaar is te integreren/koppelen in een transparante Enterprise Architectuur.

De volgende jaren zal VLM verder werken aan één geïntegreerde Enterprise Architectuur gebruik makend van ARIS. Dit houdt o.m. in:

- Evaluatie, bijsturing van de eindproducten van de Loqutus studie uit 2017 en implementatie van de governance.
- Aanstellen van een procesbeheerder per kern of ondersteunende afdeling die de afdeling ondersteunt bij procesbeschrijvingen en –optimalisaties en die een helikopterzicht heeft op de processen en data binnen zijn of haar afdeling.
- Uitwerken business-processen volgens de methodologie beschreven in de Loqutus studie
- Koppeling van producten en diensten en informatie uit de diverse bronnen binnen VLM
- Uitwerken van een governance en plan van aanpak voor het uitwerken van applicatiearchitectuur en infrastructuurarchitectuur.

Aanstellen van een Enterprise Architect die samen met procesbeheerders en AIG de Enterprise Architectuur bewaakt en verder ontwikkelt. Enterprise Architectuur gaat in essentie over balans vinden tussen “de beste tool/platform voor de functionele noden” en “de onderhoudbaarheid verzekeren op lange termijn”.

De VLM realiseert efficiëntiewinsten door het beter in kaart brengen en optimaliseren van haar businessprocessen en het verder uitbouwen van haar Enterprise architectuur omgeving.

OOD 9.03 WE STIMULEREN EN BENUTTEN DE DIGITALE INNOVATIEKRACHT VAN ALLE VLM-MEDEWERKERS EN WERKEN STRUCTUREEL SAMEN MET ANDERE ENTITEITEN AAN DIGITALE OPPORTUNITEITEN EN DATA- UITWISSELING

Uitdaging 2020 – 2024

Waar in het verleden IT zich kon beperken tot digitalisering van processen op vraag van de businesspartner evolueert VLM naar een digitale diensten- en productenleverancier met focus op de externe klant. Om deze producten en diensten op een kostenefficiënte wijze, op maat van de klant te kunnen realiseren, is er naast technische expertise ook kennis van een breed gamma van mogelijkheden zowel uit de IT-markt als in samenwerking met andere VO-entiteiten of zelfs federale en lokale besturen nodig. Naast digitale expertise worden voor de medewerkers andere competenties belangrijker. Anderzijds is het ook noodzakelijk dat businessmedewerkers een minimale digitale kennis kunnen opbouwen zodat ze beter de opportuniteiten begrijpen.

Het vormingsbeleid van VLM laat medewerkers groeien naar de juiste profielen voor deze VUCA-wereld.

VLM neemt actief deel aan de Omgevingsinformatiesamenwerking (OIS) en is vertegenwoordigd zowel in de stuurgroep als in alle werkgroepen. De juiste vertegenwoordigers van VLM zien digitale opportuniteiten voor samenwerking en data-uitwisseling en zorgen voor een goede doorstroming binnen VLM.

Creatieve en innovatieve VLM medewerkers volgen ontwikkelingen op de markt en bij andere VO-entiteiten, in het bijzonder HFB, AIV en dept LV en zoeken actief naar digitale opportuniteiten die de klantenervaring en de kosten efficiëntie ten goede komen.

Binnen VLM zijn er heel wat medewerkers die interesse hebben in en kennis hebben van digitale ontwikkelingen en systemen. We zetten een methode op om de innovatiekracht van deze medewerkers mee in te schakelen bij de uitbouw van onze digitale en data gedreven werking.

OOD 9.04 VLM OPTIMALISEERT HAAR PMO-WERKING VOOR DIGITALE PROJECTEN OM MET DE BESCHIKBARE RESOURCES EFFICIËNTIEWINSTEN TE BOEKEN

Uitdaging 2020 – 2024

De vraag naar digitalisering overstijgt steeds de beschikbare mensen en budgetten. Het komt er dus op neer om de beschikbare resources optimaal te benutten. In uitvoering van het strategisch informaticaplan STIP 2015-2018 zijn diverse processen en tools uitgewerkt. Een verdere optimalisatie biedt efficiëntiewinsten vnl. inzake opvolging, projectwerking, scoopbewaking en tijdsinzet. Vlottere uitvoering van digitaliseringsprojecten geeft ruimte voor een hogere digitaliseringsgraad. Daarnaast bieden ook de ICT-organisatie audit die Audit Vlaanderen in 2019 heeft uitgevoerd een aantal aanbevelingen en is er in 2019 door AIG een maturiteitsmeting rond PMO gebeurd, die ook een aantal aanbevelingen formuleerde.

OOD 9.05 BIJ DE PRIORITERING IN DE PLANNING VAN IT-PROJECTEN WORDT BIJZONDERE AANDACHT GEGEVEN AAN DE DIGITALE DIENSTVERLENING AAN EXTERNE KLANTEN OM ZO EEN EVENWICHTIGE DIGITAAL SERVICELEVEL VOOR ALLE KERNPROCESSEN TE BEREIKEN IN 2024

Uitdagingen 2020 – 2024

De klant staat centraal bij VLM en krijgt prioriteit in de dienstverlening. De user experience (UX) van onze eigen digitale producten is belangrijk. De klant wil realtime, overal en automatisch bediend worden. Gekende gegevens en data worden ter beschikking gesteld in onze toepassingen om de administratieve last voor burgers en bedrijven te beperken.

We stellen vast dat o.a. door frequent wijzigende complexe wetgeving en procedures die gebonden zijn aan strikte deadlines of seizoenen een onevenwicht is ontstaan inzake digitalisering van kernprocessen van VLM. Daar waar de Mestbank reeds een hoge mate van digitalisering kent (en bijgevolg ook een hoge inzet voor onderhoud van de toepassingen), gebeuren er nog heel veel processen met betrekking tot landinrichting en grondenbank op analoge wijze. Dit heeft zijn invloed op zowel de interne werking van VLM als op de beperkte digitale service aan externe klanten. Een inhaalbeweging is hier noodzakelijk om te voldoen aan het digitale serviceniveau dat maatschappelijk verwacht wordt.

Bij de prioritering van projecten zullen een aantal criteria moeten worden uitgewerkt die het stijgende onevenwicht kenteren en om zo, na verloop van tijd, een gelijk servicelevel niveau voor alle diensten van VLM te bereiken.

SOD 10 VLM is een innovatieve, duurzame en waarden gedreven organisatie

OOD 10.01 DE VLM IS EEN BURGERGERICHTE, OPEN EN TRANSPARANTE ORGANISATIE

Uitdagingen 2020 – 2024

Klachten : Artikel II.87 bestuursdecreet : Elke overheidsinstantie, vermeld in artikel II.74, eerste lid, brengt jaarlijks vóór 10 februari een schriftelijk verslag uit bij de Vlaamse ombudsman over de binnengekomen klachten en over het resultaat van het onderzoek naar deze klachten. Voor de Vlaamse administratie wordt het verslag uitgebracht per beleidsdomein.

Deugdelijk bestuur : Artikel III.118. : § 1. In het derde jaar van elke regeerperiode brengt de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement verslag uit over de wijze waarop hoofdstuk 2 (deugdelijk bestuur) is toegepast. De overheidsinstanties die onder het toepassingsgebied van hoofdstuk 2 vallen, zijn verplicht daarvoor de nodige gegevens aan te leveren.

Succesindicatoren

- Klachten
- Geschillen

OOD 10.02 WE PASSEN DE VENNOOTSCHAP EN HAAR ORGANEN AAN DE NIEUWE VENNOOTSCHAPSWETGEVING EN HET BESTUURSDECREET AAN

Uitdagingen 2020 – 2024

Aanpassing sectorale regelgeving waaronder organieke bepalingen en vennootschapsvorm VLM aan de federale hervormingen inzake ondernemingsrecht, vennootschaps- en verenigingsrecht. Het gewijzigde federale insolventie-, ondernemings- en vennootschaps- en verenigingsrecht heeft gevolgen op de rechtsvormen, de erkenningen, het functioneren, de subsidiemogelijkheden, de toepassing en de handhaving binnen de context van de Vlaamse overheid zowel ten aanzien van de Vlaamse regelgeving als van de entiteiten van de Vlaamse overheid (waaronder de VLM). Nader onderzoek is vereist vooraleer inhoudelijke wijzigingen aan de Vlaamse regelgeving kunnen worden geïnitieerd.

Hernieuwing raad van bestuur in twee fases overeenkomstig bestuursdecreet.

Overeenkomstig artikel III.10 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, stelt de Vlaamse Regering de leden van de raad van bestuur aan bij de extern verzelfstandigde agentschappen voor een hernieuwbare termijn van vijf jaar die in beginsel aanvangt zes maanden na de beëdiging van een nieuwe Vlaamse Regering na de algehele vernieuwing van het Vlaams Parlement. Intussen werd door de Vlaamse Regering de raad van bestuur de raad van bestuur hernieuwd wat betreft de regeringscommissarissen, de vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering en de provinciale vertegenwoordigers (eerste fase).

In 2020 dient de tweede fase van de hernieuwing van de raad van bestuur te worden aangevangen namelijk de aanstelling van zes onafhankelijke bestuurders. Het zal de beperkte raad van bestuur zijn die de voordracht zal doen van onafhankelijke leden van de raad van bestuur aan de Vlaamse Regering. Hiervoor zal deze nieuwe raad van bestuur de evaluatie opmaken van de bekwaamheden, kennis en ervaring die reeds aanwezig zijn in de raad en deze die nodig zijn om vervolgens een open oproep tot kandidaten te lanceren en hiervoor de selectieprocedure te starten.

OOD 10.03 KENNIS EN INFORMATIE IS EENVOUDIG EN KLANTGERICHT BESCHIKBAAR

Uitdaging 2020 – 2024

De VLM zorgt voor een kwalitatief beheer en kwalitatieve bewaring van haar bestuursdocumenten conform de bepalingen van het bestuursdecreet.

De VLM bouwt het kwalitatief hoogstaand informatiemanagement verder uit ter ondersteuning van de uitvoering van haar kerntaken en stemt dit af op de Vlaamse informatiemanagementstrategie.

OOD 10.04 BELANGHEBBENDEN BESCHOUWEN DE VLM ALS EEN KLANTGERICHTE, OPLOSSINGSGERICHTE, BETROUWBARE EN TRANSPARANTE ORGANISATIE

Uitdagingen 2020 – 2024

We profileren VLM als sterk merk (positief imago in het kader van reputatiemanagement).

VLM manifesteert zich als een transparante organisatie (zowel intern als extern).

VLM toont zich als bereikbare en toegankelijke organisatie (digitaal) en beschikt over een toegankelijke, actuele en performante website.

VLM manifesteert zich als converserende overheidsorganisatie en is dynamisch op sociale media

- Besparing (1.092.000 euro personeelsmiddelen + jaarlijks 55.000 euro op werkmiddelen + 123.000 euro naar aanleiding van sectoraal akkoord 2020 - 2022)
- Werknemerstevredenheid & betrokkenheid - personeelspeiling

OOD 10.07 HET WELZIJSBELEID VAN VLM CREËERT EEN POSITIEF EN VEILIG ARBEIDSKLIAMAAT

Uitdagingen 2020 – 2024

Met een geïntegreerd en gedragen welzijnsbeleid zorgen voor een positief en veilig arbeidsklimaat dat enerzijds motiverend werkt en anderzijds bufferend werkt voor werkgerelateerde psychische klachten en een veilige werkomgeving garandeert. De uitdaging ligt er vooral in om dit te realiseren in een context die onderhevig is aan besparingen en veranderingen (centralisatie, wijzigingen statuut,...).

Succesindicatoren

- Resultaten psychosociale risico-analyse
- Cijfers van langdurige ziekte en deeltijds ziek zijn gedaald (in vergelijking met 2020)

OOD 10.08 HET SYSTEEM VAN ORGANISATIEBEHEERSING EN INTERNE CONTROLE IS ADEQUAAT EN DOELTREFFEND

Uitdagingen 2020 – 2024

VLM maakt voor haar planning en opvolging gebruik van gestandaardiseerde systemen en formats. We verzorgen het onderhoud van de koppelingen tussen de systemen. Wij blijven aandacht besteden aan het belang van monitoring door de resultaten op kwartaal of jaarniveau op te volgen. We sturen aan op basis van risicomangement op strategisch, tactisch en operationeel (processen en projecten) niveau en we volgen hiertoe de geformuleerde beheersmaatregelen op. Door het Informatieveiligheidsmanagementsysteem jaarlijks te onderhouden beveiligen we onze informatie en beschermen we de persoonsgegevens tegen misbruik en maken hierbij gebruik van de door de VO aangeleverde informatie. We werken constructief mee aan de audits van Audit Vlaanderen en gebruiken de aanbevelingen om onze werking te optimaliseren. We werken samen met andere agentschappen door bij te dragen in overlegorganen en door de generieke aanbevelingen en onderrichtingen te benutten. We evalueren de organisatieprojecten.

Succesindicatoren

- Risicomaturiteitsniveau (jaarlijkse streefwaarde = minstens 3)
- Informatieveiligheidsmaturiteit (interne audit)

OOD	Proces / Project / Deelthema	Jaardoelstelling (Acties, mijlpalen & resultaten 2024)
SOD 1 VLM REALISEERT EEN (KLIMAAT-) ROBUUSTE OPEN RUIMTE WAARIN LANDBOUW, LANDSCHAP, WATER, NATUUR,... DUURZAAM SAMENSPOREN		
OOD 01.04 VLM werkt aan een optimalisatie van procedures die versnelling van de uitvoering mogelijk maken	Gebiedgerichte projecten	De wijzigingen van de regelgeving landinrichting, natuurinrichting, ruilverkaveling en grondenbank naar aanleiding van de evaluatie zijn doorgevoerd en de financiële stromen ruilverkaveling (RVK) en landinrichting (LIR) zijn vereenvoudigd.
OOD 01.04 VLM werkt aan een optimalisatie van procedures die versnelling van de uitvoering mogelijk maken	Instrumentendecreet	De uitvoeringsbesluiten uit het instrumentendecreet worden uitgewerkt en geïmplementeerd.
SOD 2 VLM MAAKT EEN OPSCHALING VAN OPEN RUIMTE REALISATIES MOGELIJK		
OOD 02.01 VLM bouwt het Open Ruimte Platform verder uit als motor voor opschaling van open ruimte realisaties en participeert in open ruimte programma's	Open Ruimte Platform	VLM werkt actief mee aan de programma's Op(en)Ruimen, Grond+zaken, voedsellandschappen en agrarische herontwikkeling
OOD 02.01 VLM bouwt het Open Ruimte Platform verder uit als motor voor opschaling van open ruimte realisaties en participeert in open ruimte programma's	Landschapsparken	De opstart van de werking van de erkende Landschapsparken is gefaciliteerd en begeleid.
OOD 02.01 VLM bouwt het Open Ruimte Platform verder uit als motor voor opschaling van open ruimte realisaties en participeert in open ruimte programma's	Water-Land-Schap	De coalities Water-Land-Schap 1.0 en 2.0 en weerbaar waterlandschap zijn begeleid.
SOD 3 VLM VERSTERKT VIA PARTNERSCHAPPEN MET LANDBOUWERS EN ANDERE GRONDGEBRUIKERS HET MULTIFUNCTIONEEL GEBRUIK VAN DE OPEN RUIMTE		
OOD 03.01 VLM versterkt de groenblauwe structuur in de open ruimte en het landschap door een kwaliteitsvolle en efficiënte implementatie en uitvoering van het vrijwillig natuur-, milieu en landschapsbeheer	Beheerovereenkomsten	De VLM benut het beschikbare krediet door met landbouwers beheerovereenkomsten met ingang van 1 januari 2025 te sluiten.
OOD 03.01 VLM versterkt de groenblauwe structuur in de open ruimte en het landschap door een kwaliteitsvolle en efficiënte implementatie en uitvoering van het vrijwillig natuur-, milieu en landschapsbeheer	Beheerovereenkomsten	Er zijn geen opmerkingen met financiële gevolgen bij audits (auditjaar 2023).
OOD 03.01 VLM versterkt de groenblauwe structuur in de open ruimte en het landschap door een kwaliteitsvolle en efficiënte implementatie en uitvoering van het vrijwillig natuur-, milieu en landschapsbeheer	Beheerovereenkomsten	De uitwisseling van de betalingsgegevens gebeurt voor eind maart 2024.
SOD 4 VLM DRAAGT BIJ AAN TOEGANKELIJK GROEN, NATUUR EN BOS		
OOD 04.01 VLM realiseert in geïntegreerde projecten meer oppervlakte natuur en bos met hoge natuurwaarde via natuurinrichting	PAS herstelbeleid	VLM werkt mee aan de uitbouw en uitvoering van het stikstofsaneringsprogramma (nieuwe projecten opzetten, versnellen van bepaalde projecten, administratie overschrijdende projectwerking opzetten, programmawerking).
OOD 04.02 VLM flankeert de effecten van de Europese instandhoudingsdoelstellingen op landbouw	PAS flankerend beleid	De oproep voor de oranje bedrijven en het Turnhouts Vennegebied is gelanceerd.
OOD 04.02 VLM flankeert de effecten van de Europese instandhoudingsdoelstellingen op landbouw	PAS flankerend beleid	De eerste en de tweede varkenscall zijn behandeld.
OOD 04.03 VLM realiseert meer bos via het programma bebossing	Bebossing	De doelstelling grondenbank Bebossing (160 ha) is volledig gehaald (x ha gronden zijn verworven en x ha gronden geruild).
OOD 04.03 VLM realiseert meer bos via het programma bebossing	Bebossing	De doelstelling Bebossing (140 ha) is volledig gehaald via beplanting (x ha bebossing is gerealiseerd in plantseizoen 2022-2023, x ha bebossing is gerealiseerd in plantseizoen 2023-2024, x ha bebossing is in globo gerealiseerd).
OOD 04.03 VLM realiseert meer bos via het programma bebossing	Bebossing	Er is een rapport m.b.t. engagement VLM bebossing beschikbaar.
VLM OPTIMALISEERT DE MAATREGELEN EN INSTRUMENTEN DIE DE NUTRIËNTENVERLIEZEN VANUIT DE LAND- EN TUINBOUW NAAR HET SOD SOD 5 OPPERVLAKTEWATER, GRONDWATER EN LUCHT VERDER DOEN VERMINDEREN		
OOD 05.01 De VLM ondersteunt een duurzaam, effectief en resultaatgericht mestbeleid afgestemd op de stroomgebiedbeheerplannen	Mestbeleid	We werken het 7de mestactieprogramma (MAP7) en bijhorende plan-MER af.
OOD 05.01 De VLM ondersteunt een duurzaam, effectief en resultaatgericht mestbeleid afgestemd op de stroomgebiedbeheerplannen	Milieu- en landbouwbeleid	We integreren het beleid door mee te werken aan de PAS, het klimaatbeleid, het luchtbeleid, het waterbeleid, het GLB, het erosiebeleid, het bodembeleid, de eiwitstrategie, het convenant enterische emissies, het Europees beleid en de nutriëntenrecuperatie.

OOD 05.01 De VLM ondersteunt een duurzaam, effectief en resultaatgericht mestbeleid afgestemd op de stroomgebiedbeheerplannen	Rapportering mestbeleid	We verzorgen een kwaliteitsvolle rapportering over het mestbeleid in Vlaanderen (mestrapport, nitraatresidurapport en 4 jaarlijks rapport voor de nitraatrichtlijn).
OOD 05.02 De VLM stuurt de begeleiding naar duurzame bodem- en bemestingspraktijken aan zodat landbouwers op de hoogte zijn van de best beschikbare praktijken	B3W	We sturen de Begeleidingsdienst voor een Betere Bodem en Waterkwaliteit aan en besteden een nieuwe opdracht aan.
OOD 05.04 Belanghebbenden beschikken over informatie en gegevens om de nutriëntenstromen te beheren	Beheren van productierechten	De Mestbank evalueert de ingediende varkenscalldossiers binnen de wettelijke termijnen op de Mestbankvoorwaarden en annuleert de overeenkomstige NER binnen de 30 dagen na de goedkeuring van de aanvraag tot uitbetaling.
OOD 05.04 Belanghebbenden beschikken over informatie en gegevens om de nutriëntenstromen te beheren	Beheren van kwetsbare gebieden	De Mestbank bereidt de gebiedsafbakening 2025-2026 voor conform de bepalingen van het Mestdecreet en communiceert die uiterlijk op 31 december 2024 aan de betrokken landbouwers.
OOD 05.04 Belanghebbenden beschikken over informatie en gegevens om de nutriëntenstromen te beheren	Beheren van maatregelen en/of sancties	De Mestbank stelt de landbouwers uiterlijk 15 februari in kennis van de definitieve nitraatresidumetingen, de maatregelen, de vrijstellingen en sancties als gevolg van de nitraatresidumetingen 2023.
OOD 05.04 Belanghebbenden beschikken over informatie en gegevens om de nutriëntenstromen te beheren	Beheren van erkenningen	Het Administratief Team Luchtemissies Veeteelt (AT) vraagt het Wetenschappelijk Comité Luchtemissies Veeteelt (WeComV) advies over de aanvragen tot opname op de AEA- en PAS-lijst, adviseert zelf ook de aanvraag en maakt op basis van de adviezen binnen de maand na de ontvangst van de adviezen, een ontwerpbesluit over aan de minister.
OOD 05.05 Analyseresultaten leveren inzichten om oordeelkundig om te gaan met nutriënten	Beheren van bodemstalen	Naar aanleiding van de overheveling van de erkenning monsternamen en analyse op pH en C naar de VLM, zorgt de Mestbank ervoor dat deze nieuwe parameters ingebouwd worden in SNapp/SMIL conform de mijlpalen van het IT-project SNapp2.0.
OOD 05.05 Analyseresultaten leveren inzichten om oordeelkundig om te gaan met nutriënten	Beheren van bodemstalen	De SSRS-bemonsteringsmethode (Stratified Simple Random Sampling) voor de bodemstalen wordt samen met de erkende laboratoria uitgewerkt, in eerste instantie voor de nitraatresidustalen tegen de bemonsteringscampagne 2025. Het compendium Bemonsterings- en analysemethodes voor mest, bodem en veevoeder in het kader van het Mestdecreet (BAM) wordt aangepast en de noodzakelijke IT-toepassingen SMIL (Staalname Melding Internet Loket) en SNapp (staalname-applicatie) zijn tegen dan beschikbaar.
OOD 05.06 Nutriëntenverliezen opsporen, bespreekbaar maken en remediëren via een op risico-analyse gebaseerde bedrijfsdoorlichting	Uitvoeren van bedrijfsdoorlichtingen	De Mestbank doet een bedrijfsdoorlichting bij de meest risicovolle 280 bedrijven en werkt daarbij regio-overschrijdend samen als dat nodig is.
OOD 05.06 Nutriëntenverliezen opsporen, bespreekbaar maken en remediëren via een op risico-analyse gebaseerde bedrijfsdoorlichting	Uitvoeren van bedrijfsdoorlichtingen	De Mestbank voert thematische doorlichtingen uit op minstens 190 bedrijven met 2GVE-percelen, op niet-overschotsbedrijven en op niet-aangifteplichtige landbouwbedrijven.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	In VODKA gebied van de Mestbank bedraagt het aandeel controlecontacten met landbouwers per jaar minstens 15% . VODKA-gebieden zijn gebieden waar de waterkwaliteit achterophinkt.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank hanteert in elke landbouwgemeente een algemene controledruk van minimum 5 dagen.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank controleert op terrein 50% van de actieve mestvoerders.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank neemt bij 2% van de mestafvoerende exploitaties een meststaal.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank controleert op terrein 150 burenregelingen.

OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank voert op terrein 3000 bemestingscontroles uit.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank werkt voor de handhaving van het Mestdecreet samen met andere entiteiten en voert daarbij in 2024 25 gemeenschappelijke controles uit met niet-VLM handhavingsactoren en politie en werkt 2, nog te bepalen geïntegreerde acties uit samen met het Departement Omgeving.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank voert 500 omgevingscontroles uit.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank voert bij 25 risicovolle mestverwerkingsbedrijven 75 onaangekondigde omgevingscontroles uit.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De Mestbank voert tijdens de nitraatresiducampagne controles uit op de monsternames door verhoogd toezicht, het opvolgen van verdachte 'alert' meldingen en het nemen van duplo-bemonsteringen op 40 verdachte percelen.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	Het Kaderdecreet Vlaamse Handhaving en het Vlaams Handhavingsplatform worden ingebouwd in de werking van de dienst/cellen Handhaving van de afdeling Mestbank.
OOD 05.07 VLM versterkt de handhaving van het mestbeleid door het toepassen van innovatieve controlemethodes bij de uitvoering van gebieds- en themagerichte terreincontroles	Uitvoeren van terreincontroles	De inzet van Mestbankmedewerkers en handhavingsinstrumenten worden zichtbaar gemaakt in de rapporteringen gekoppeld aan de gewestelijke handhavingsprioriteiten.
SOD 6 VLM REIKT OPLOSSINGEN AAN VOOR DE PLATTELANDSUITDAGINGEN		
OOD 06.01 Het Vlaams plattelandsbeleid is ingebed in het Europese plattelandsbeleid i.k.v. PDPOIII en GLB na 2020	LEADER 2023 - 2027	We verhogen in 2024 de toegevoegde waarde en de kwaliteit van het LEADER-programma door de lokale actiegroepen inhoudelijk en procesmatig te begeleiden en de kwaliteitsvolle implementatie van het programma te bewaken.
OOD 06.01 Het Vlaams plattelandsbeleid is ingebed in het Europese plattelandsbeleid i.k.v. PDPOIII en GLB na 2020	Transversaal plattelandsbeleid	We leggen in 2024 de basis voor een transversale Vlaamse plattelandsvisie en -agenda als kader voor het toekomstige plattelandsbeleid.
OOD 06.02 De valorisatie van biomassa-reststromen, de productie van gezond lokaal voedsel en de verkenning van nieuwe mogelijkheden voor bio-economie op het Vlaamse platteland resulteert in innovatief en duurzaam ondernemerschap in een circulaire economie	De uitbouw van een duurzame en circulaire plattelandseconomie stimuleren	We dragen in 2024 actief bij aan de opbouw van een bio-economie op het platteland door sensibilisering, het organiseren van kennisuitwisseling, het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden en beleidsvoorbereiding.
OOD 06.02 De valorisatie van biomassa-reststromen, de productie van gezond lokaal voedsel en de verkenning van nieuwe mogelijkheden voor bio-economie op het Vlaamse platteland resulteert in innovatief en duurzaam ondernemerschap in een circulaire economie	De uitbouw van een duurzame en circulaire plattelandseconomie stimuleren	We stimuleren lokale besturen in 2024 om voedselbeleid op te nemen in de bestuursakkoorden en te werken aan lokale voedselstrategieën door samenwerkingsverbanden op te zetten, kennisuitwisseling en capaciteitsopbouw te faciliteren en de afstemming tussen beleidsniveaus te verzekeren.
OOD 06.03 De versterking van dorpsparticipatie en de ontwikkeling van dorpshuizen en -ruimten op maat van de lokale ambities resulteert in leefbare en levendige dorpen	Via het 3D-beleid de leefbaarheid van dorpen verhogen	We werken het concept van verbonden dorpen verder uit en stimuleren de opname ervan als kader voor een ambitieus dorpenbeleid.
OOD 06.04 Landschapskwaliteit wordt versterkt door een verbeterde organisatie van het landschapsonderhoud en de sensibilisering voor een multifunctioneel platteland	Versterken van de landschapskwaliteit en biodiversiteit voor een multifunctioneel platteland	We versterken de biodiversiteit op het platteland door uitvoering te geven aan het houtkantenplan, de structurele organisatie van het landschapsonderhoud voor te bereiden en beleidsaanbevelingen te formuleren.
SOD 7 KLIMAATMAATREGELEN ZIJN ZICHTBAAR IN VLM-REALISATIES IN DE OPEN RUIMTE EN IN DE VLM-WERKING		
SOD 8 BIJDRAGEN AAN HET OMGEVINGSBELEID		
OOD 08.01 De omgevingsdoelstellingen worden gerealiseerd door een bijdrage van VLM aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid	Omgevingsbeleid	We bereiden de jaarlijkse cyclus van Best Beschikbare Technieken (BBT-cyclus) voor en volgen die op.
SOD 9 VLM WERKT DATA-GEDREVEN EN ZET IN OP MAXIMALE DIGITALE DIENSTVERLENING AAN BURGERS EN ONDERNEMINGEN		

SOD 10 VLM IS EEN INNOVATIEVE, DUURZAME EN WAARDEN GEDREVEN ORGANISATIE		
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Klachtenbeheersing	Het klachtenrapport wordt ingediend tegen 10/02/2024.
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Wetgeving	Implementatie nieuw GLB en aanpassing BVR
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Wetgeving	Implementatie decreet Vlaamse parken
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Wetgeving	Instrumentendecreet: opmaak uitvoeringsbesluiten en implementatie nieuwe regelgeving
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Wetgeving	Decreet inkanteling van de ruilverkavelingcomités, de ruilcomités, de provinciale comités voor ruilverkaveling in der minne en de landcommissies in de Vlaamse Landmaatschappij en de optimalisatie van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Organen VLM	Na de verkiezingen de hernieuwing van de raad van bestuur voorbereiden, voorbereiden aanstelling leden Vlaamse Regering, provincies en onafhankelijke bestuurders.
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Organisatiestructuur VLM	Juridisch vooronderzoek naar optimalisatie rechtsvorm VLM
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Werking organen	Aanpassing delegatiebesluiten
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Wetgeving	Vorbereidingen en implementatie aanpassing mestregelgeving. Aanpassing aan de mestregelgeving met het oog op de implementatie van MAP 7 en in reactie op lopende of op te starten inbreukprocedures. Afhankelijk van politiek akkoord, resultaat van MER-procedure en eventuele gerechtelijke procedures
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Wetgeving	De VLM-aspecten (flankerend beleid, stikstofsaneringsplan, aanpassing mestregelgeving) van de PAS-regelgeving verder uitwerken in uitvoeringsbesluiten. Verdere opvolging van het voorstel van decreet m.b.t. ammoniakemissiereducerende maatregelen. Verdere implementatie van PAS in VLM (dossieropvolging, openbaarheidsvragen, ...). Deze doelstelling is afhankelijk van het lot van het PAS-decreet, politiek akkoord en eventuele gerechtelijke procedures.
OOD 10.01 De VLM is een burgergerichte, open en transparante organisatie	Wetgeving	We volgen nieuwe beleidsdomeinoverschrijdende ontwikkelingen op, onder meer in het kader van de implementatie van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, en werken desgewenst aanpassingen uit aan de regelgeving met betrekking tot de kerntaken van de VLM.
OOD 10.02 We passen de vennootschap en haar organen aan de nieuwe vennootschapswetgeving en het bestuursdecreet aan	Wetgeving	Aanpassing oprichtingsdecreet VLM en statuten aan Wetboek van vennootschappen en verenigingen (WVV), Wetboek van economisch recht (WER) en Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO)
OOD 10.02 We passen de vennootschap en haar organen aan de nieuwe vennootschapswetgeving en het bestuursdecreet aan	Oprichtingsdecreet en statuten	Juridisch vooronderzoek opheffing NV-statuut VLM is afgerond. Opheffing is in voorbereiding.
OOD 10.04 Belanghebbenden beschouwen de VLM als een klantgerichte, oplossingsgerichte, betrouwbare en transparante organisatie	Externe communicatie	We communiceren heerlijk helder naar onze interne en externe doelgroepen en hebben bijzondere aandacht voor de reden waarom we iets doen. We werken verder aan de verbetering van onze standaardbrieven en sensibiliseren de medewerkers rond helder taalgebruik.
OOD 10.05 De VLM voert een correct en transparant financieel beleid	Financieel beheer	De jaarrekening van de Vlaamse openbare instelling (VOI) is gecertificeerd en ingediend bij het Departement Financiën & Begroting. tegen 31/03/2024.
OOD 10.05 De VLM voert een correct en transparant financieel beleid	Financieel beheer	De jaarrekening van de Nationale Bank van België (NBB) is gecertificeerd en goedgekeurd door de algemene vergadering van aandeelhouders tegen 31/03/2024
OOD 10.06 Het HR- en diversiteitsbeleid zijn geïntegreerd en afgestemd op de organisatiedoelstellingen	Gelijke kansen en diversiteit	Er is een geactualiseerd gelijkerekansen- en diversiteitsplan dat wordt uitgevoerd.

OOD 10.07 Het welzijnsbeleid van VLM creëert een positief en veilig arbeidsklimaat	Welzijn	Het Globaal Preventieplan 2025 – 2029 is voorbereid.
OOD 10.07 Het welzijnsbeleid van VLM creëert een positief en veilig arbeidsklimaat	Welzijn	Het jaaractieplan 2024 is uitgevoerd.
OOD 10.07 Het welzijnsbeleid van VLM creëert een positief en veilig arbeidsklimaat	Welzijn	Een geactualiseerd agressiebeleid is operationeel zodat personeelsleden handvaten hebben om het risico op agressie-incidenten te beperken en er een brede ondersteuning en opvolging is als er zich incidenten voordoen (juridisch, communicatief, medisch en psychosociaal).
OOD 10.07 Het welzijnsbeleid van VLM creëert een positief en veilig arbeidsklimaat	Welzijn	De omzendbrief re-integratie is vertaald naar het re-integratiebeleid van de VLM.
OOD 10.08 Het systeem van organisatiebeheersing en interne controle is adequaat en doeltreffend	Project evaluatie en optimalisatie risicomanagement VLM (nog op te maken)	Het risicomanagement van de VLM is geëvalueerd en geoptimaliseerd.
OOD 10.08 Het systeem van organisatiebeheersing en interne controle is adequaat en doeltreffend	Organisatiebeheersing	Alle openstaande aanbevelingen zijn gerealiseerd.

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Besluit van de gedelegeerd bestuurder houdende vaststelling van het personeelsplan van de Vlaamse Landmaatschappij

DE GEDELEGEERD BESTUURDER VAN DE VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ,

Gelet op het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 maart 2013;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid, artikel I.4;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 29 september 2006 tot vaststelling van de regels voor het algemene personeelsbeleid en het specifiek personeelsbeleid in de diensten van de Vlaamse overheid en in de Vlaamse openbare instellingen, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007, 24 oktober **2008**, **20 november 2009** en **16 maart 2012**;

Gelet op het besluit van de gedelegeerd bestuurder van 21 februari 2012 houdende vaststelling van het personeelsplan van de Vlaamse Landmaatschappij;

Gelet op het advies van het Entiteitsoverlegcomité, gegeven op 16 december 2013;

Overwegende dat het personeelsplan van de VLM wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid, afgekort Vlaams personeelsstatuut, en de beslissing van de Vlaamse Regering inzake de procedure van personeelsplannen (VR/2009/24.04/DOC.0572),

Overwegende dat overeenkomstig het Vlaams personeelsstatuut het tot de bevoegdheid van de lijnmanager behoort om de kwalitatieve en kwantitatieve personeelsbehoeften van zijn entiteit te bepalen, in een personeelsplan, onverminderd de procedure van administratieve en begrotingscontrole,

Overwegende dat de VLM enerzijds een normaal loopbaanbeleid moet kunnen voeren en over voldoende werkingsmiddelen moet kunnen beschikken en anderzijds verder moet kunnen instaan voor het uitvoeren van de taken en het verlenen van een maximale dienstverlening, is het noodzakelijk dat de VLM op de meest efficiënte wijze werkt,

Overwegende dat om het in 2012 opgestarte reorganisatieproject verder te kunnen uitvoeren een aanpassing van het personeelsplan nodig is,

Overwegende dat het personeelsplan in overeenstemming is met de bepalingen van interne werking van de beheersovereenkomst voor de periode 2011 tot 2015, zoals principieel goedgekeurd op 19 september 2011 door de Vlaamse Regering,

Overwegende dat het personeelsplan op 16 december 2013 voor advies werd voorgelegd aan het Entiteitscomité;

./.

Overwegende dat voorliggend personeelsplan van de VLM budgettair neutraal is ten opzichte van de beschikbare weddenkredieten (ESR-11 kredieten) bij de begrotingsopmaak 2014;

Overwegende dat overeenkomstig de procedure inzake personeelsplannen vastgesteld door de Vlaamse regering op 24 april 2009, dergelijke personeelsplannen niet ex ante dient te worden voorgelegd aan de Inspectie van Financiën / regeringsafgevaardigde bevoegd voor Financiën en Begroting maar ex post dient te worden voorgelegd in het kader van de begrotingscyclus (begrotingsopmaak/-controle);

BESLUIT:

Artikel 1. Het personeelsplan van de Vlaamse Landmaatschappij, afgekort VLM, bestaat uit het volgend aantal mandaatfuncties en permanente betrekkingen en wordt uitgedrukt in koppen en in voltijdse eenheden:

Rang	Graad	Aantal betrekkingen (in koppen) bezetting september 2013	Aantal betrekkingen (in VTE) gemiddelde bezetting 2014	Aanpassing personeelsplan
A3	Gedelegeerd bestuurder	1	1	
A2L	Algemeen directeur (mandaat)/ adjunct directeur-generaal	1	1,1	
A2A	Afdelingshoofd (mandaat)	6	6	
A2A	Projectleider N-1 (mandaat)	3	3	
A2M	Hoofdadviseur	9		1
A2	Directeur-ingenieur, Directeur- informaticus Directeur of adviseur	3	11	8
A1	Informaticus of ingenieur	103	93,6	-1
A1	Adjunct van de directeur	157	138,4	-8
B2	Hoofdprogrammeur of hoofddeskundige	18	16,8	
B2	Hoofdprogrammeur of hoofddeskundige			20
B1	Programmeur of deskundige	202	174,5	-20
C2	Hoofdmedewerker of hoofdtechnicus	17	15,6	
C1	Medewerker of technicus	79	66,8	

D2	Hoofdassistent of technisch hoofdassistent of speciaal hoofdassistent	18	15,6
D1	Assistent, technisch assistent of speciaal assistent	10	9,8
Algemeen Totaal		619	545,46

Art. 2. Het personeelsplan bevat één betrekking van algemeen directeur tot 31 januari 2014, één betrekking van adjunct directeur-generaal van 1 november 2013 tot 31 januari 2014 en vervolgens één betrekking van algemeen directeur of adjunct directeur-generaal vanaf 1 februari 2014.

Art. 3. Het aantal betrekkingen met als graad hoofdadviser, vermeld in artikel 1, is gelijk aan het aantal afdelingshoofden, het aantal projectleiders N-1 en de N-1 functies waarvan het mandaat eindigt of eindigde. De mandaten met als functiebenaming afdelingshoofd en projectleider N-1 worden onder de titularissen van de graad van hoofdadviser toegewezen.

Art. 4. Het personeelsplan in koppen en VTE omvat het aantal structurele betrekkingen dat in september 2013 is ingenomen. Het aantal VTE omvat de gemiddelde verwachte bezetting van deze betrekkingen in 2014.

De betrekkingen in rang A2 die vrij komen in deze rang, kunnen ook in rang A1 worden ingevuld.

De betrekkingen in rang B2 die vrij komen in deze rang, kunnen ook in rang B1 worden ingevuld.

De betrekkingen in rang C2 die vrij komen in deze rang, kunnen ook in rang C1 worden ingevuld.

De betrekkingen in rang D2 die vrij komen in deze rang, kunnen ook in rang D1 worden ingevuld.

Art. 5. Er zijn in het personeelsplan 8 bijkomende betrekkingen in de graad van adviseur, directeur, adviseur-ingenieur, directeur-ingenieur, adviseur-informaticus of directeur-informaticus en 20 bijkomende betrekkingen in de graad van hoofddeskundige of hoofdprogrammeur voorzien. Wanneer deze betrekkingen worden ingenomen, blokkeren ze respectievelijk eenzelfde aantal betrekkingen in de rang A1 en van deskundige of programmeur.

Art. 6 Het personeelsplan omvat naast de mandaatfuncties en de permanente betrekkingen, vermeld in artikel 1, tijdelijke of specifieke functies in te vullen door contractuelen.

Deze tijdelijke of specifieke functies bij de VLM hebben betrekking op:

- 1° het vervullen van bijkomende of specifieke opdrachten;
- 2° het voldoen aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften hetzij voor in de tijd beperkte acties, hetzij voor een buitengewone toename van het werk;
- 3° het vervangen van personeelsleden bij hun afwezigheid.

.I.

De bijkomende of specifieke opdrachten, vermeld in het tweede lid, punt 1°, worden bij de VLM ingevuld door het onderhoud- en keukenpersoneel waarvoor 9 personeelsleden (6,7 VTE) worden ingezet.

De uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften, vermeld in het tweede lid, punt 2°, worden bij de VLM ingevuld door contractuelen die:

- 1° aangeworven worden door middel van projectfinanciering;
- 2° gefinancierd worden met (andere) externe middelen zoals onder meer Europese financiering, financiering samenwerkingsovereenkomst AGIV, tewerkstelling kabinet;
- 3° aangeworven worden in afwachting van de aanpassing van het personeelsplan of van de beschikbare werfreserves.

Het aantal voltijdse eenheden van de contractuelen aangeworven voor de uitoefening van functies om te voldoen aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften als vermeld in het tweede lid, punt 1° en punt 2°, wijzigt maandelijks maar het aantal blijft binnen de beschikbare budgettaire ruimte. Voor 2014 wordt er van uitgegaan dat hiervoor 29 personeelsleden (27,5 VTE) worden ingezet.

De contractuele personeelsleden die in afwachting van de aanpassing van het personeelsplan of van de beschikbare werfreserves aangeworven werden voor structurele betrekkingen en de contractuele personeelsleden die in dienst zijn voor het vervangen van personeelsleden tijdens hun afwezigheid, zijn opgenomen in artikel 1 van het personeelsplan.

Art. 7. Het personeelsplan werd ex post voorgelegd aan de Inspectie van Financiën / regeringsafgevaardigde bevoegd voor Financiën en Begroting, in het kader van de begrotingscyclus.

Art. 8. De toelichting bij het personeelsplan wordt gevoegd als bijlage bij dit besluit.

Art. 9. Dit besluit wordt gepubliceerd op het intranet van de VLM. De gedelegeerd bestuurder bezorgt het goedgekeurde personeelsplan aan het departement Bestuurszaken die deze gegevens op haar extranetsite publiceert.

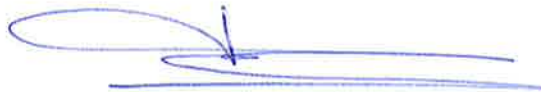
Art. 10. Het besluit van de gedelegeerd bestuurder van 21 februari 2012 houdende vaststelling van het personeelsplan van de Vlaamse Landmaatschappij wordt opgeheven.

./.

Art. 11. Dit besluit treedt in werking op 14 maart 2014, met uitzondering van artikel 2 dat uitwerking heeft met ingang van 1 november 2013.

Brussel, 14 maart 2014

De gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Landmaatschappij,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large loop on the left and several horizontal strokes extending to the right.

Toon DENYS

Bijlage bij het besluit van de gedelegeerd bestuurder houdende vaststelling van het personeelsplan van de Vlaamse Landmaatschappij

Toelichting

1. Besluitvormingsproces vaststelling personeelsplan

Het personeelsplan van de VLM wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 13 januari 2006 houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid, afgekort Vlaams personeelsstatuut, en de beslissing van de Vlaamse Regering inzake de procedure van personeelsplannen (VR/2009/24.04/DOC.0572).

De lijnmanager, voor de VLM de gedelegeerd bestuurder, is bevoegd overeenkomstig het Vlaams personeelsstatuut om de kwalitatieve en kwantitatieve personeelsbehoeften van het agentschap te bepalen, in een personeelsplan, onverminderd de procedure van administratieve en begrotingscontrole.

2. Personeelsplan

2.1 Reden aanpassing personeelsplan

De Vlaamse Landmaatschappij heeft de voorbije jaren grote inspanningen geleverd om de personeelskosten te beheersen.

Deze kostenbeheersing was noodzakelijk omdat de VLM naast de budgettaire besparingen ook geconfronteerd werd met een endogene groei (meerkosten voor schaal- en tussentijdse verhogingen) die jarenlang nauwelijks of gedeeltelijk werden gecompenseerd door bijkomende middelen.

Globaal werden (en worden) er voor de periode 2008-2014 voor ongeveer 8 miljoen besparingen gerealiseerd op het personeelsbudget en de andere werkmiddelen.

Deze besparingen leidden tot een drastische daling van het personeelsbestand (van 730 personeelsleden op 30/6/2009 tot 660 personeelsleden op 30/11/2013).

Om het impact van de forse daling van de werkmiddelen in het algemeen en van de personeelsmiddelen in het bijzonder op de werking van de VLM te ondervangen, werden tal van initiatieven genomen om efficiënter te werken.

De VLM leverde ook al grote inspanningen om deze besparingen te compenseren (o.a. door quasi wervingsstop, jarenlang uitstellen bevorderingen en statutaire wervingen, niet toekennen functioneringstoelagen, aanwenden werkmiddelen voor personeelsuitgaven).

Om de werking van de VLM in een context van besparingen en personeelsinkrimping te kunnen vrijwaren werd in 2012 het reorganisatieproject SCOOP2.0 opgestart.

Opdat de VLM enerzijds een normaal loopbaanbeleid zou kunnen voeren en over voldoende werkmiddelen zou beschikken en anderzijds verder zou kunnen instaan voor het uitvoeren van de taken en het verlenen van een maximale dienstverlening, is het immers noodzakelijk dat de werking van de VLM op de meest efficiënte wijze wordt georganiseerd.

Om het hiervoor opgestarte reorganisatieproject verder succesvol uit te voeren is een aanpassing van het personeelsplan nodig.

2.2 Inhoud personeelsplan - procedure

Inhoudelijk is het voorliggend personeelsplan een bijsturing van het personeelsplan dat op 21 februari 2012 werd goedgekeurd. **Het personeelsplan van 21 februari 2012 wordt door voorliggend plan opgeheven.**

Het nieuwe personeelsplan vertrekt van de personeelsbezetting per 1 september 2013 en de verwachte gemiddelde tewerkstelling van deze personeelsleden in 2014, geraamd op basis van gekende gegevens. Die aanpassing is nodig om enerzijds voor de leidinggevende functies - die bij het reorganisatieproject een cruciale rol spelen – een stap te zetten naar een betere financiële waardering en anderzijds om de aanwezige expertise in de verschillende disciplines te kunnen behouden.

Daarom worden in het personeelsplan acht van de zwaardere leidinggevende en expertenfuncties bijkomend op A2 niveau voorzien.

Een tweede maatregel hield in dat 20 bijkomende bevorderingsbetrekkingen in de rang B2 werden voorzien.

Met deze maatregel wordt gestreefd naar het behoud van de expertise en een billijke verloning. Momenteel zijn er van de 218 betrekkingen in niveau B maar 18 (8%) toegewezen in een bevorderingsbetrekking terwijl er op basis van de inschatting van de functiezwarte minstens dubbel zoveel van de betrekkingen in het niveau B verloond zou worden op B2 niveau of hoger. Om deze kloof te dichten worden 20 bijkomende bevorderingsbetrekkingen in de rang B2 toegevoegd. Het aantal bevorderingsbetrekkingen stijgt hierdoor tot bijna 17% van het totaal aantal betrekkingen in het niveau B.

Omdat het mandaat van een projectleider N-1 beëindigd werd en er een nieuwe projectleider N-1 wordt aangesteld en de projectleider N-1 van wie het mandaat beëindigd wordt "terugvalt" in de graad van hoofdadviseur, wordt er een bijkomende betrekking van hoofdadviseur opgenomen in het personeelsplan.

De Vlaamse regering besliste om een ambtenaar met de graad van adjunct directeur-generaal met ingang van 1 november 2013 bij de Vlaamse Landmaatschappij te herplaatsen. Ermee rekening houdend dat de algemeen directeur met ingang van 1 februari 2014 de VLM verlaat, wordt in het personeelsplan een betrekking van algemeen directeur of adjunct directeur-generaal opgenomen.

Het is de bedoeling om de gemiddelde personeelsbezetting te behouden die voor 2014 geraamd werd. Bij deze bezetting werd rekening gehouden met de al gekende afvloeiingen en de gekende en verwachte onbetaalde verloven. Ermee rekening houdend dat er jaarlijks ten minste 2,5% personeelsleden afvloeien, zullen de kredieten die door de nog niet gekende en (en niet verrekenende) afvloeiingen vrijkomen, aangewend worden om de meest prioritaire personeelsbehoeften in te vullen die in de loop van 2014 ontstaan. Hierdoor kan het personeelsplan t.o.v. september 2013, in de loop van het jaar tijdelijk lichtjes worden overschreden in sommige graden.

De procedure voor het goedkeuren van een personeelsplan houdt o.a. in dat:

- bij een budgettair neutraal personeelsplan (= uitvoerbaar binnen de beschikbare weddenkredieten ESR-11 kredieten), een ex post advies vereist is van **de Inspectie van Financiën/** regeringsafgevaardigde bevoegd voor Financiën en Begroting (bij BO of BC);

- bij een budgettair neutraal personeelsplan met compensatie op de apparaatkredieten, een kredietherschikking en vooraf het advies van de Inspectie van Financiën / regeringsafgevaardigde bevoegd voor Financiën en Begroting vereist is;
- er een omslachtige procedure moet worden gevoerd (tot op het niveau van de Vlaamse regering) indien een van de voormelde procedures niet kan worden gevolgd of indien de Inspectie van Financiën / regeringsafgevaardigde bevoegd voor Financiën en Begroting negatief advies geeft en het begrotingsakkoord negatief is;

De in het personeelsplan voorziene bevorderingen worden pas in de loop van 2014 uitgevoerd. De kostprijs van het voorgestelde personeelsplan blijft binnen de weddenkredieten die bij de begrotingsopmaak 2014 werden goedgekeurd en werden aangepast conform de richtlijnen bij de begrotingsopmaak van 2014. Het voorstel van personeelsplan is dus een budgettair neutraal personeelsplan dat uitvoerbaar is binnen de beschikbare weddenkredieten ESR-11 kredieten. Het ex post advies van de Inspectie van Financiën / regeringsafgevaardigde bevoegd voor Financiën en Begroting werd bij de procedure BO 2014 gevraagd en werd op 12 februari 2014 verleend.

Op 16 december 2013 wordt het voorstel van personeelsplan voor advies voorgelegd aan het Entiteitscomité.

Het EOC verleende het volgend advies voor het voorstel tot aanpassing van het personeelsplan:

“De vakorganisaties verlenen een ongunstig advies over het voorgestelde personeelsplan en vragen om de middelen voor de bevorderingen aan te wenden voor wervingen.

De vakorganisatie ACV- openbare diensten adviseert ook om geen oneigenlijk gebruik te maken van de projectleiderstoelagen.

De vakorganisatie ACOD adviseert ook om in alle niveaus bijkomende bevorderingsbetrekkingen te voorzien en vraagt uitsluitel over welke functies als B2 functies worden voorzien in het personeelsplan.

2.3 Personeelsplan overeenkomstig procedure “PEP to be”

Inhoudelijk is het voorliggend personeelsplan een beperkte herwerking van het voorstel van personeelsplan dat werd voorgelegd in de vorm van het besluit van de gedelegeerd bestuurder van 21 februari 2012 houdende vaststelling van het personeelsplan van de Vlaamse Landmaatschappij.

Het personeelsplan vertrekt van de bestaande personeelssituatie (september 2013) en laat toe om binnen de beschikbare budgettaire ruimte, enkele belangrijke stappen te zetten naar een billijke verloning van de personeelsleden zodat de personeelsleden van de Vlaamse Landmaatschappij een normale loopbaan kunnen uitbouwen en de expertise die voor de VLM belangrijk is, behouden blijft. Ook de volgende jaren zal nagegaan worden welke maatregelen er binnen het budgettair kader mogelijk zijn. Het voorliggend personeelsplan is, rekening houdend met de voormelde randvoorwaarden, opgesteld volgens de procedure van een “PEP to be” overeenkomstig de beslissing van de Vlaamse Regering betreffende de procedure van personeelsplannen (VR/2009/24.04/DOC.0572).

2.3.1 Financieel luik PEP to be

Het voorliggend personeelsplan is opgesteld volgens de procedure van een PEP to be binnen ESR 11-refertekredieten.

Het personeelsplan is budgettair neutraal is ten opzichte van de beschikbare weddenkredieten (ESR-11 kredieten) bij de begrotingsopmaak 2014. Dit personeelsplan werd ex post in het kader van de begrotingscyclus (begrotingsopmaak/-controle) voorgelegd aan de Inspectie van Financiën / regeringsafgevaardigde bevoegd voor Financiën en Begroting.

2.3.2 Administratief luik PEP to be

Het personeelsplan werd voorgelegd voor advies aan het Entiteitsoverlegcomité op 16 december 2013.

2.4 Inhoud personeelsplan

Het personeelsplan houdt eveneens rekening met de huidige budgettaire situatie die de VLM noodzaakt om efficiënter te werken om de opdrachten verder te kunnen uitvoeren en houdt rekening met de noodzaak om de reorganisatie SCOOP 2.0 verder uit te voeren.

Het personeelsplan omvat het totaal aantal ingevulde betrekkingen (in VTE's) toestand september 2013 dat via de dotaties wordt gefinancierd (628 koppen, 552.1 VTE). Hiervan zijn er 9 (6,7 VTE) contractuele personeelsleden met specifieke opdrachten (onderhoudspersoneel).

In het personeelsplan werden oorspronkelijk 8 betrekkingen in de rang A2, 20 projectleidersfuncties en 20 betrekkingen in de rang B2 bijkomend opgenomen. De 20 projectleidersfuncties werden in de loop van de goedkeuringsprocedure geschrapt omwille van de aanpassing van het Vlaams personeelsstatuut voor wat de projectleidersfuncties betreft.

Wanneer deze bevorderingsbetrekkingen worden ingenomen, komt er geen betrekking in de wervingsgraad vrij, m.a.w. de betrekkingen in de graad van hoofddeskundige of hoofdprogrammeur blokkeren - zodra ze worden ingevuld - eenzelfde aantal betrekkingen in de graad van deskundige of programmeur en de betrekkingen in de graad van adviseur, directeur, adviseur-ingenieur, directeur-ingenieur, adviseur-informaticus of directeur-informaticus blokkeren - zodra ze worden ingevuld - eenzelfde aantal betrekkingen in de rang A1,

Het personeelsplan omvat naast de mandaatfuncties en permanente betrekkingen tijdelijke of specifieke functies in te vullen door contractuelen.

Deze tijdelijke of specifieke functies bij de VLM hebben betrekking op:

- 1° het vervullen van bijkomende of specifieke opdrachten;
- 2° het voldoen aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften hetzij voor in de tijd beperkte acties, hetzij voor een buitengewone toename van het werk;
- 3° het vervangen van personeelsleden bij hun afwezigheid.

De bijkomende of specifieke opdrachten, worden bij de VLM ingevuld door het onderhoud- en keukenpersoneel (6,7 VTE).

De uitzonderlijke en tijdelijke personeelsopdrachten worden bij de VLM ingevuld door contractuelen die:

- 1° aangeworven worden door middel van projectfinanciering;

2° gefinancierd worden met (andere) externe middelen zoals onder meer Europese financiering, financiering samenwerkingsovereenkomst AGIV, tewerkstelling kabinet;

3° aangeworven werden in afwachting van de aanpassing van het personeelsplan of van de beschikbare werfreserves (deze personeelsleden worden structureel gefinancierd en maken deel uit van de 552,1 VTE - zie verder).

Het aantal voltijdse eenheden van de contractuelen aangeworven voor de uitoefening van functies om te voldoen aan uitzonderlijke en tijdelijke personeelsbehoeften wijzigt geregeld maar het aantal blijft binnen de beschikbare budgettaire ruimte.

De VLM verbindt er zich toe om alle inkomsten en uitgaven met externe financiering of projectfinanciering gedetailleerd te registreren en op te volgen.

Het aantal voltijdse eenheden van de contractuelen ingezet in functies om personeelsleden te vervangen tijdens hun afwezigheid bedraagt maximum het aantal voltijdse eenheden, dat vrijkomt door deze afwezige personeelsleden (deze personeelsleden worden structureel gefinancierd en maken deel uit van de 552,1 VTE - zie verder).

2.4 Kostprijs personeelsplan

2.4.1 Deel huidige (= september 2013) bezetting

Het voorgesteld personeelsplan bevat 545,4 betrekkingen (VTE) exclusief de contractuelen aangeworven voor tijdelijke opdrachten (= projecten, externe financiering) en specifieke opdrachten (onderhoudspersoneel voor 6,7 VTE).

Behalve de personeelsleden die voor tijdelijke opdrachten worden aangenomen (projecten en andere externe financiering), worden alle personeelsleden gefinancierd met de middelen die op de uitgavenbegroting 2014 zijn voorzien van de dotatie VLM.

De andere personeelsleden worden extern gefinancierd en blijven buiten de scope bij de berekening van het personeelsplan.

Voor 2014 wordt er bij de herraaming (in december op basis van de meest recente gegevens) van de personeelskosten van uitgegaan dat 29 personeelsleden (27,5 VTE) die samen 1,517 miljoen euro kosten, buiten de dotatie worden gefinancierd. De externe middelen voor deze financiering zijn beschikbaar. De VLM heeft er zich toe verbonden om alle inkomsten en uitgaven voor de personeelsleden gedetailleerd te registreren zodat ze kunnen worden opgevolgd.

	EF	PR	Eindtotaal
Koppen	3,00	26,00	29,00
VTE	2,00	25,47	27,47
Totaal	155.053,94	1.362.282,02	1.517.335,96

Voor de personeelsleden die op de dotaties VLM worden aangerekend gaat het om 637 personeelsleden (556,2 VTE)

	GBS	MB	PLB	VLM	Eindtotaal
Aantal koppen	2,00	223,00	8,00	394,00	627,00
Aantal VTE	1,80	195,52	7,65	345,63	550,59
Totaal	121.411,06	14.548.061,52	556.425,99	26.823.068,24	42.048.966,81*

- + 1 adjunct directeur- generaal (161.526 euro)

De personeelskosten die gefinancierd worden met de middelen voorzien op de uitgavenbegroting bedragen dus voor de dotatie (in duizend euro en op basis van de herraaming in september 2013):

VLM (excl. Externe financiering):

	Mestbank	VLM	Plattelandsbeleid	Kapitaalschade
11.11 Bezoldiging volgens salarisschaal	8.745	16.225	356	90
11.12 Overige bezoldigingselementen	1.371	2.417	54	14
11.20 Sociale verzekeringspremies ten laste van de werkgever	4.040	7.455	147	30
11.31 Overige sociale lasten van de werkgever, directe toelagen	278	562		
11.40 Lonen in natura	245	434	10	2
11.40 Sociale dienst	120	211	4	3
Totaal met sociale dienst	14.799	27.304	571	139
Beschikbaar (excl. sociale dienst)	14.679	27.093	567	136
dotatie VLM (excl., EF en PRO) incl., 61k euro eindejaarstoelage, 64 keuro herverdeling 100 miljoen keuro en 162 keuro voor adjunct directeur generaal).	42.475			
herverdeling (verschuiving middelen herplaatsing BO 2014)	19			
Beschikbaar na BO 2014	42.494			
endogene groei (te ontvangen bij BC 2014)	513			
Beschikbaar voor 2014	43.007			

Geraamde uitgaven (inclusief adjunct directeur-generaal)	
	42.211
Saldo	796

Kostprijs volledige invulling personeelsplan

	GBS	MB	PLB	VLM	Eindtotaal
Aantal koppen	2,00	223,00	8,00	394,00	627,00
Aantal VTE	1,80	195,52	7,65	345,63	550,59
Wedde	80.024,28	8.668.529,78	348.031,23	16.092.342,87	25.188.928,16
Bevorderingspremie	0,00	0,00	0,00	1.406,00	1.406,00
Forfaitaire toelage	0,00	0,00	0,00	1.742,28	1.742,28
H/S toelage	0,00	10.480,48	0,00	14.243,30	24.723,78
Kasvergoeding	0,00	3.427,08	0,00	2.184,76	5.611,84
Toelage hogere functies	0,00	0,00	0,00	17.370,72	17.370,72
Toelage preventieadviseur	0,00	4.167,36	0,00	16.974,47	21.141,83
Toelage chauffeur	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toelage milieu-inspectie	0,00	79.576,56	0,00	0,00	79.576,56
Fietsvergoeding	214,20	28.054,74	173,88	29.694,12	58.136,94
Vakantiegeld	5.563,89	575.665,00	22.721,17	1.048.461,93	1.652.411,99
Eindejaarspremie	4.419,33	499.917,29	19.462,25	920.836,27	1.444.635,14
Laureaat examen	0,00	0,00	0,00	1.021,37	1.021,37
Mandaattoelage	0,00	0,00	0,00	14.218,22	14.218,22
RSZ werkgever	25.983,22	907.278,88	64.334,13	1.739.320,97	2.736.917,20
Pensioenlasten	0,00	3.032.919,65	77.934,89	5.573.024,60	8.683.879,14
Verzekering AO	498,60	54.796,35	2.193,24	102.732,54	160.220,73
Kinderbijslag provisie	0,00	269.220,49	0,00	542.699,51	811.920,00
Kinderbijslag kosten provisie	0,00	3.634,43	0,00	7.326,39	10.960,82
Gevaarlijk werk provisie	0,00	985,26	0,00	822,17	1.807,43
Vervoerkosten provisie	2.685,48	186.984,71	12.920,08	305.054,14	507.644,41
Maaltijdcheques	2.233,98	242.655,76	9.494,42	428.955,44	683.339,60
Totaal	121.411,06	14.548.061,52	556.425,99	26.823.068,24	42.048.966,81*

- + 1 adjunct directeur- generaal (161.526 euro) = 42.211 keuro

Kostprijs personeelsleden met financiering buiten de dotatie

	EF	PR	Eindtotaal
Koppen	3,00	26,00	29,00
VTE	2,00	25,47	27,47
Wedde	97.260,00	901.195,20	998.455,20
H/S toelage	0,00	4.953,36	4.953,36
Fietsvergoeding	0,00	2.506,39	2.506,39
Vakantiegeld	6.556,16	55.493,45	62.049,61
Eindejaarspremie	5.566,73	52.835,36	58.402,09
RSZ werkgever	16.894,50	295.079,41	311.973,91

Pensioenlasten	23.612,64	0,00	23.612,64
Verzekering AO	612,96	5.710,00	6.322,96
Vervoerkosten provisie	2.307,76	15.435,68	17.743,44
Maaltijdcheques	2.482,20	31.606,69	34.088,89
Totaal	155.053,94	1.362.282,02	1.517.335,96

Detail meerkost bevorderingen

	aantal	kostprijs	op jaarbasis
B2	20	6.632	132.640
N-2	8	16.531	132.248
Projectleider N-1	1	17.370	al verrekend in de raming
Hoofdadviseur	1	9.150	al verrekend in de raming
Adjunct-directeur – generaal of algemeen directeur	1	161.526	Al voorzien in de kostprijs van het personeelsplan
Totaal			264.888

Bij BO 2014 is er 42.494 keuro beschikbaar voor de personeelsuitgaven.
 Bij BA 2014 wordt 75% van de endogene groei (raming 513 keuro) gecompenseerd.
 In 2014 zal er dus 43.007 keuro beschikbaar zijn.

Tegenover deze inkomsten staan:

- Personeelskosten (op basis bezetting september 2013): 42.211 keuro
 - Aanpassing personeelsplan: 265 keuro
- of in totaal 42.476 keuro

(overschot van 531 keuro)

Het voorgestelde personeelsplan is dus budgettair neutraal.

Brussel, 14 maart 2014

De gedelegeerd bestuurder van de Vlaamse Landmaatschappij,

Toon DENYS

17-02-2014

OK } → Fran 2, 6
A1
Marie Smijgel

Asse, 12 februari 2014

Aan de heer Toon Denys
Gedelegeerd Bestuurder
Vlaamse Landmaatschappij

Betreft: advies bij de voorstel van de raad van bestuur tot aanpassing van het personeelsplan

Mijnheer de Gedelegeerd Bestuurder,

In antwoord op uw adviesvraag van 12 december 2013, wil ik mij vooraf verontschuldigen voor het laattijdige antwoord.

Ik neem er akte van dat de meerkost van aanpassingen wordt opgevangen door het niet vervangen van 13 afvloeiingen in de loop van 2013 en 2014 binnen het personeelsbestand dat met dotaties wordt gefinancierd en dat de kostprijs van het met dotaties gefinancierde personeel in 2014 42.211 keuro (zonder bijkomende afvloeiingen) bedraagt. Verhoogd met de geraamde meerkost van de aanpassingen aan het personeelsplan ten bedrage van 323 keuro en de in de nota vooropgestelde kost van het met externe middelen gefinancierd personeel ten belope van 1.518 keuro, houdt dit in dat de personeelskredieten opgenomen in de VLM uitgavenbegroting voor 2014, 44.052 keuro zullen bedragen terwijl in de initiële begroting 2014 44.438 keuro is voorzien.

Uit de toelichting bij het voorstel en na analyse van de voorgelegde nota, kan ik de budgetneutraliteit van het voorstel bevestigen.

Met de meeste hoogachting,

Koen De Bock
regeringsafgevaardigde